

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

**ЗМІЦНЕННЯ МІСЦЕВОЇ
ФІНАНСОВОЇ ІНІЦІАТИВИ**

**ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ
ОСНОВНИХ ІНДИКАТОРІВ
БЮДЖЕТНОЇ ТА БАНКІВСЬКОЇ
СИСТЕМ УКРАЇНИ
СТАНОМ НА 01.10.2011**

«Моніторинг основних індикаторів бюджетної та банківської систем України» є щомісячним виданням, підготовленим за даними офіційної статистики. Він містить стислий аналіз та підбірку графіків і діаграм, які ілюструють основні зміни, що відбуваються у бюджетній та банківській системах України.

Цей продукт підготовлено за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

вул. Борисоглібська, 15В, 2-й поверх,
м. Київ, 04070, Україна
Тел.: (044) 353-58-68, 492-97-80/81
Факс: (044) 492-97-83

Зміст

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України	4
Доходи державного бюджету.....	7
Доходи місцевих бюджетів	14
Дефіцит державного бюджету	28
Видатки зведеного бюджету	31
Видатки державного бюджету	34
Видатки місцевих бюджетів	47
Тенденції розвитку банківської системи України	52
Банківська система.....	54

Моніторинг виконання Зведеного, Державного і місцевих бюджетів України

- За перші три квартали 2011 року до державного бюджету надійшло 224,7 млрд. грн., що на 42,2 % більше показника 2010 року. Річний план при цьому виконано на 75,8 %. Такий рівень надходжень до бюджету дає підставу прогнозувати перевиконання річного плану за результатами року.

Основним чинником такого перевиконання стане зростання податкових надходжень, а саме, податку на прибуток підприємств, обсяг перевиконання якого за результатами року може скласти орієнтовно 5–8 млрд. грн. (10–15 % від річного плану). Надходження інших податків слід очікувати на запланованому рівні з незначним «недобором» акцизних надходжень.

Варто зазначити різке збільшення надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції у III кварталі поточного року, що пов'язано із запровадженням з 1 липня поточного року експортного мита на зернові. Завдяки цьому надходження за вказаною статтею у липні – вересні 2011 року збільшилися в 3,5 раза. Однак через те, що цей захід суттєво підвищив податкове навантаження на виробників сільськогосподарської продукції, а також завдяки рекордному врожаю зернових в Україні у поточному році (52–53 млн. т), який зняв побоювання щодо можливого дефіциту зернових на внутрішньому ринку, 7 жовтня 2011 року цей вид мита було скасовано. Отже, в останньому кварталі року можна очікувати зменшення надходжень вивізного мита до бюджету.

- Рівень виконання річного плану видатків зведеного бюджету за січень – вересень поточного року дещо знизився порівняно з минулим роком (на 0,8 в. п.) і становить 65,6 %.

За вересень видатки зведеного бюджету збільшилися щодо показника минулого року незначно: на 2,0 в. п. (порівняно зі збільшенням на 20,8 % у серпні). На відміну від серпня, зменшення видатків відбулося майже за усіма напрямками. При цьому суттєвого зменшення, як і у попередніх трьох місяцях, зазнали видатки на духовний та фізичний розвиток (на 32,6 %). Крім того, зменшення відбулося за видатками на громадський порядок, безпеку та судову владу; житлово-комунальне господарство; охорону здоров'я та освіту. Водночас більше коштів спрямовувалося на загальнодержавні функції (на 24,7 %), в основному, завдяки збільшенню видатків на обслуговування боргу; оборону (на 16,0 %); охорону навколишнього природного середовища (15,3 %); соціальний захист та соціальне забезпечення (на 9,9 %) і економічну діяльність (на 5,0 %).

- За видатками державного бюджету рівень виконання річного плану дещо зменшився порівняно з минулорічним показником* (на 2,1 в. п.) і склав 68,7 %, проте навіть дещо перевищує показник докризового 2008 року, коли він становив 68,4 %.

За видатками на економічну діяльність рівень виконання річного плану зменшився щодо показника 2010 року на 4,7 в. п. (порівняно із зменшенням на 7,0 в. п. за вісім місяців цього року) і становить 61,8 % (нижче показника виконання річного плану в цілому по державному бюджету). Однак у зіставних умовах** він знизився дещо менше, на 2,8 в. п. Незважаючи на деяке скорочення рівня виконання видатків на

* План на 2010 р. взято з урахуванням змін до розпису, а не затверджені законом показники, через наявність Стабілізаційного фонду у складі загальнодержавних видатків, який розподілявся впродовж року за іншими функціями.

** Для приведення у зіставні умови видатки 2010 р. взято без урахування видатків НАК «Нафтогаз України» на часткову компенсацію різниці між цінами на імпортований газ, що використовується для вироблення тепла для населення. Такі видатки відсутні у поточному році.

соціальний захист щодо показника минулого року, він традиційно є найвищим серед усіх видатків бюджету, складаючи 77,3 %.

Залишається найнижчим рівень виконання річного плану за видатками на житлово-комунальне господарство (4,1 %). Це відбулося через те, що суттєві за обсягом видатки на реалізацію програми «Питна вода України» виконано лише на 4,1 % від запланованих, а на реконструкцію і будівництво систем централізованого водовідведення видатки не здійснювалися взагалі. Як зазначалось у моніторингу за минулий місяць, порядок використання останніх був прийнятий лише 22 червня поточного року, що підтверджує низьку ефективність централізації таких коштів на рівні державного бюджету.

Зберігається ситуація, що склалася у минулі місяці, щодо зниження рівня виконання капітальних видатків до 41,1 %; це на 5,7 в. п. менше, ніж у минулому році.

Видатки Державного бюджету України за вересень 2011 року несуттєво, на 5,7 %, збільшилися щодо показника минулого року і склали 27,6 млрд. грн. Водночас ця сума на 5,5 % менше видатків серпня; таке скорочення є нетиповим, спостерігалось лише у 2006 році та зменшення відбулося за рахунок падіння обсягів видатків на економічну діяльність, причому за усіма напрямками: транспорт, паливно-енергетичний комплекс та сільське господарство.

Найбільші частки видатків традиційно припадають на міжбюджетні трансферти (28,4 %) та соціальний захист (18,9 %), а також на загальнодержавні функції (14,2 %) та економічну діяльність (12,1 %).

- **Дефіцит державного бюджету за дев'ять місяців 2011 року профінансовано у сумі 8,2 млрд. грн., або на рівні 23,3 % від запланованого річного обсягу.** Водночас запозичення здійснені на рівні 69,7 % (61,4 млрд. грн.), що майже на 40,0 % менше показника минулого року. При цьому більше половини (57,4 %) запозичених коштів спрямовано на погашення боргу. Дефіцит загального фонду склав 10,9 млрд. грн., або 32,6 % планового річного обсягу.

У вересні 2011 року дефіцит Державного бюджету склав 3,1 млрд. грн., що на 64,0 % менше аналогічного показника минулого року. Профіцит спеціального фонду становить 1,2 млрд. грн., отже по загальному фонду дефіцит профінансовано у сумі 4,3 млрд. грн.

- **Виконання річного плану доходів місцевих бюджетів за дев'ять місяців 2011 року становить 72,5 %,** що є одним з найбільших показників останніх років. Проте варто відмітити, що приріст надходжень у вересні дещо уповільнився і склав лише +4,0 % порівняно з відповідним показником 2010 року.

На 3,6 % зросли надходження податку з доходів фізичних осіб порівняно з вереснем 2010 року. Зазначимо також, що унаслідок зарахування до місцевих податків і зборів надходжень від сплати єдиного податку їх обсяги збільшились у понад 3,5 раза (навіть попри скасування значної кількості місцевих податків і зборів відповідно до Податкового кодексу України). При цьому порівняно з серпнем 2011 року цих надходжень було на 15,3 % більше.

У вересні спостерігалось збільшення на 14,6 % щодо відповідного показника попереднього року надходжень від зборів за спеціальне використання природних ресурсів. У структурі цих зборів, як і в попередні роки, відмічається зростання надходжень від плати за землю (на 8,1 % порівняно з вереснем 2010 року). Проте порівняно з серпнем відбулося скорочення надходжень від справляння зборів за спеціальне використання води та плати за користування надрами. Це пов'язано з тим, що саме на серпень припадають кінцеві терміни сплати цих зборів за II квартал року і наступне суттєве зростання цих зборів прогнозується у листопаді.

- Уперше з початку року **обсяги видатків місцевих бюджетів** були меншими щодо відповідного показника попереднього року (порівняно з вереснем 2010 року видатки зменшились на 2,6 %).

Також у вересні спостерігалось нехарактерне для останніх років зменшення обсягів видатків місцевих бюджетів щодо показника серпня. Зменшення зазнали як видатки на поточне утримання бюджетних установ (на 6,7 %), так і капітальні видатки (на 6,8 %).

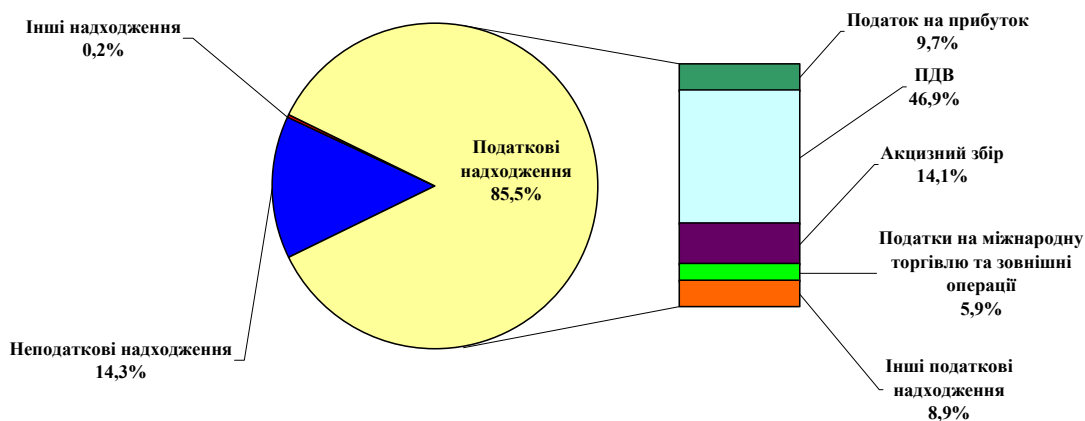
Традиційно більшість видатків місцевих бюджетів спрямовувалися на соціально-культурну сферу. Водночас соціальні видатки (охорона здоров'я, духовний та фізичний розвиток, освіта, соціальний захист та соціальне забезпечення) зменшилися майже на 4,0 % щодо рівня 2010 року та становили 10,6 млрд. грн. Зазначимо, що за останні роки відмічалось їх зростання до відповідного показника попереднього року у середньому на понад 20 % щорічно.

На відміну від динаміки, що намітилася на початку року, спостерігалось також зменшення **видатків на економічну діяльність, ЖКГ та охорону навколишнього середовища**. У цілому ці видатки зменшилися на 37,3 % порівняно з показниками серпня, хоча й були вищими на 9,3 % за показники попереднього року.

Доходи державного бюджету

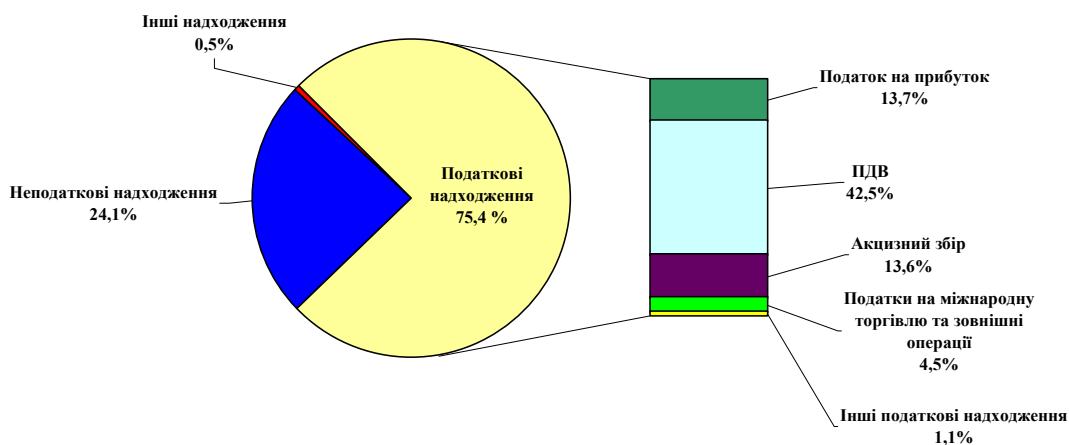
Діаграма 1

Структура доходів державного бюджету за вересень 2011 року

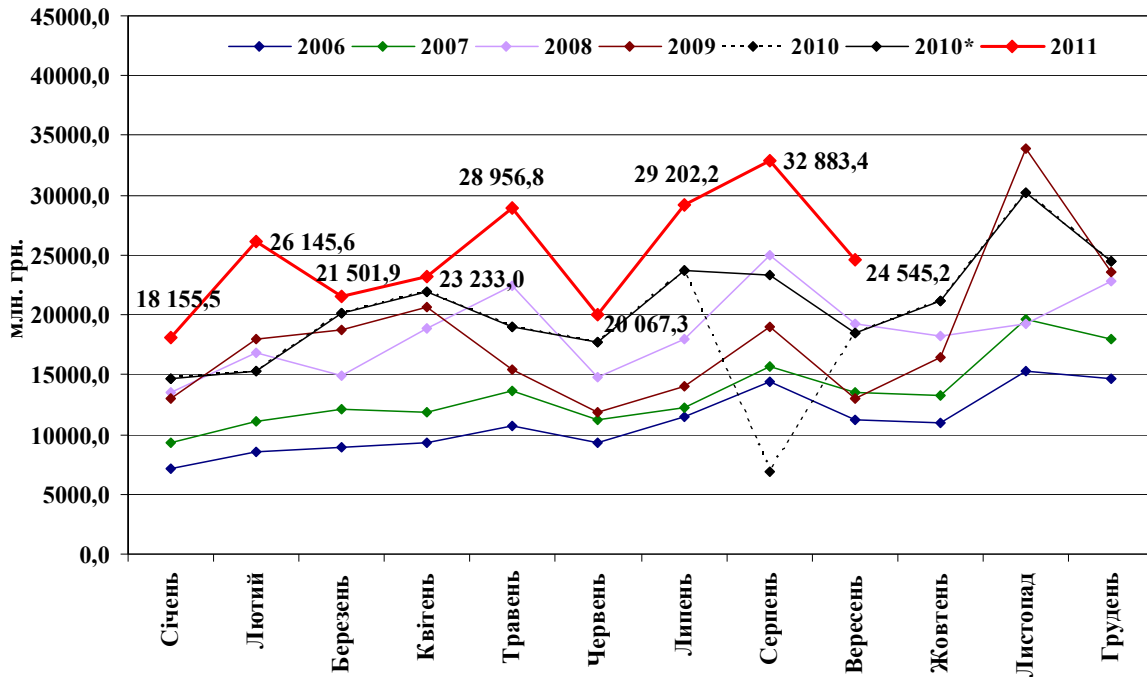
Діаграма 2

Структура доходів державного бюджету за вересень 2010 року

Графік 1

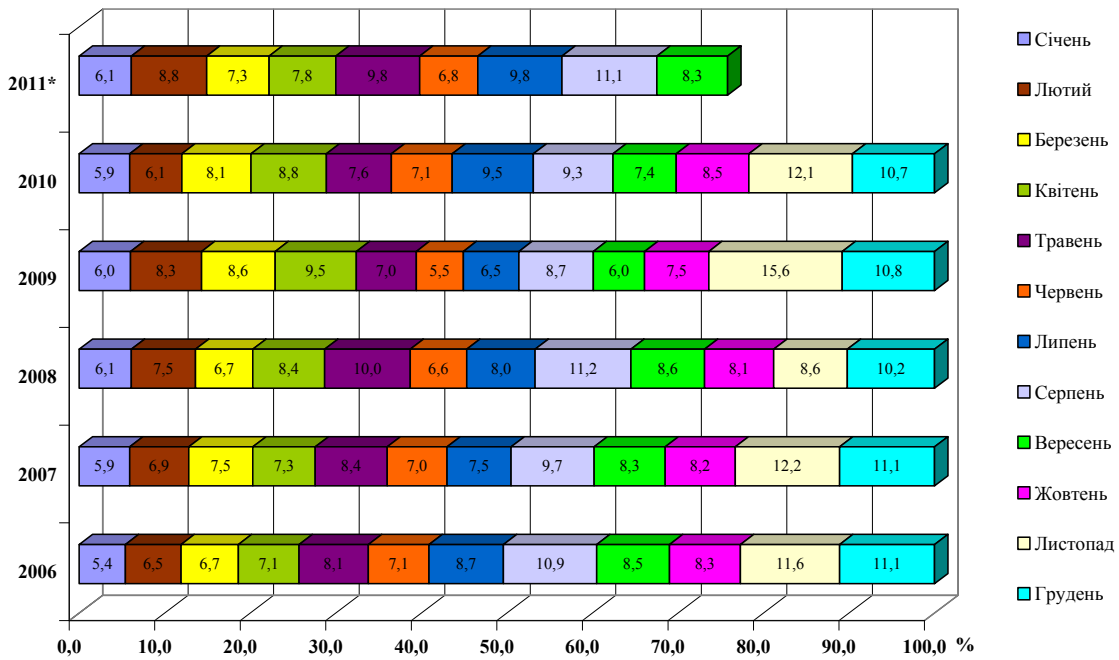
Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету в 2006–2011 роках (без міжбюджетних трансфертів)

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

Діаграма 3

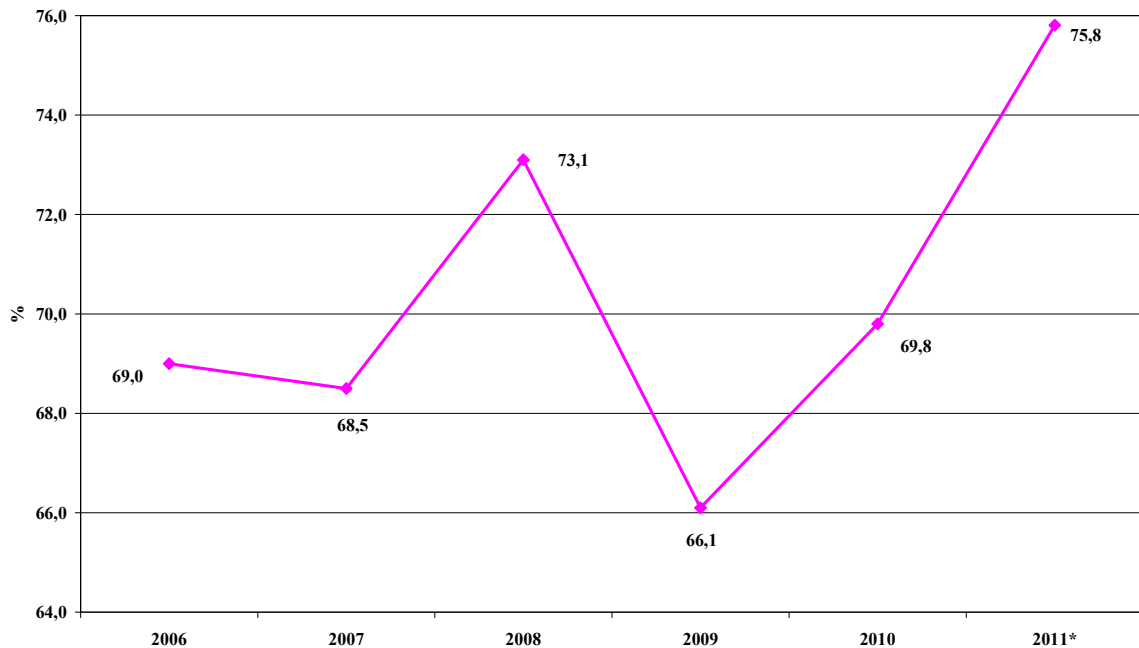
Динаміка часток щомісячних надходжень до державного бюджету у річному обсязі за 2006–2011 роки

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 2

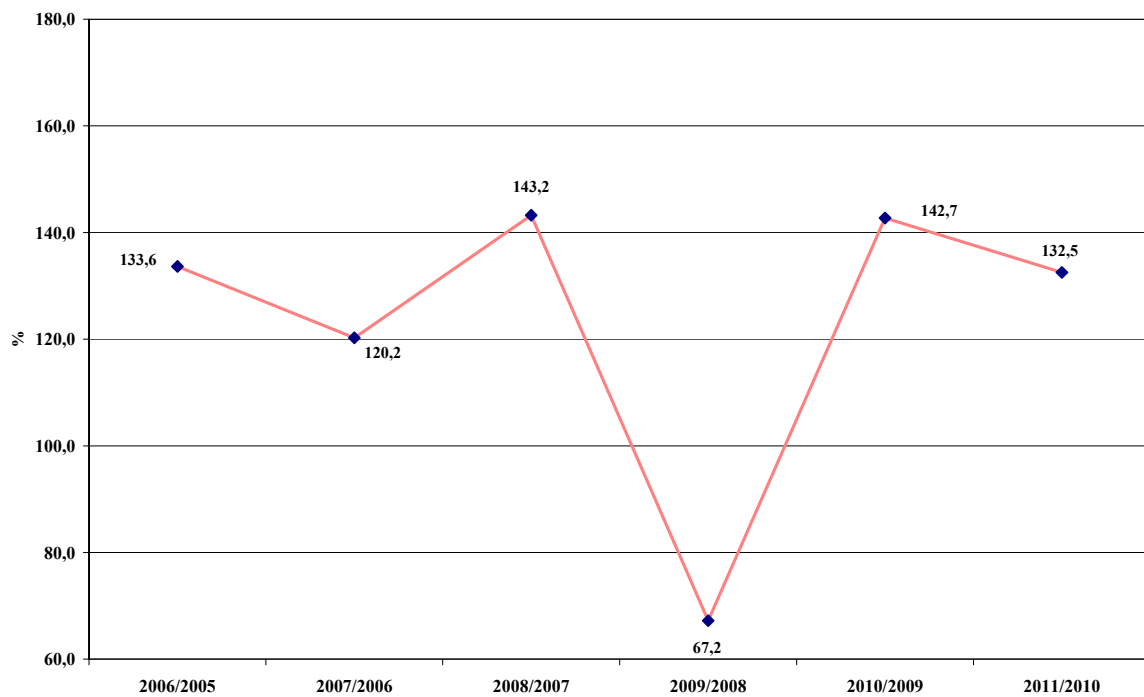
Динаміка частки доходів державного бюджету у річному обсязі за січень – вересень 2006–2011 років

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

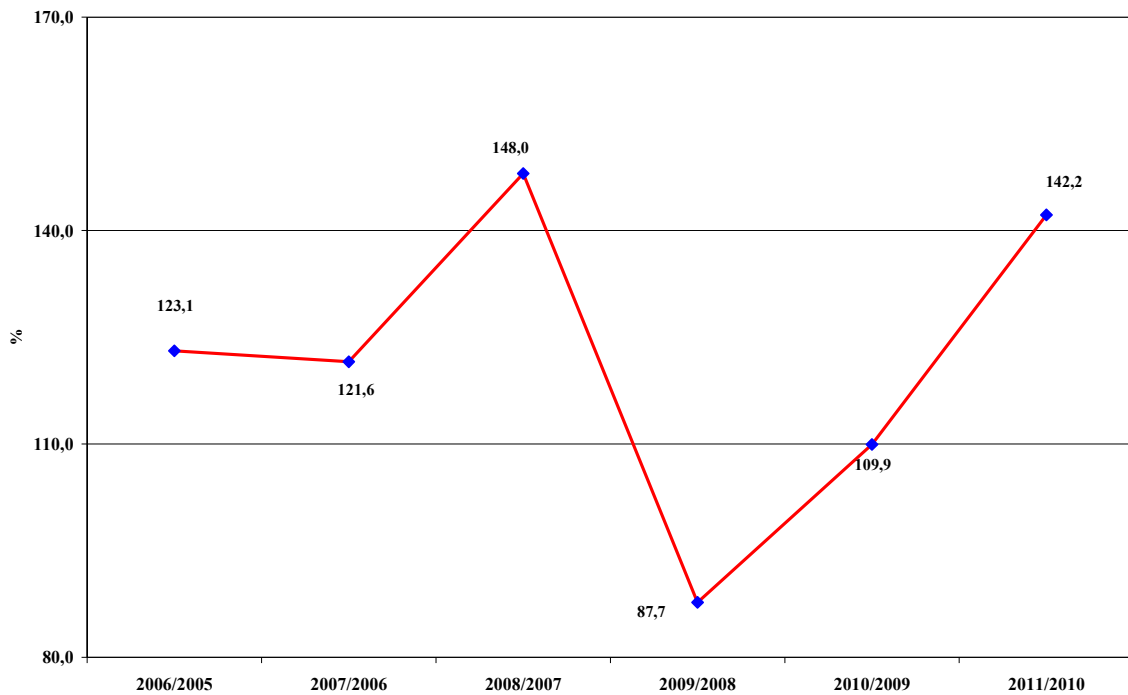
Графік 3

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за вересень 2006–2011 років

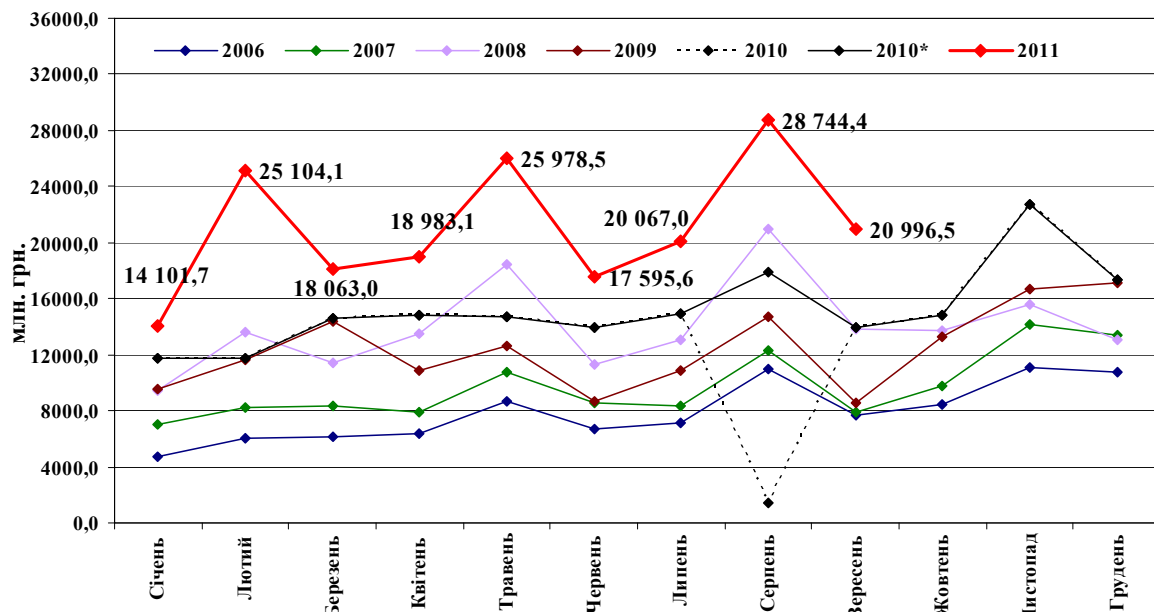
Графік 4

Динаміка темпу зростання доходів державного бюджету за січень – вересень 2006–2011 років

Графік 5

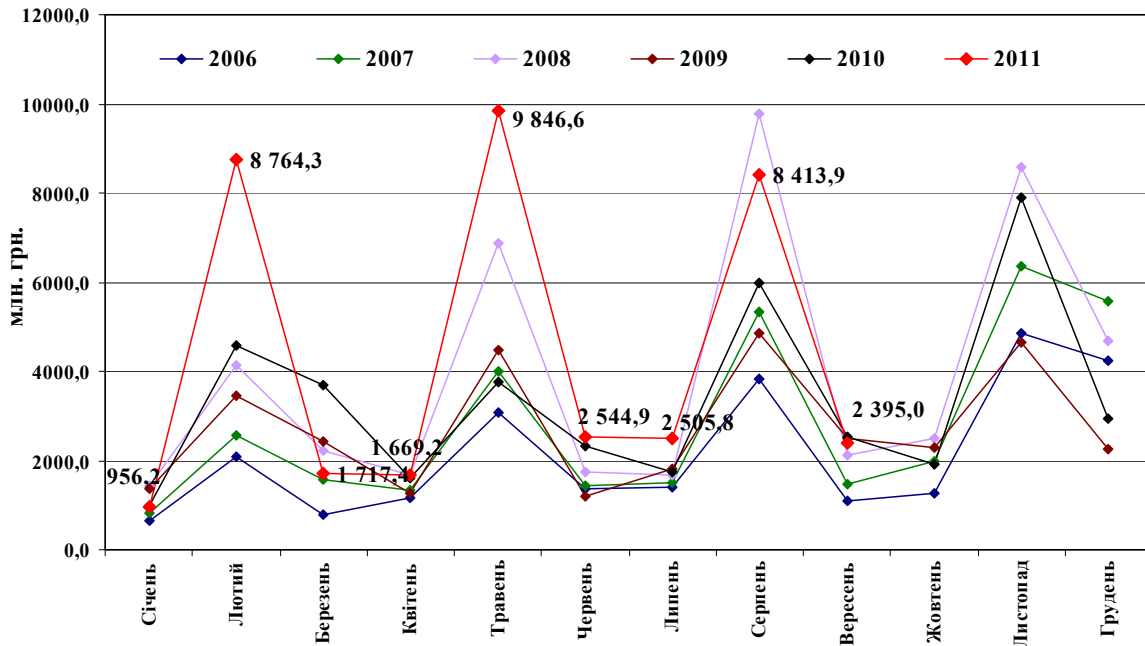
Динаміка щомісячних податкових надходжень до державного бюджету в 2006–2011 роках

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

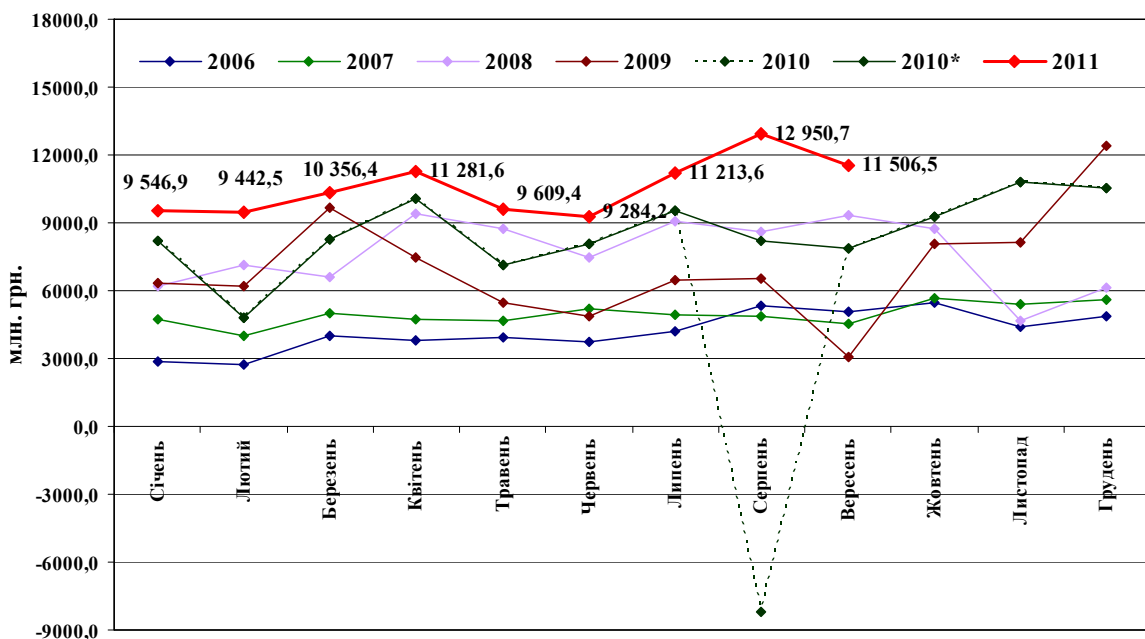
Графік 6

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток до державного бюджету в 2006–2011 роках

Графік 7

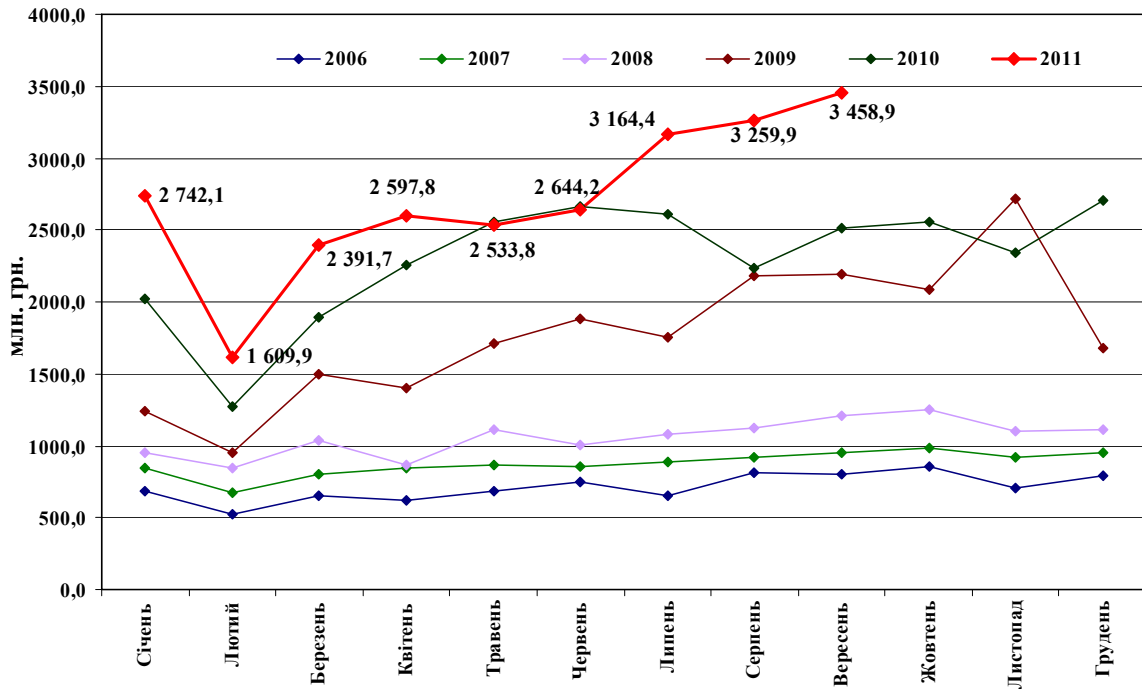
Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету в 2006–2011 роках

*без урахування суми заборгованості з відшкодування ПДВ в обсязі 16,4 млрд. грн.

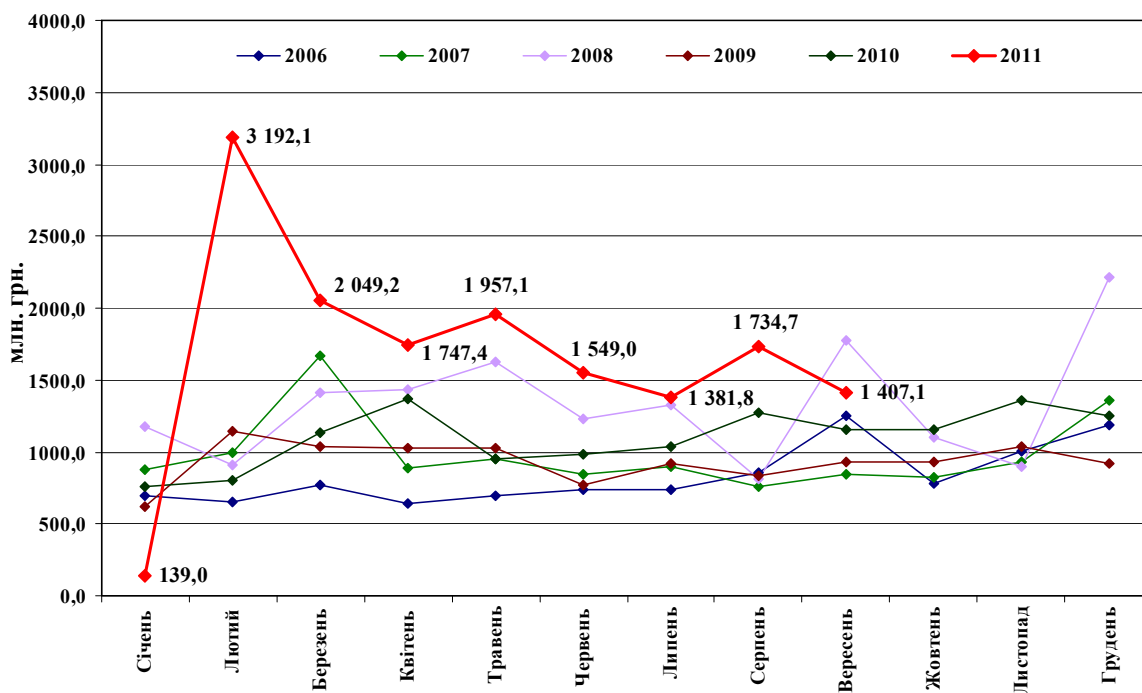
Графік 8

Динаміка щомісячних надходжень акцизного збору до державного бюджету в 2006–2011 роках

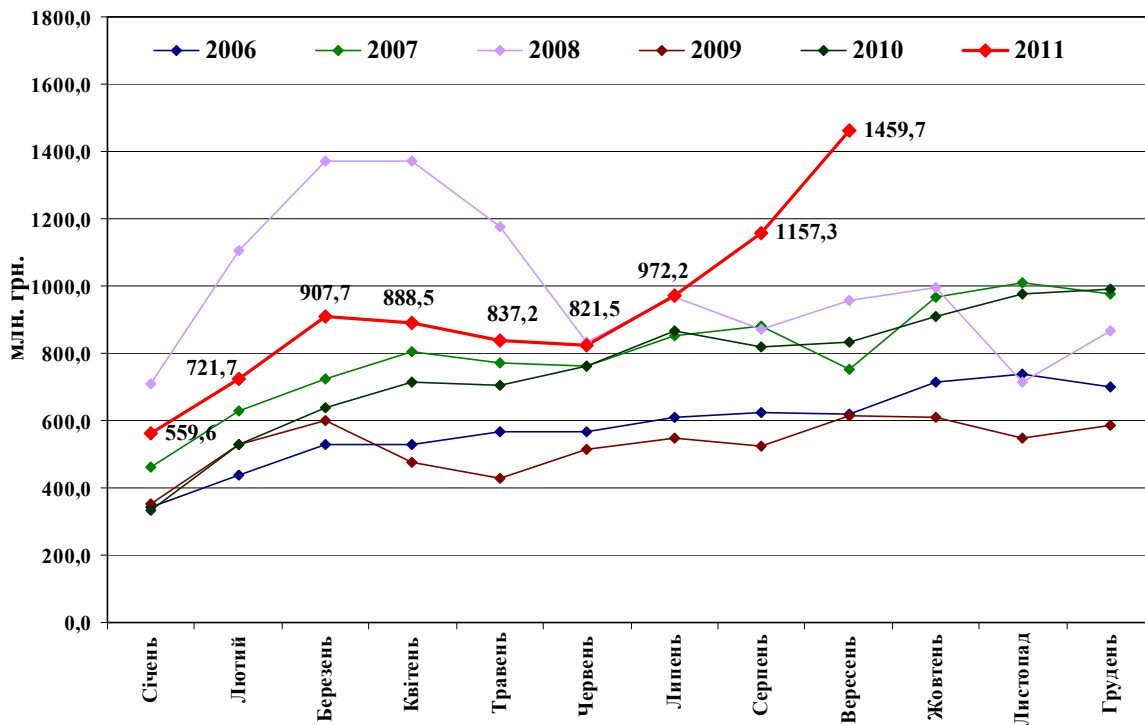
Графік 9

Динаміка щомісячних надходжень рентної плати та зборів на паливно-енергетичні ресурси до державного бюджету в 2006–2011 роках

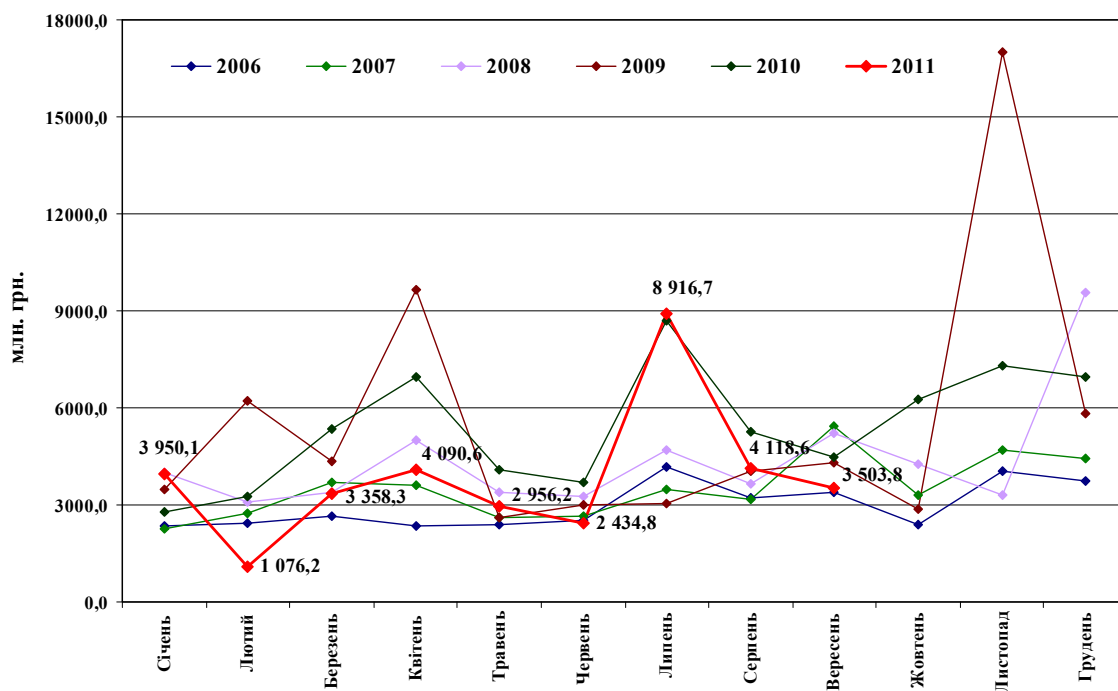
Графік 10

Динаміка щомісячних надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету в 2006–2011 роках

Графік 11

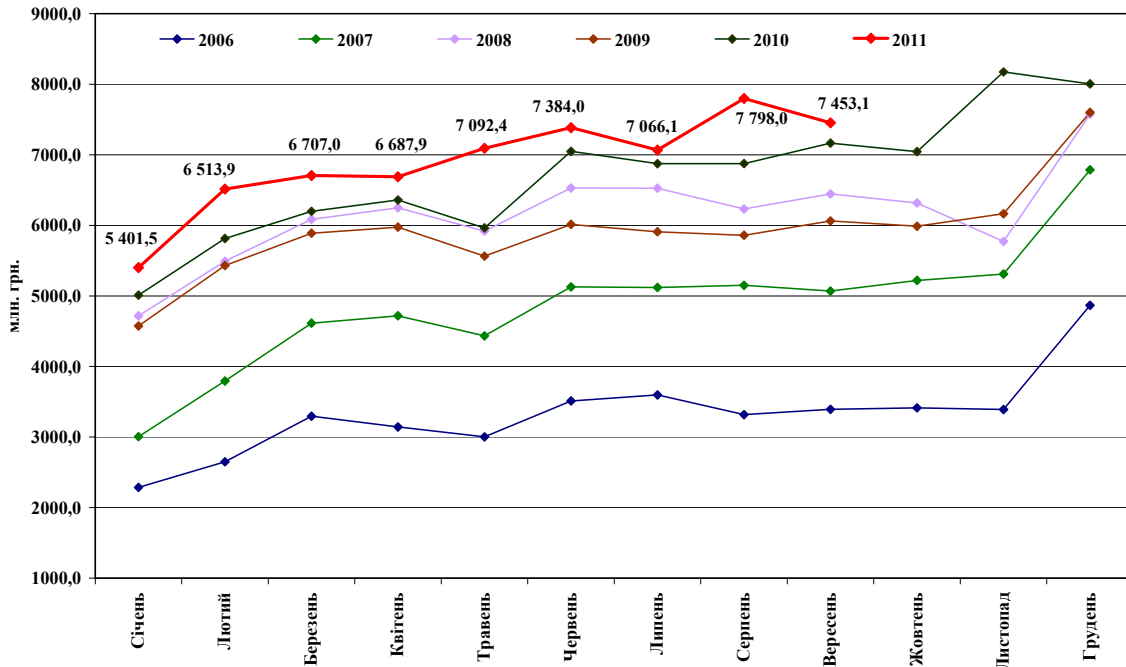
Динаміка щомісячних неподаткових надходжень до державного бюджету в 2006–2011 роках

Доходи місцевих бюджетів

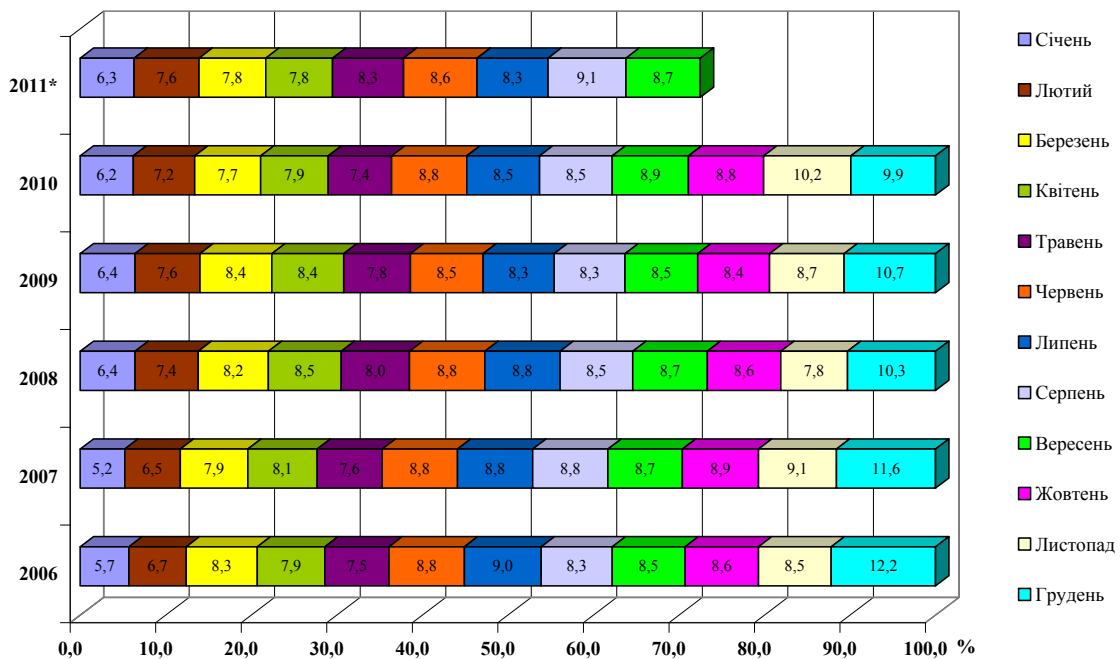
Графік 12

Динаміка щомісячних надходжень до місцевих бюджетів (без міжбюджетних трансфертів) у 2006–2011 роках

Діаграма 4

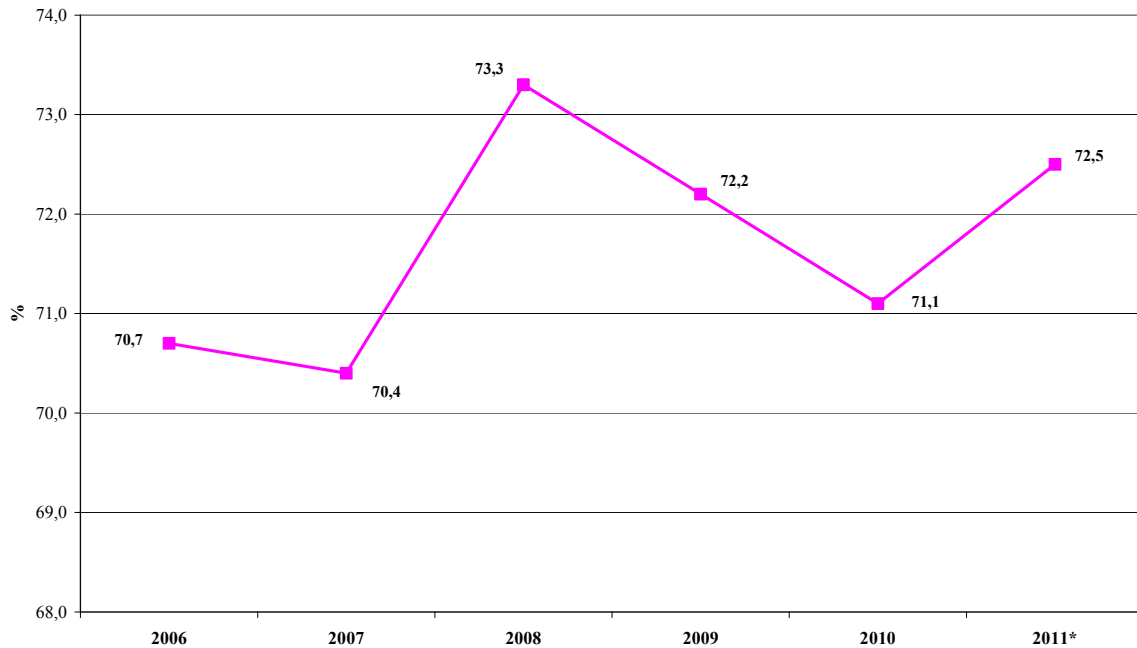
Динаміка часток щомісячних надходжень до місцевих бюджетів у річному обсязі за 2006–2011 роки

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 13

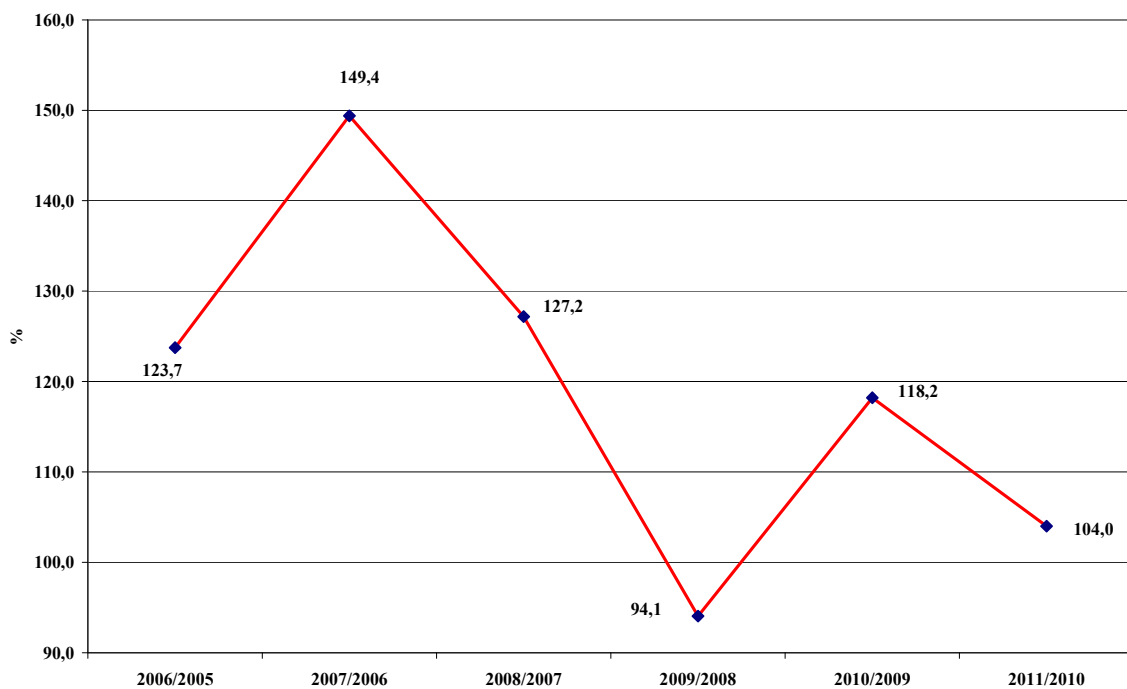
Динаміка частки доходів місцевих бюджетів у річному обсязі за січень – вересень 2006–2011 років

* Частка доходів визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

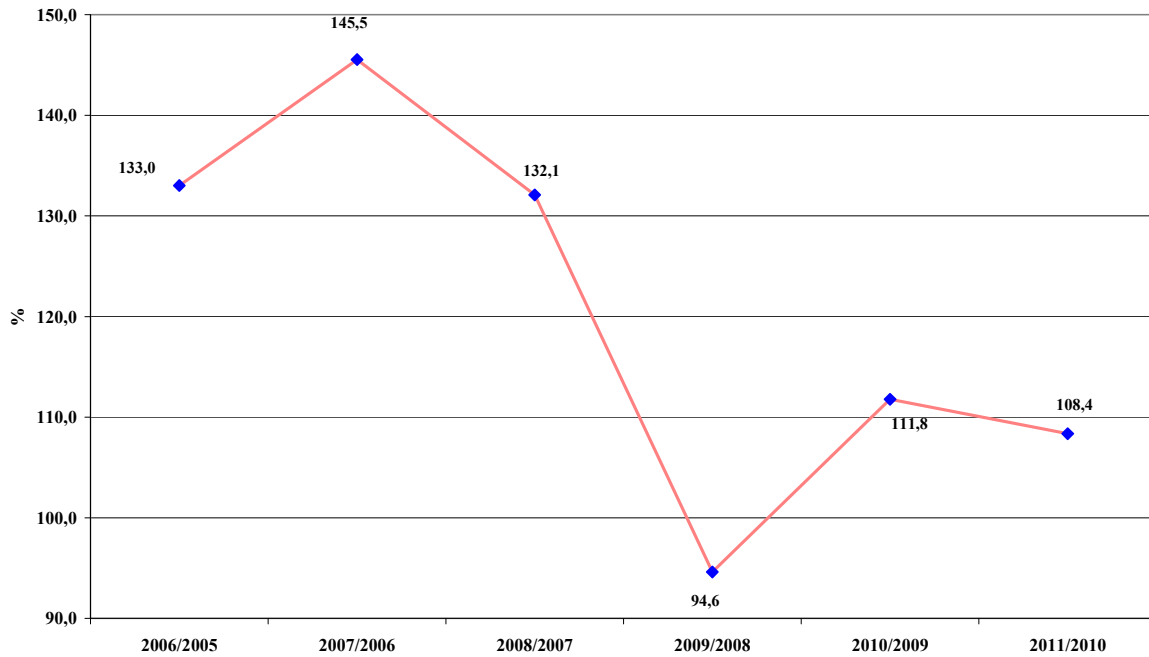
Графік 14

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за вересень 2006–2011 років

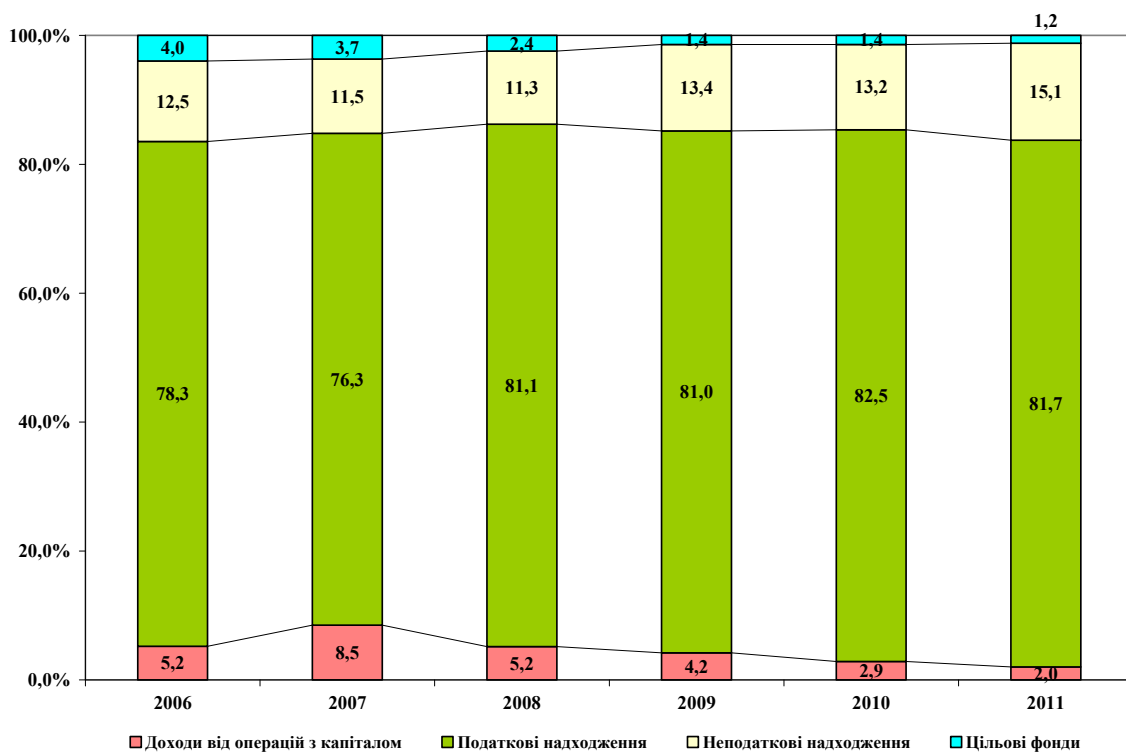
Графік 15

Динаміка темпу зростання доходів місцевих бюджетів за січень – вересень 2006–2011 років

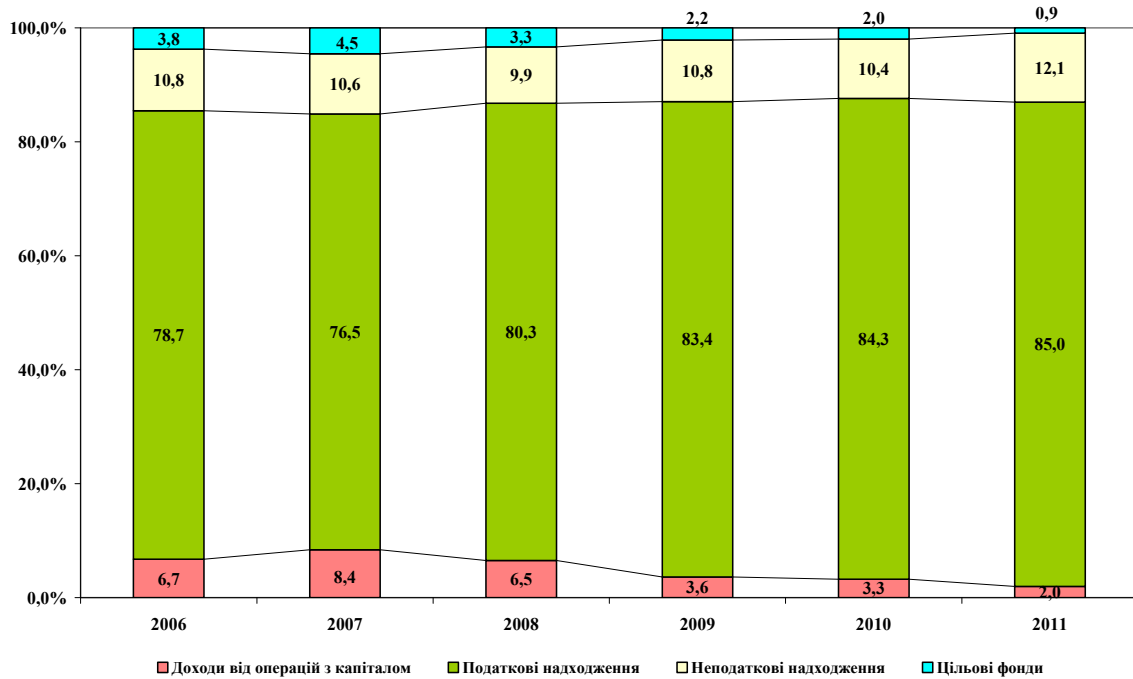
Діаграма 5

Динаміка структури надходжень до місцевих бюджетів у вересні 2006–2011 років

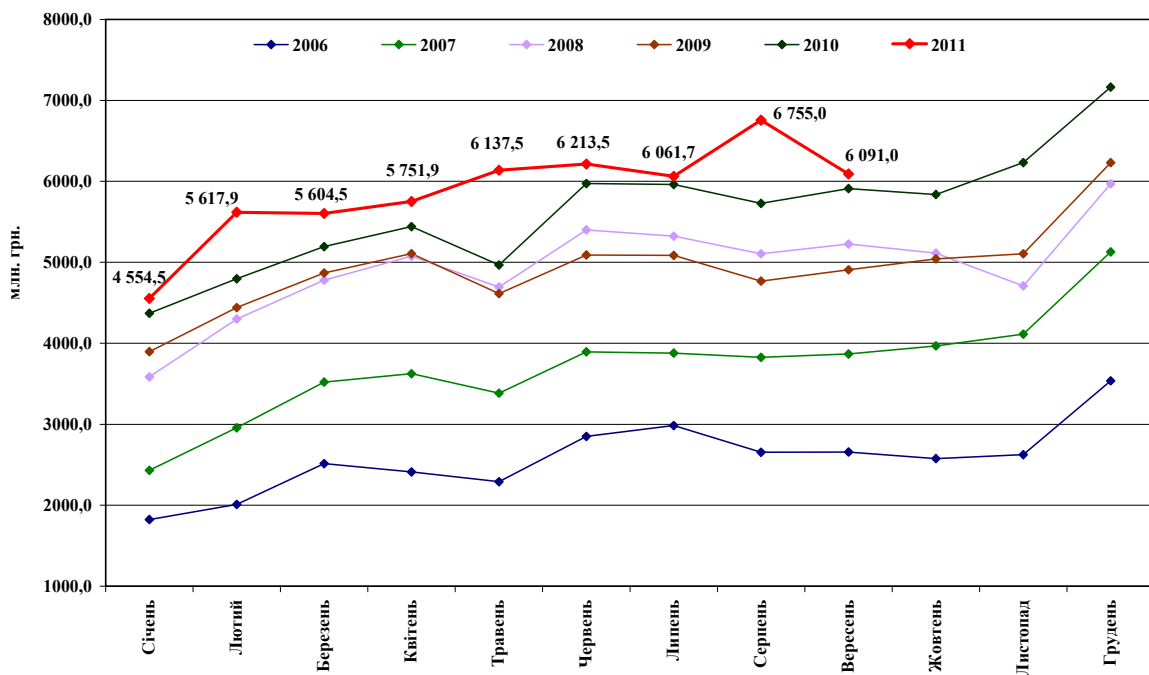
Діаграма 6

Динаміка структури надходжень до місцевих бюджетів у січні – вересні 2006–2011 років

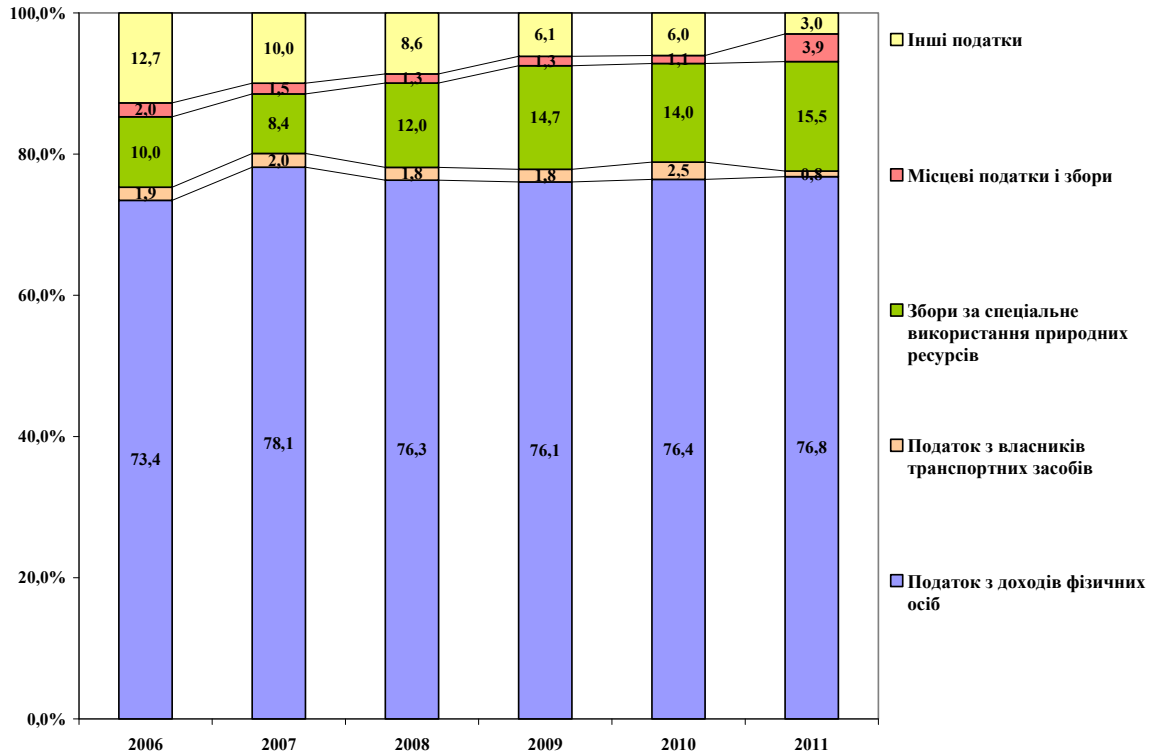
Графік 16

Динаміка щомісячних податкових надходжень до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

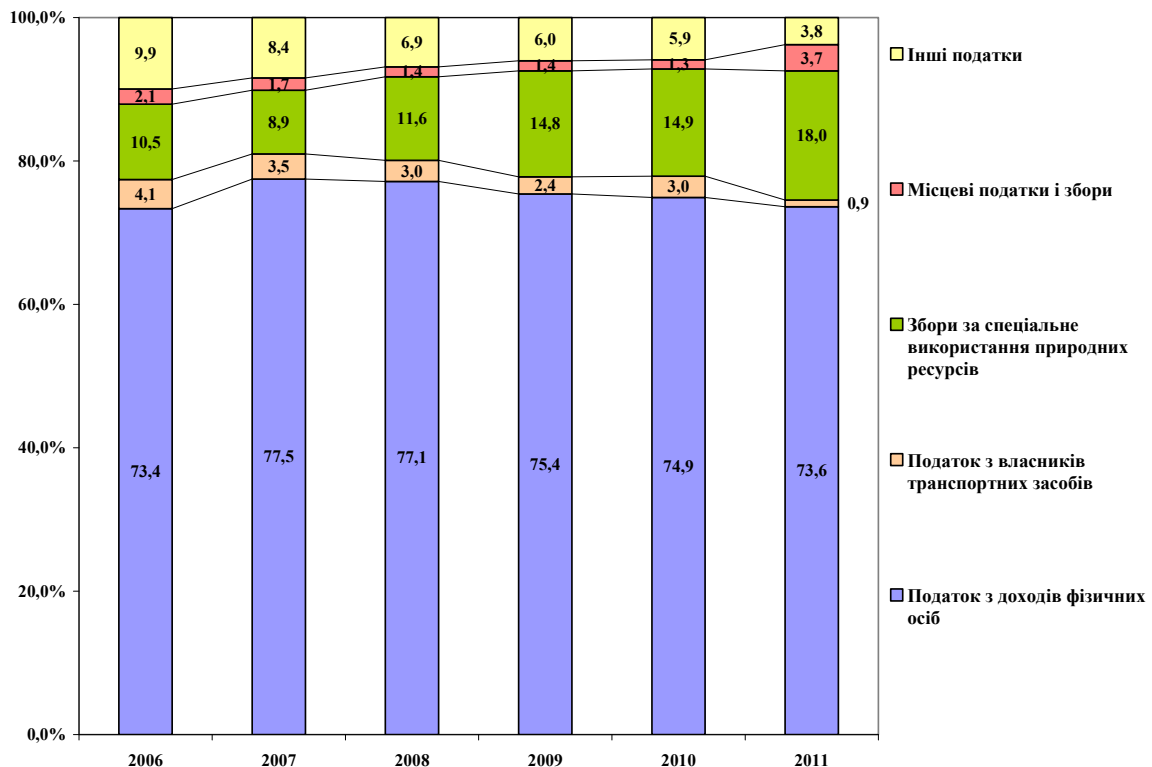
Діаграма 7

Динаміка структури податкових надходжень до місцевих бюджетів у вересні 2006–2011 років

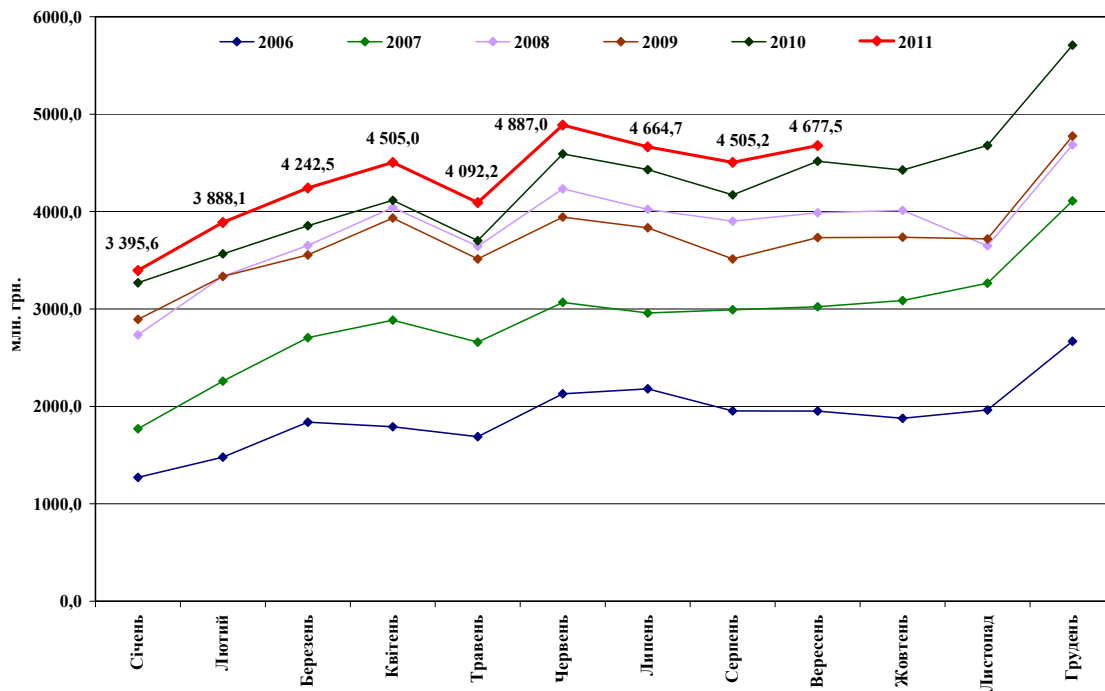
Діаграма 8

Динаміка структури податкових надходжень до місцевих бюджетів у січні – вересні 2006–2011 років

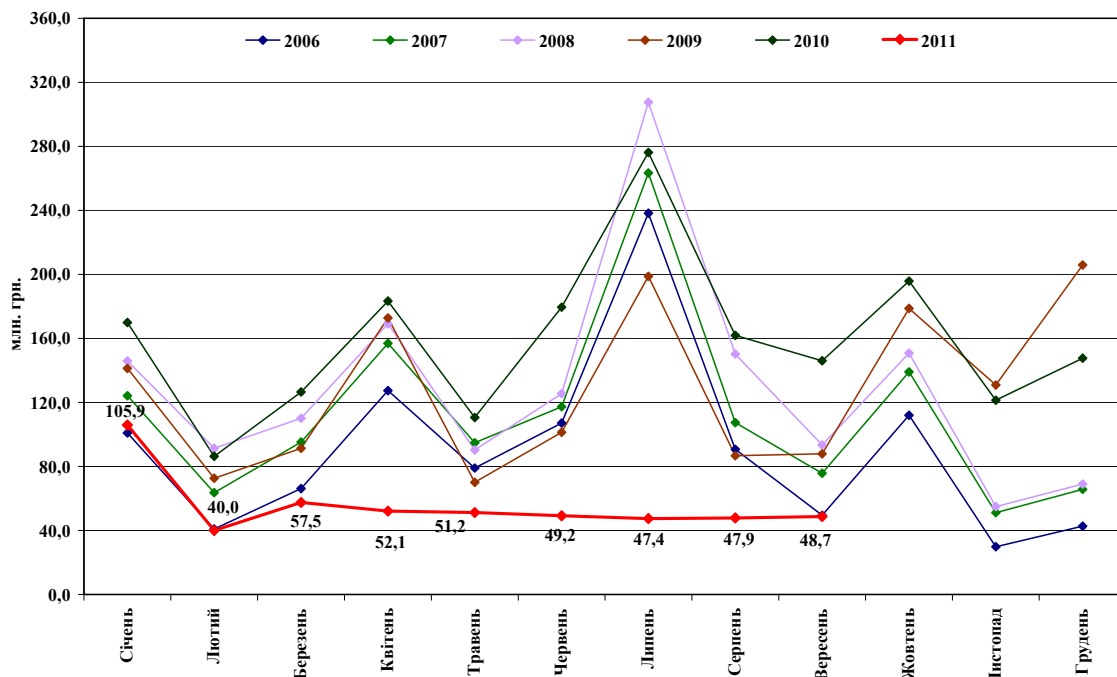
Графік 17

Динаміка щомісячних надходжень податку з доходів фізичних осіб до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

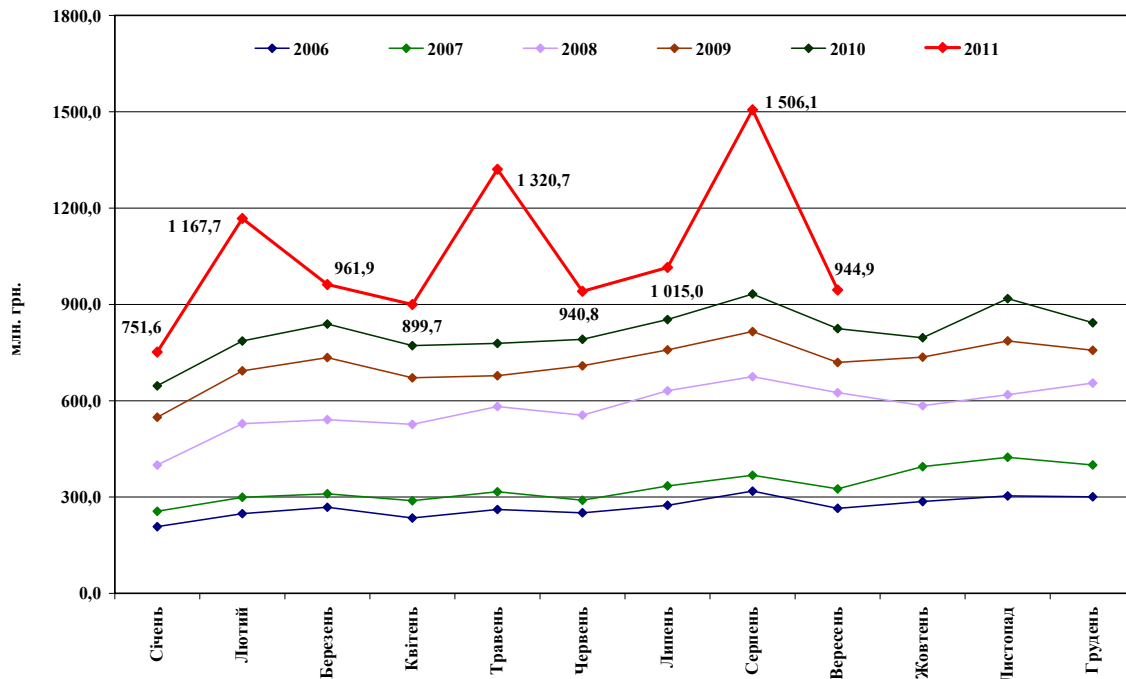
Графік 18

Динаміка щомісячних надходжень податку з власників транспортних засобів до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

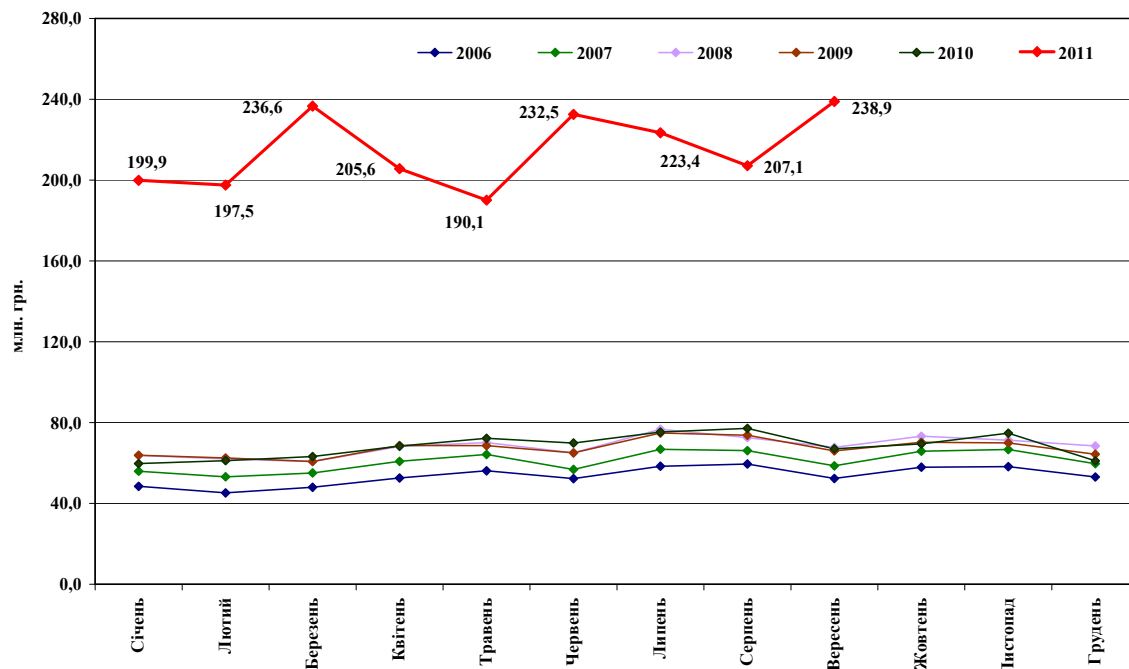
Графік 19

Динаміка щомісячних надходжень зборів за спеціальне використання природних ресурсів до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

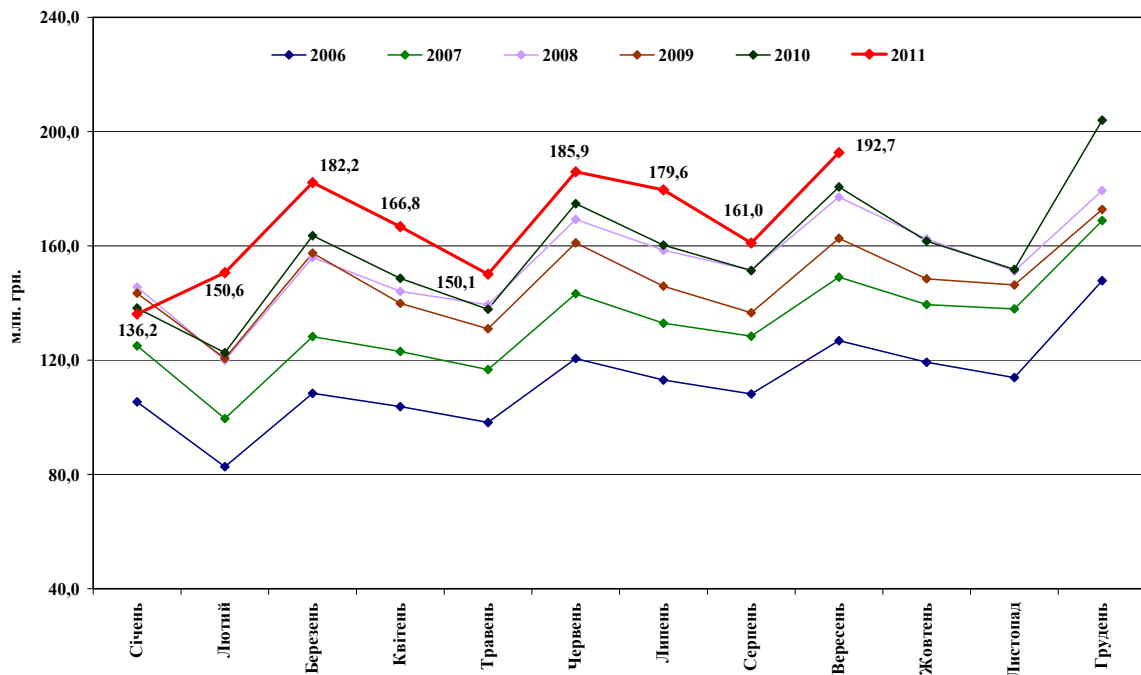
Графік 20

Динаміка щомісячних надходжень місцевих податків і зборів у 2006–2011 роках

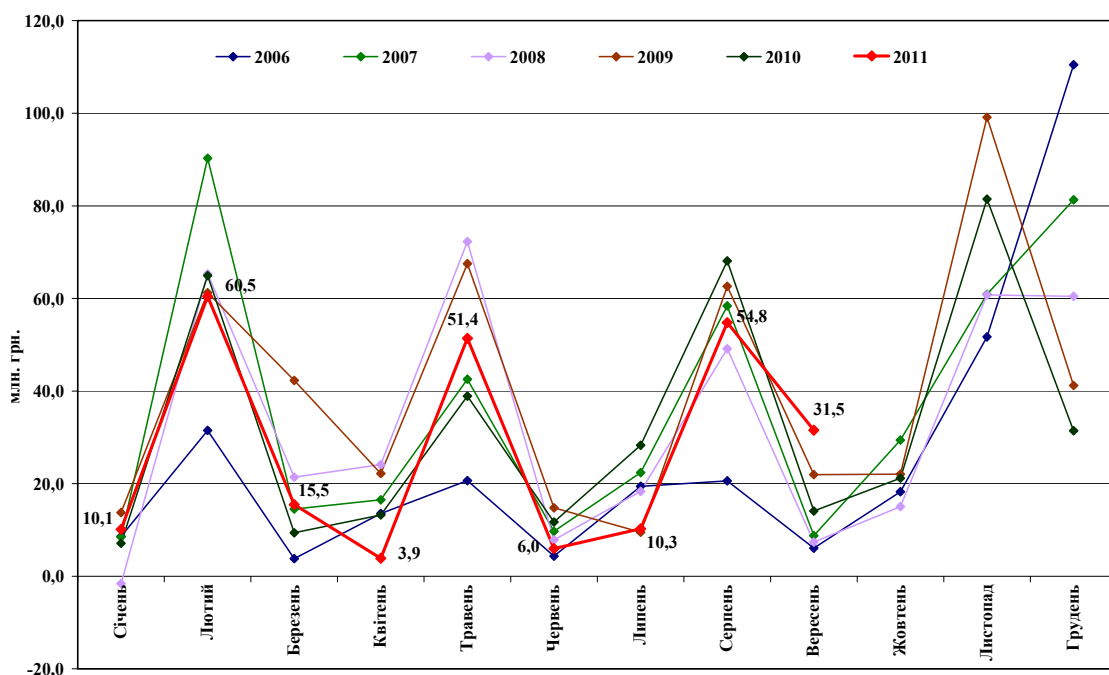
Графік 21

Динаміка щомісячних надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

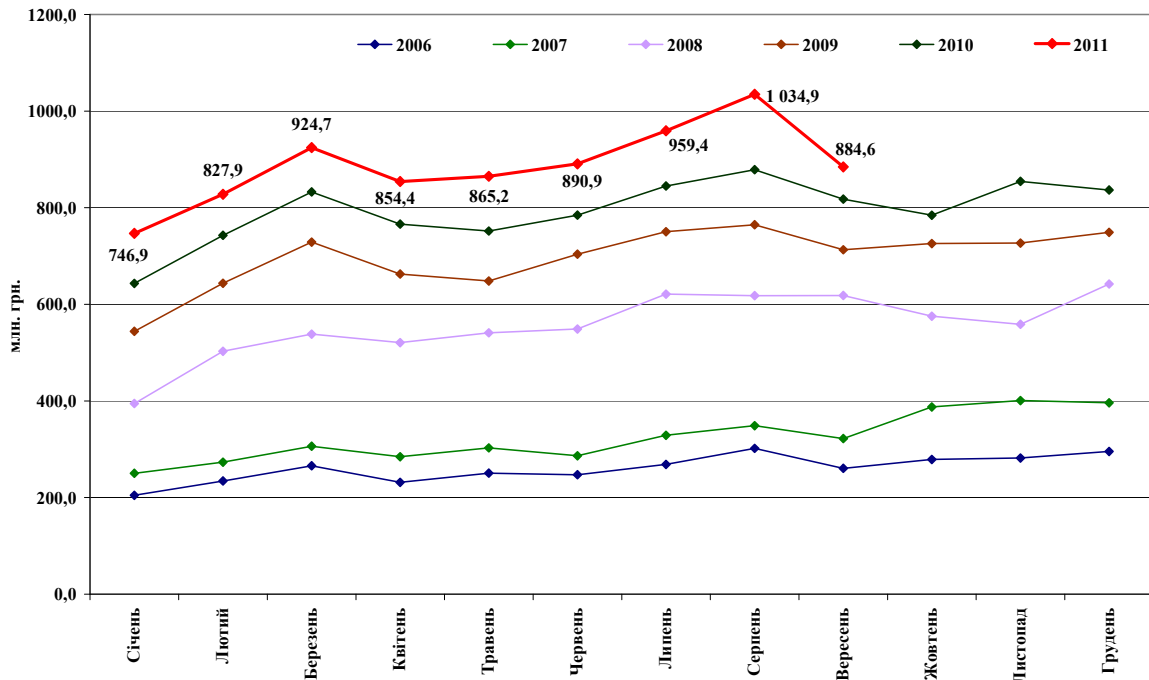
Графік 22

Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств комунальної форми власності до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

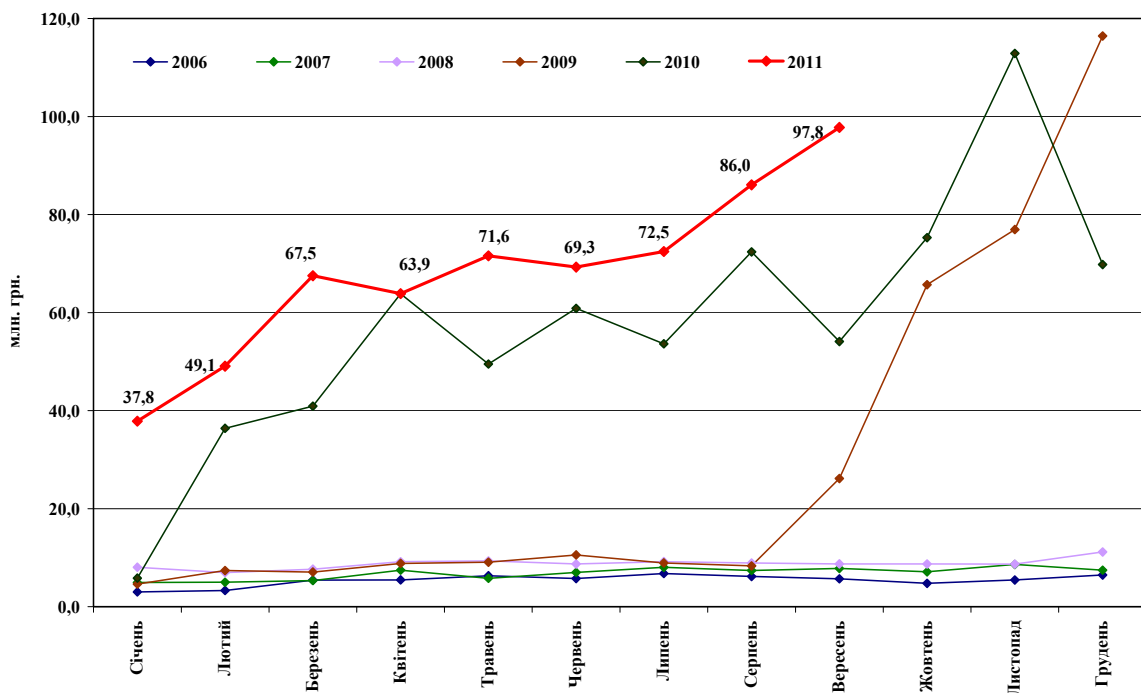
Графік 23

Динаміка щомісячних надходжень плати за землю до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

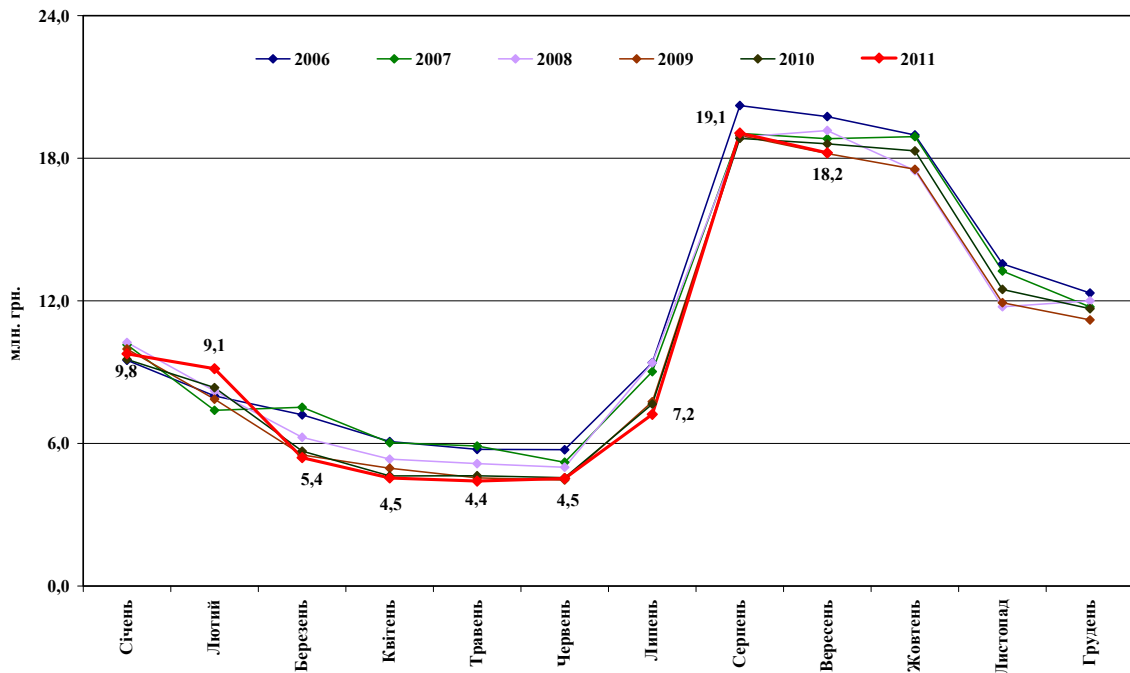
Графік 24

Динаміка щомісячних надходжень акцизного збору до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

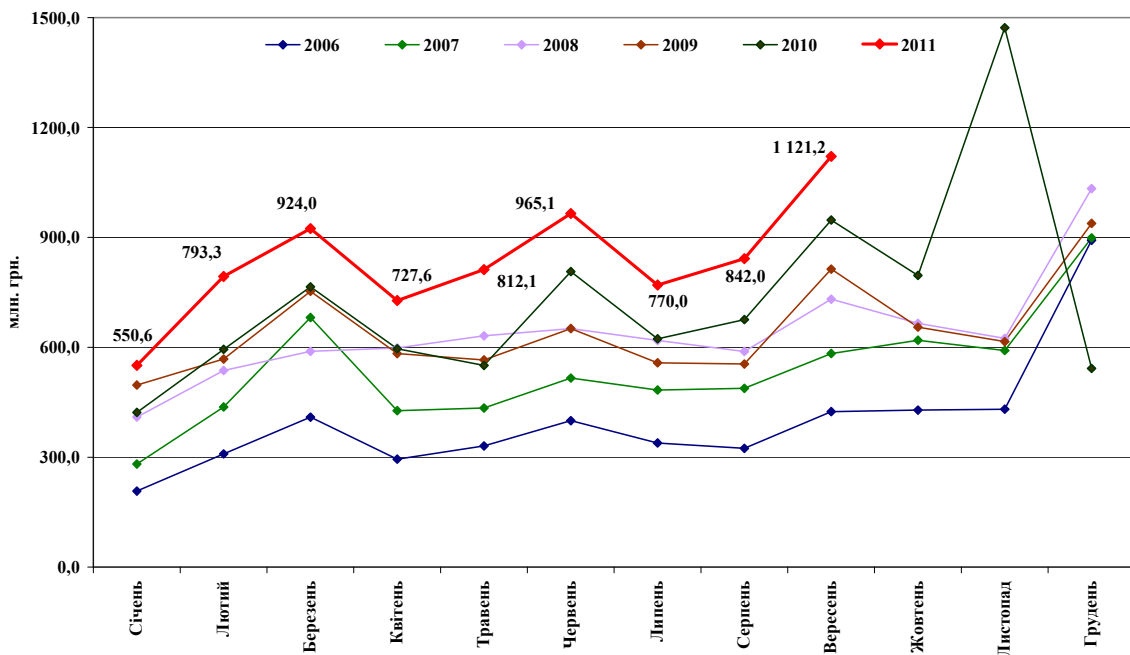
Графік 25

Динаміка щомісячних надходжень фіксованого сільськогосподарського податку до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

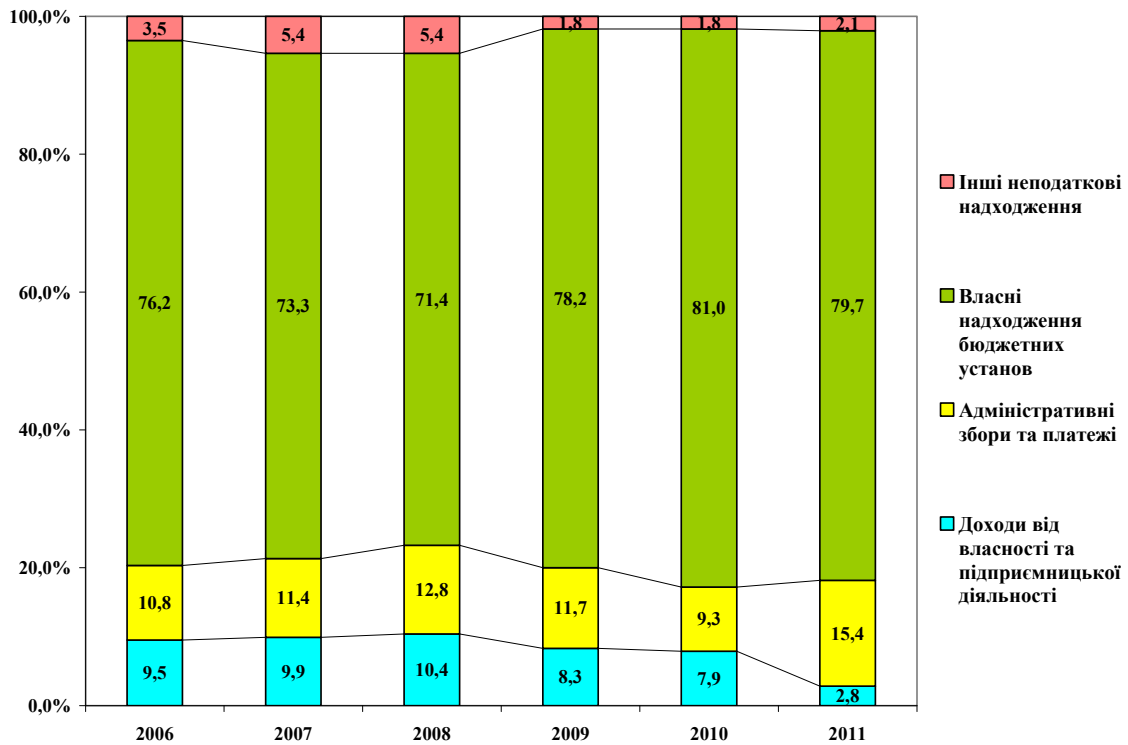
Графік 26

Динаміка щомісячних неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

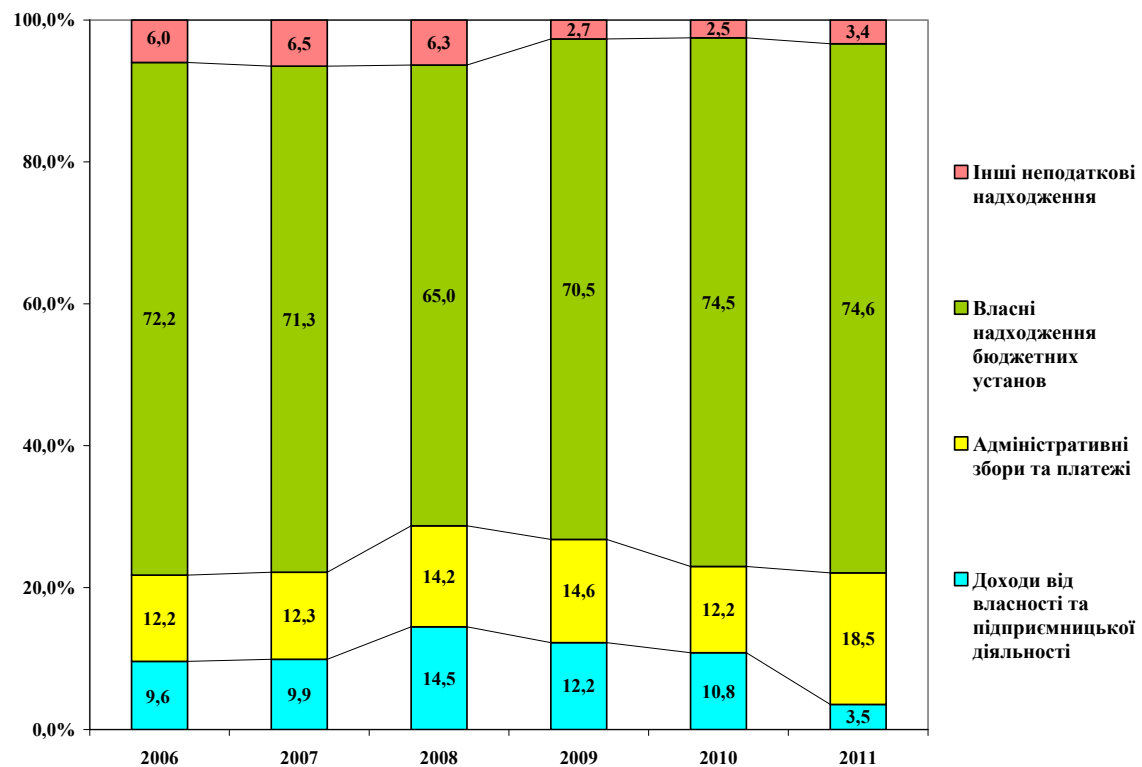
Діаграма 9

Динаміка структури неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у вересні 2006–2011 років

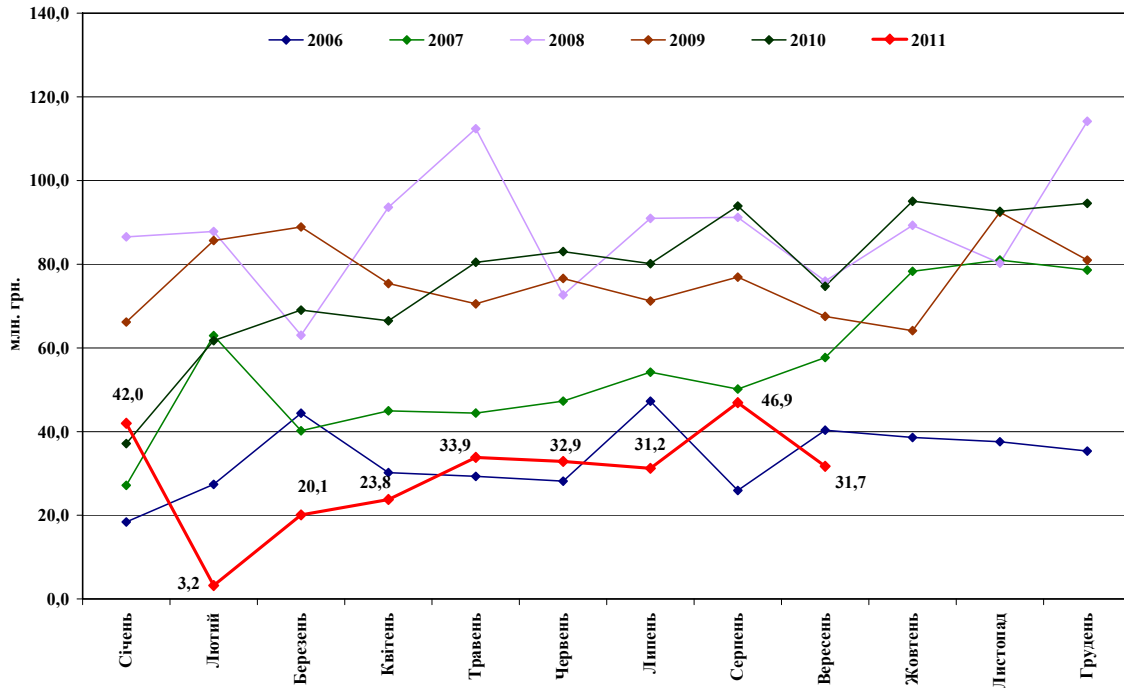
Діаграма 10

Динаміка структури неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у січні – вересні 2006–2011 років

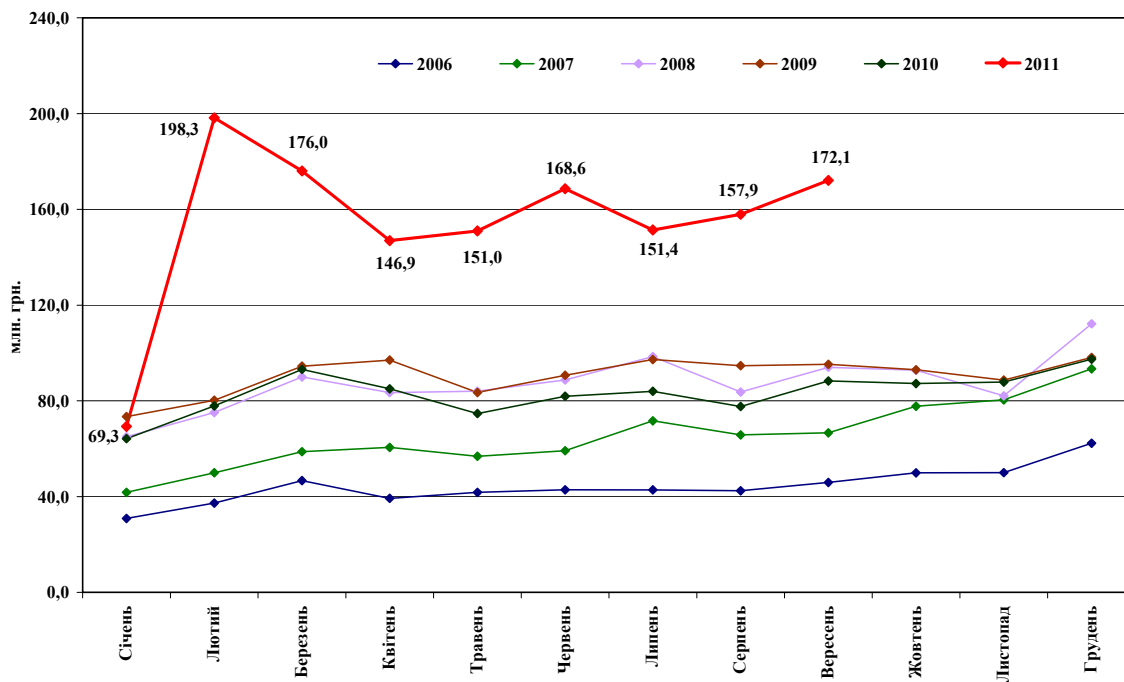
Графік 27

Динаміка щомісячних надходжень доходів від власності та підприємницької діяльності до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

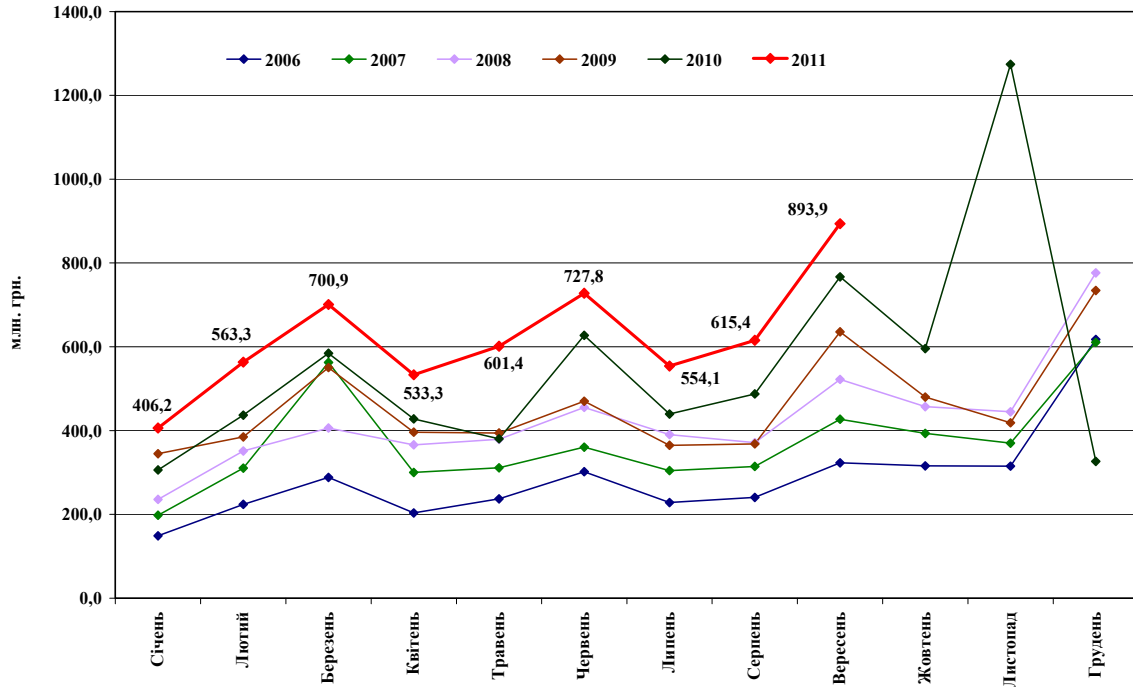
Графік 28

Динаміка щомісячних надходжень адміністративних зборів та платежів до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

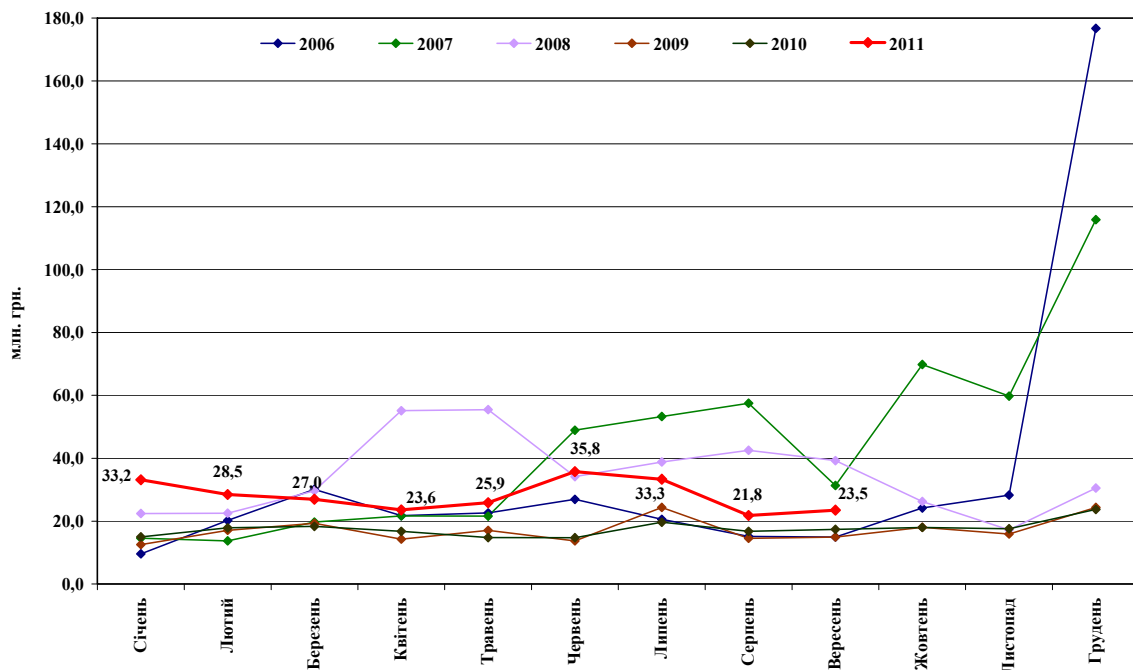
Графік 29

Динаміка щомісячних власних надходжень бюджетних установ у 2006–2011 роках

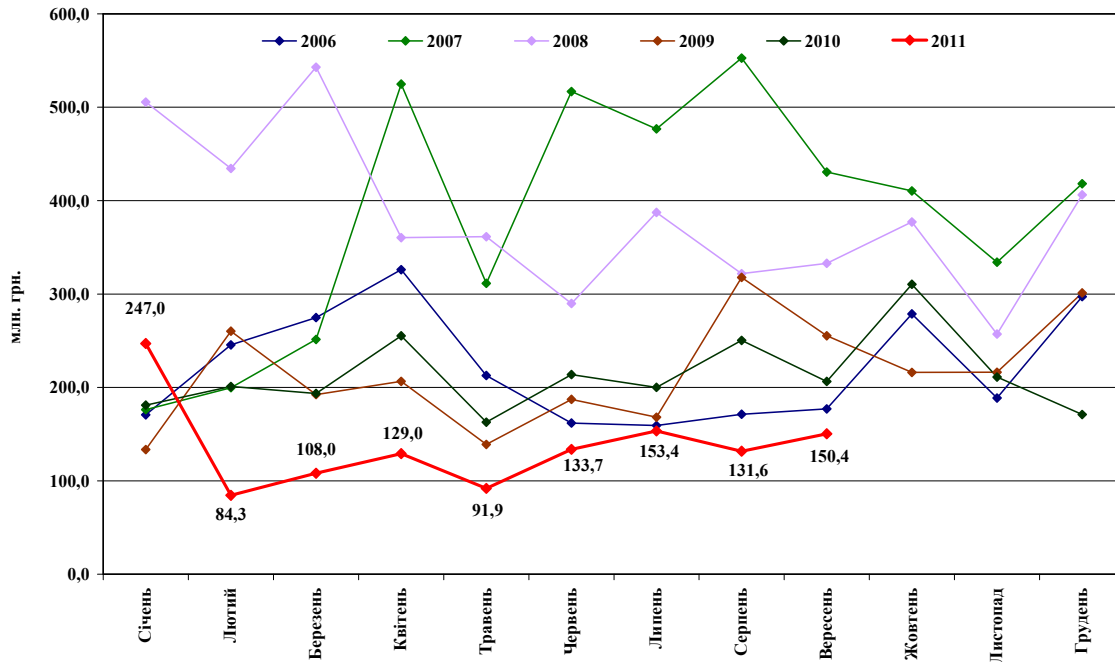

Графік 30

Динаміка щомісячних інших неподаткових надходжень до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

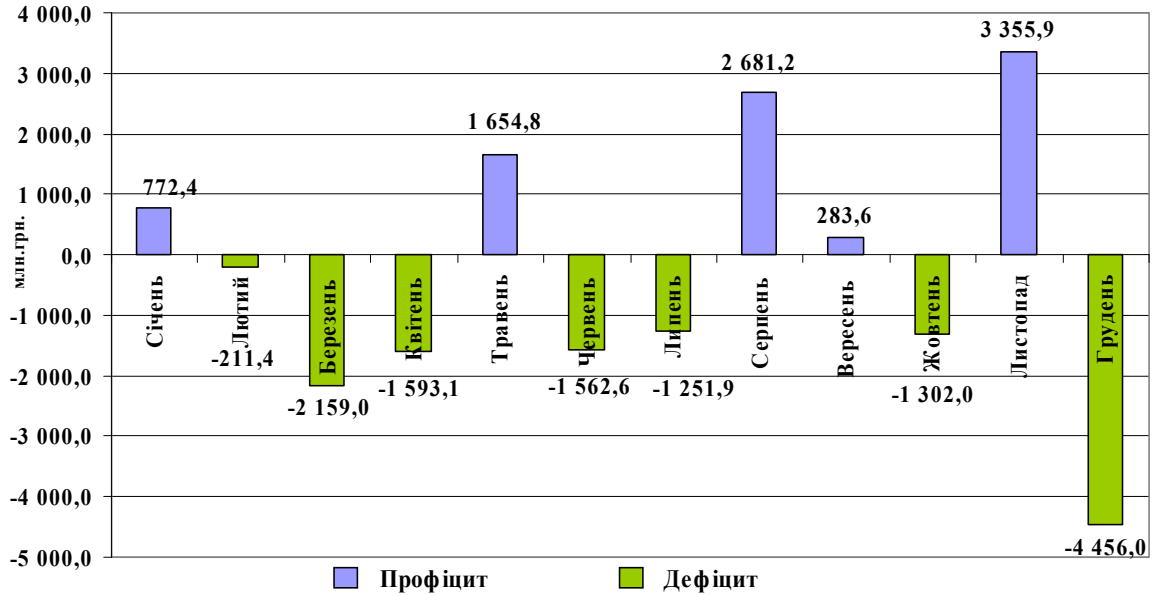
Динаміка щомісячних надходжень доходів від операцій з капіталом до місцевих бюджетів у 2006–2011 роках

Дефіцит державного бюджету

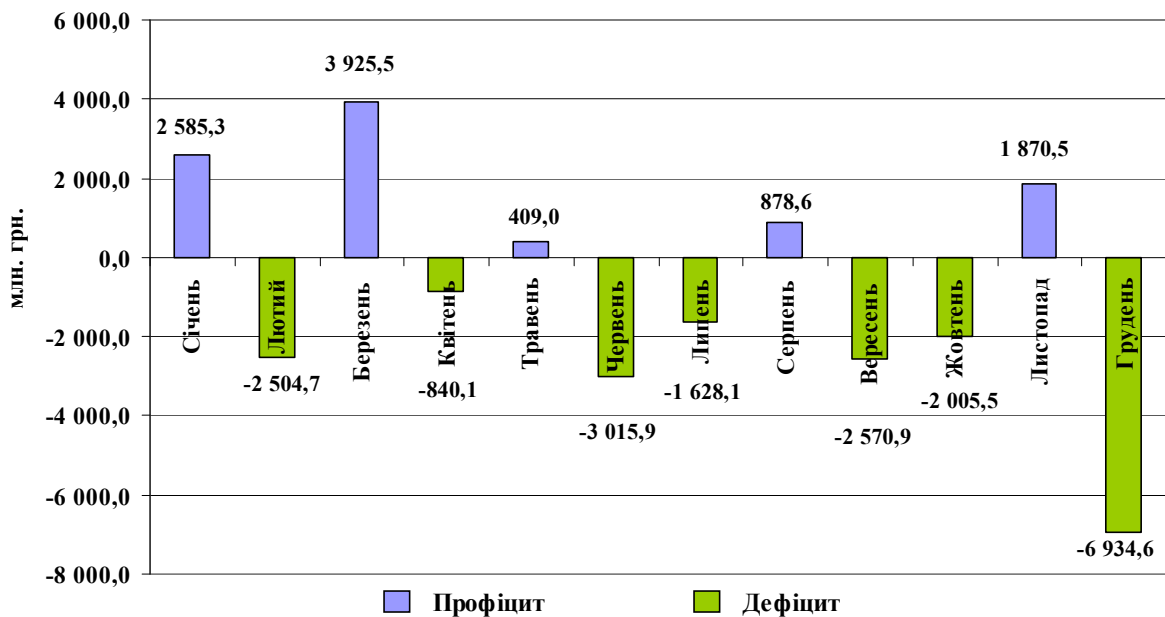
Діаграма 11

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2006 рік

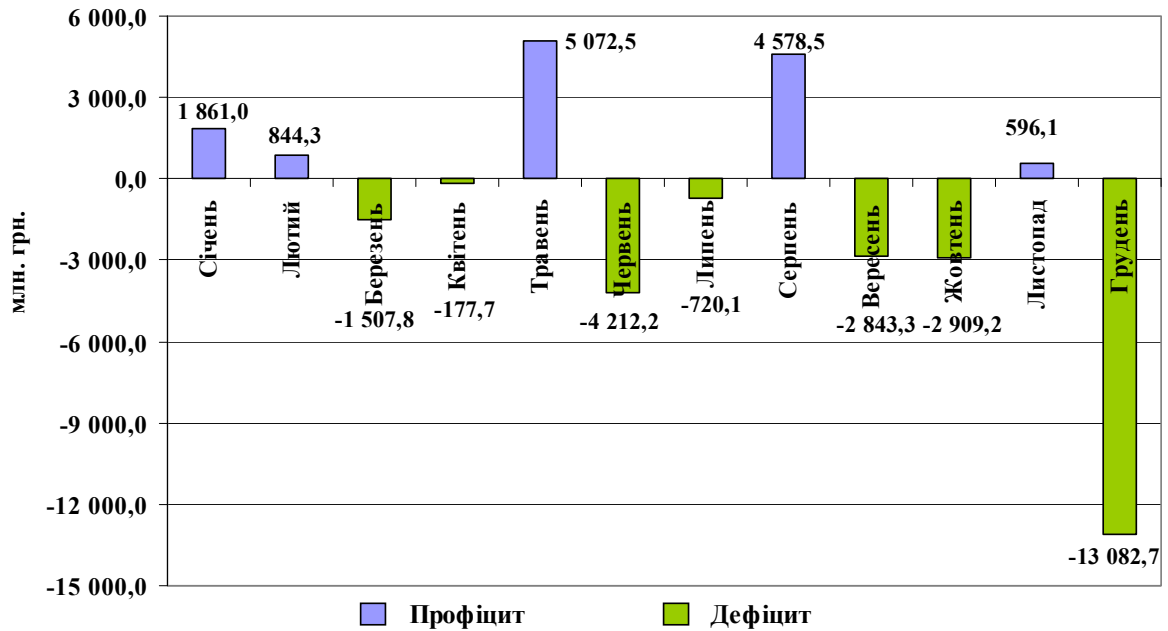
Діаграма 12

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2007 рік

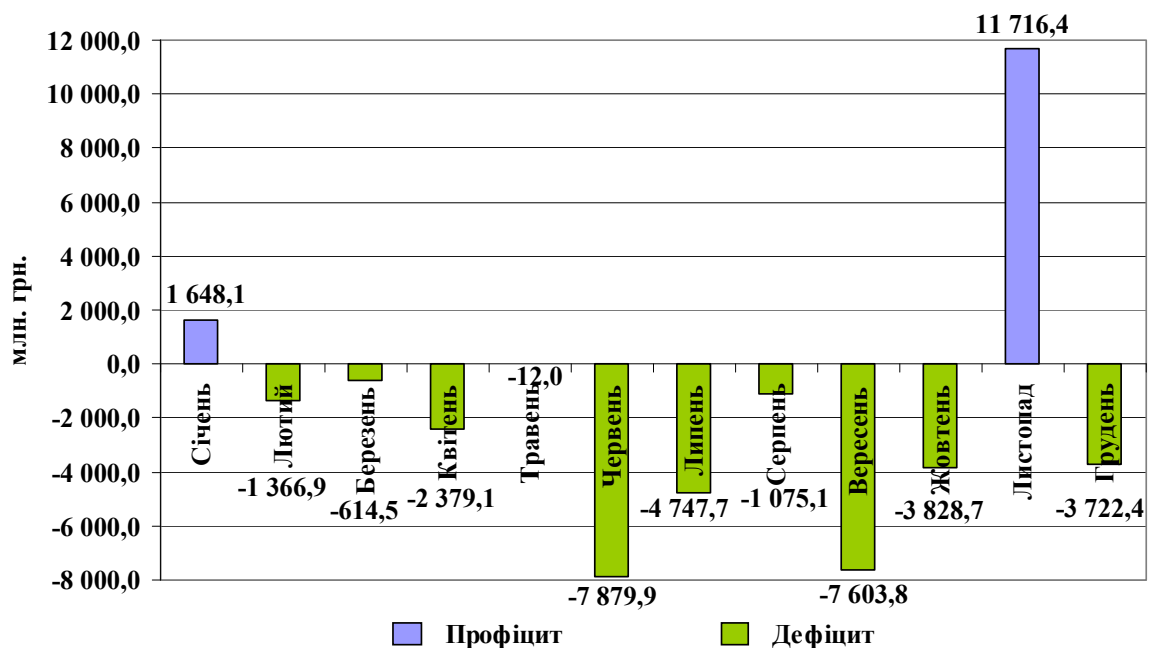
Діаграма 13

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2008 рік

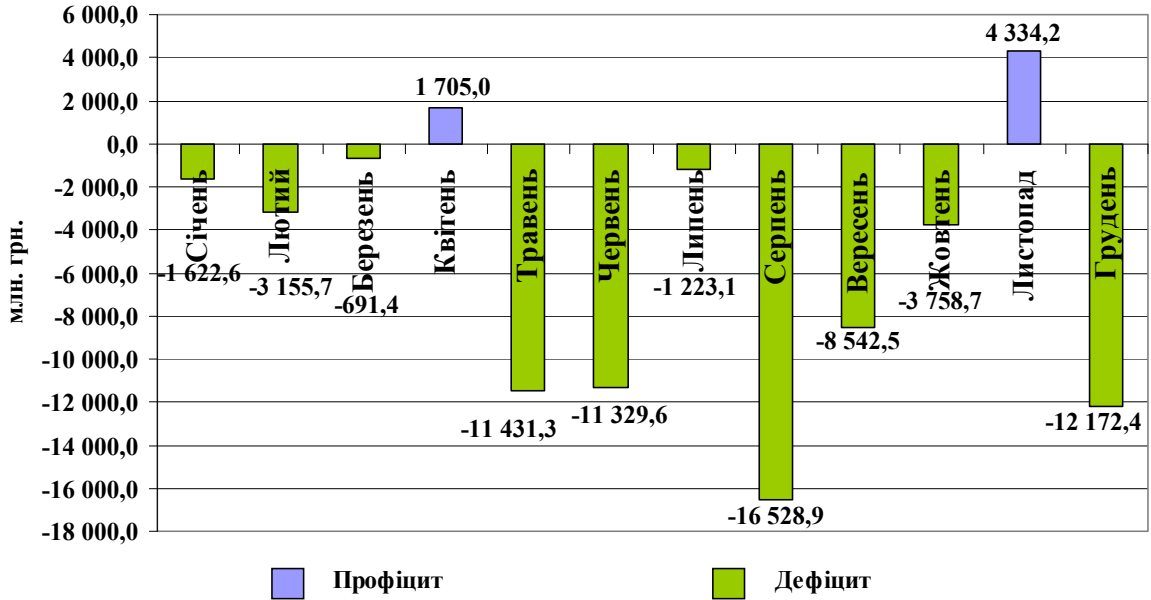
Діаграма 14

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2009 рік

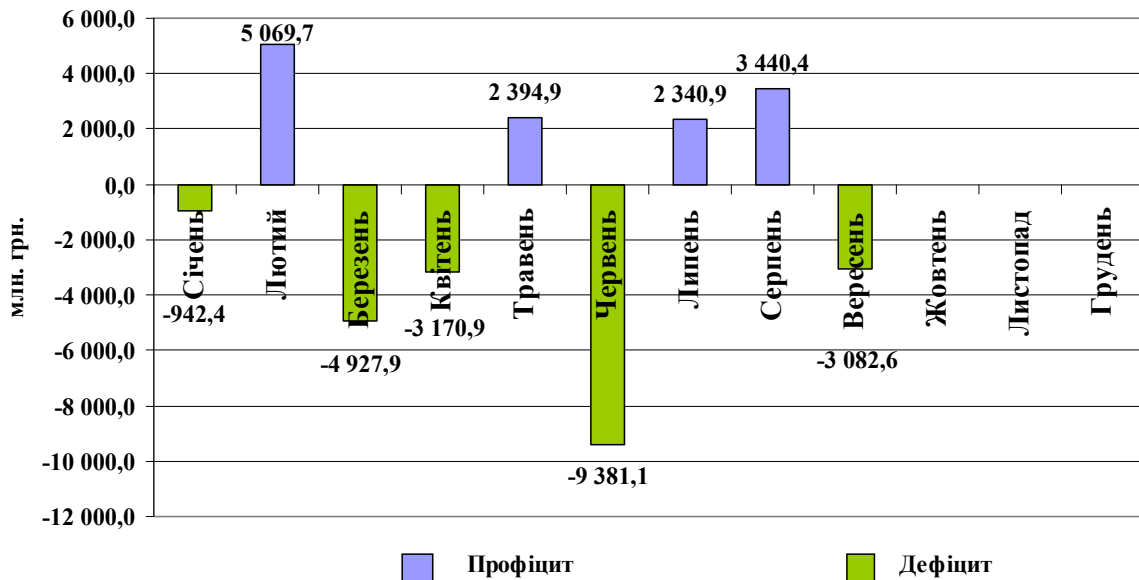
Діаграма 15

Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2010 рік

Діаграма 16

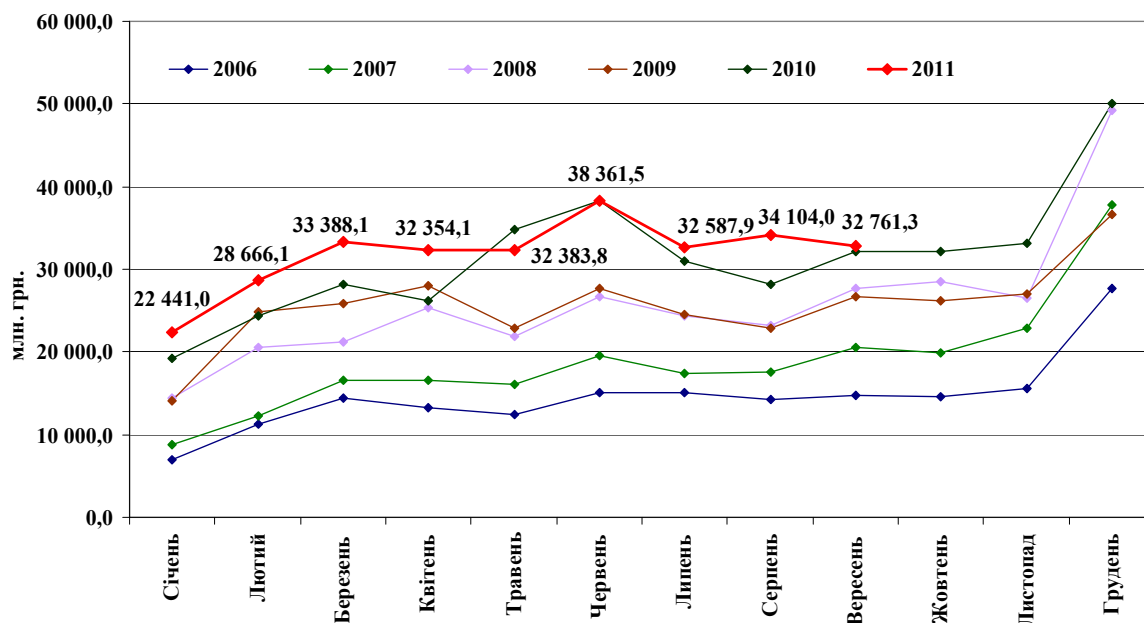
Щомісячна динаміка дефіциту / профіциту державного бюджету за 2011 рік

Видатки зведеного бюджету

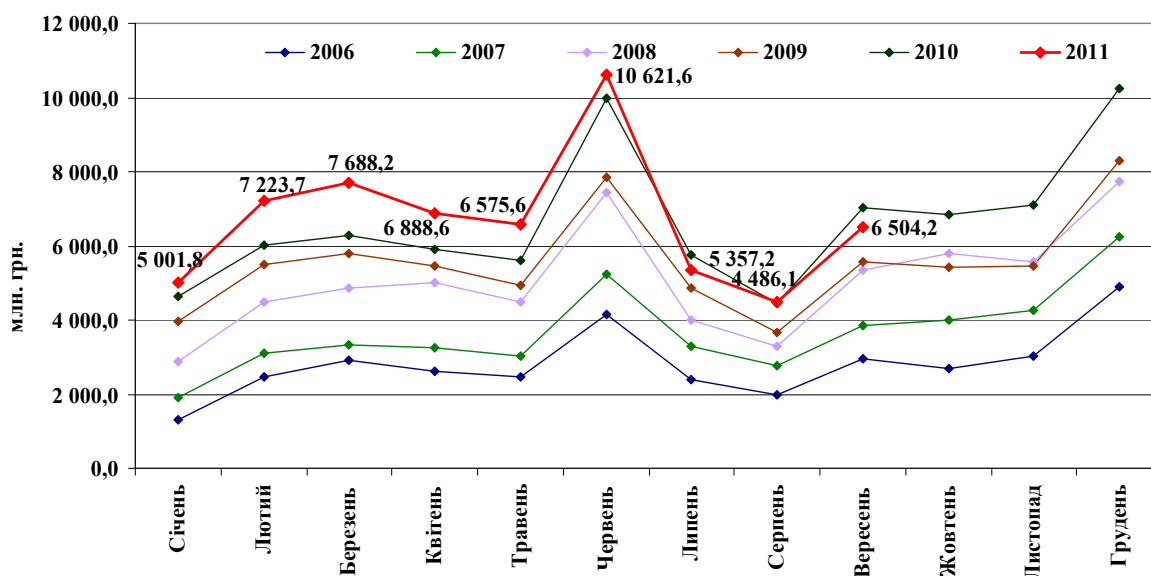
Графік 32

Динаміка щомісячних загальних видатків зведеного бюджету за 2006–2011 роки

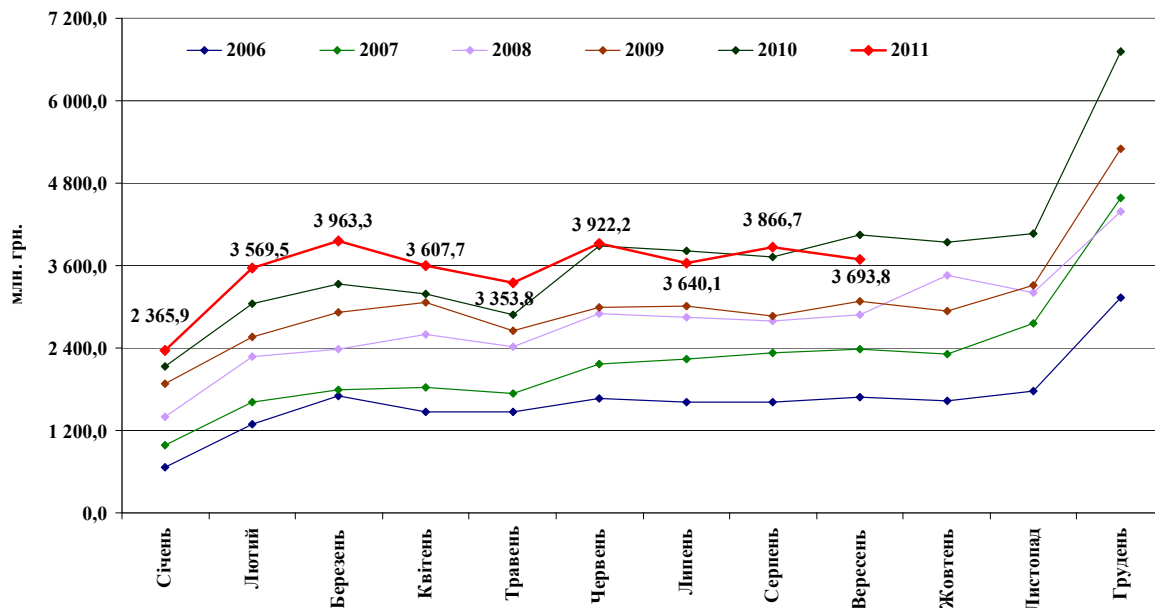
Графік 33

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на освіту за 2006–2011 роки

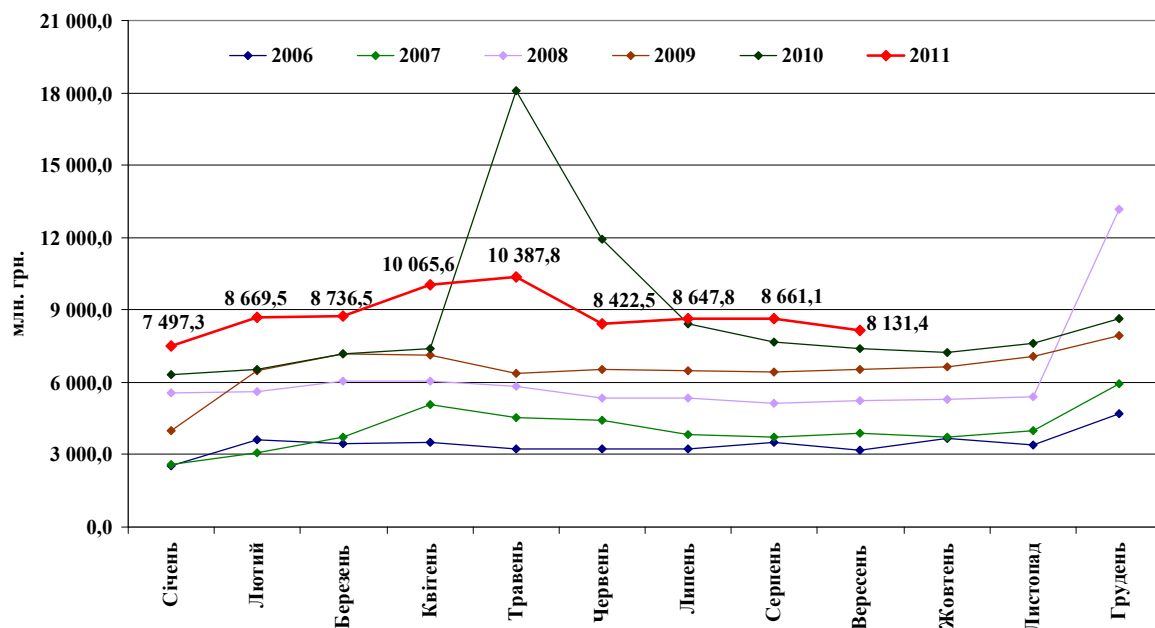
Графік 34

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2006–2011 роки

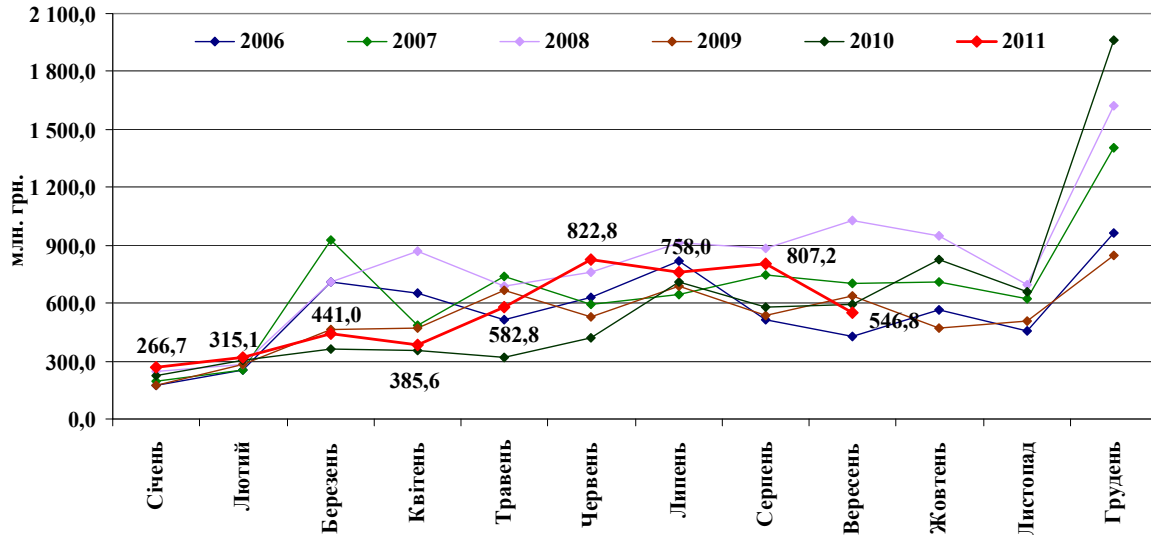
Графік 35

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2006–2011 роки

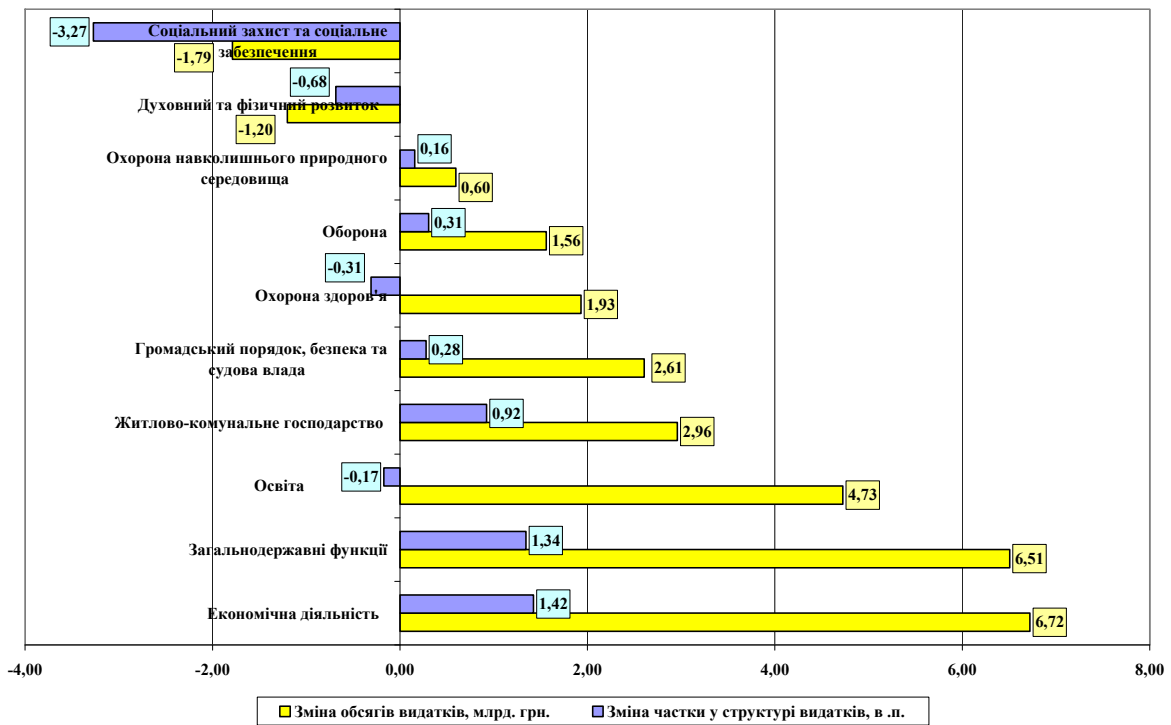
Графік 36

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету на сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство за 2006–2011 роки

Діаграма 17

Зміна обсягів та структури видатків зведеного бюджету за січень – вересень 2011 року порівняно з аналогічним періодом 2010 року

Видатки державного бюджету

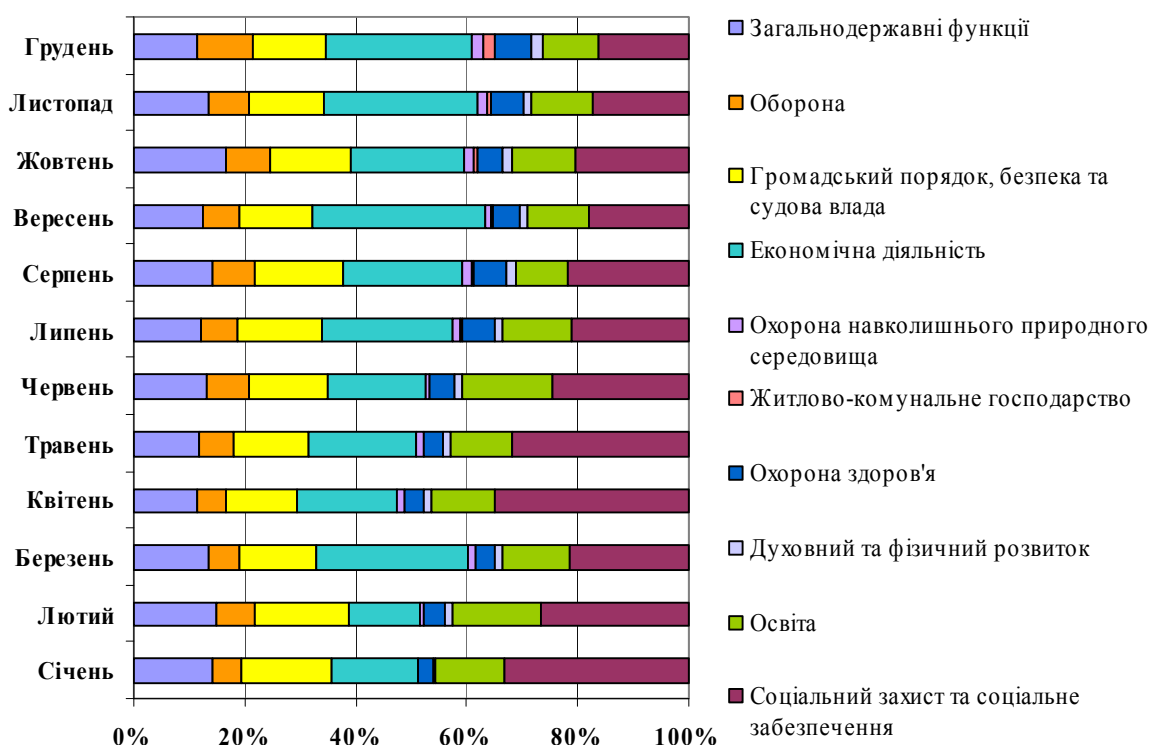
Діаграма 18

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2006 рік

Діаграма 19

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2007 рік

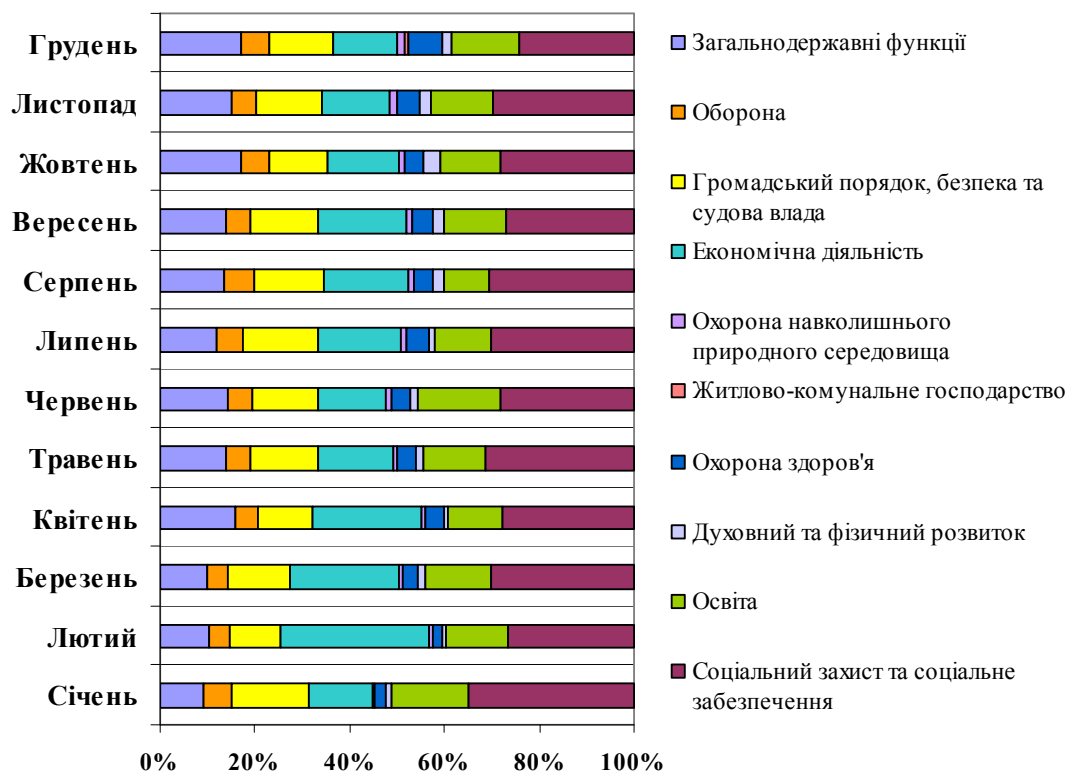
Діаграма 20

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2008 рік

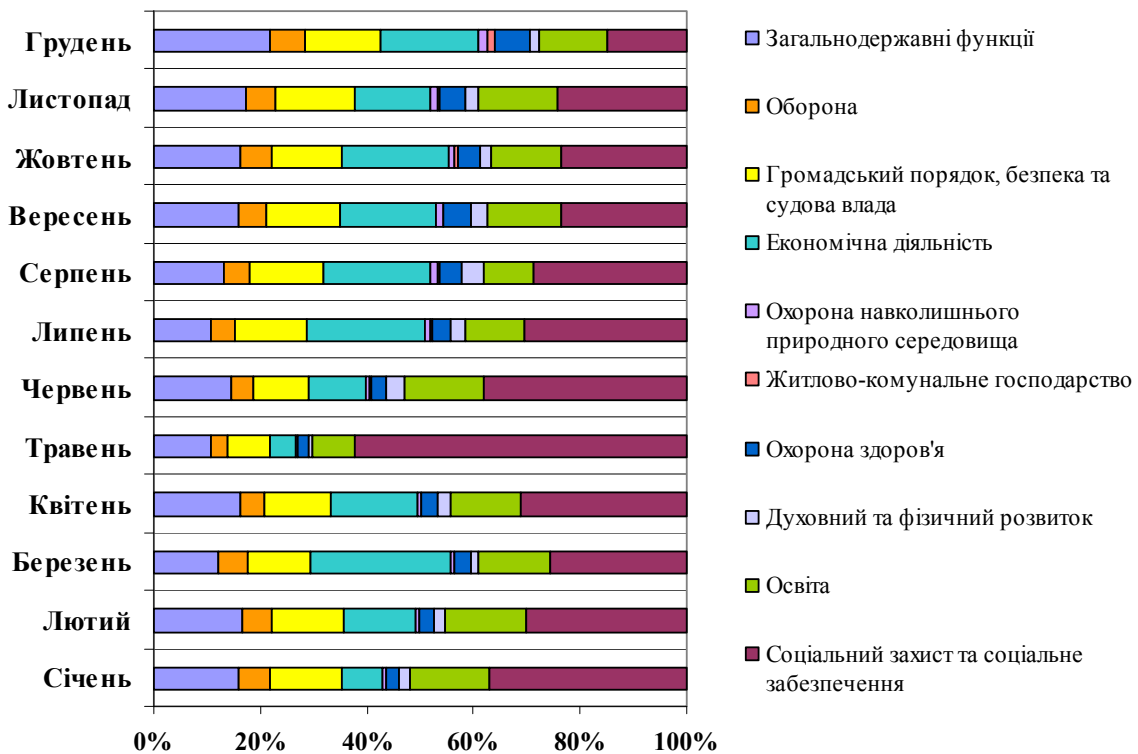
Діаграма 21

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2009 рік

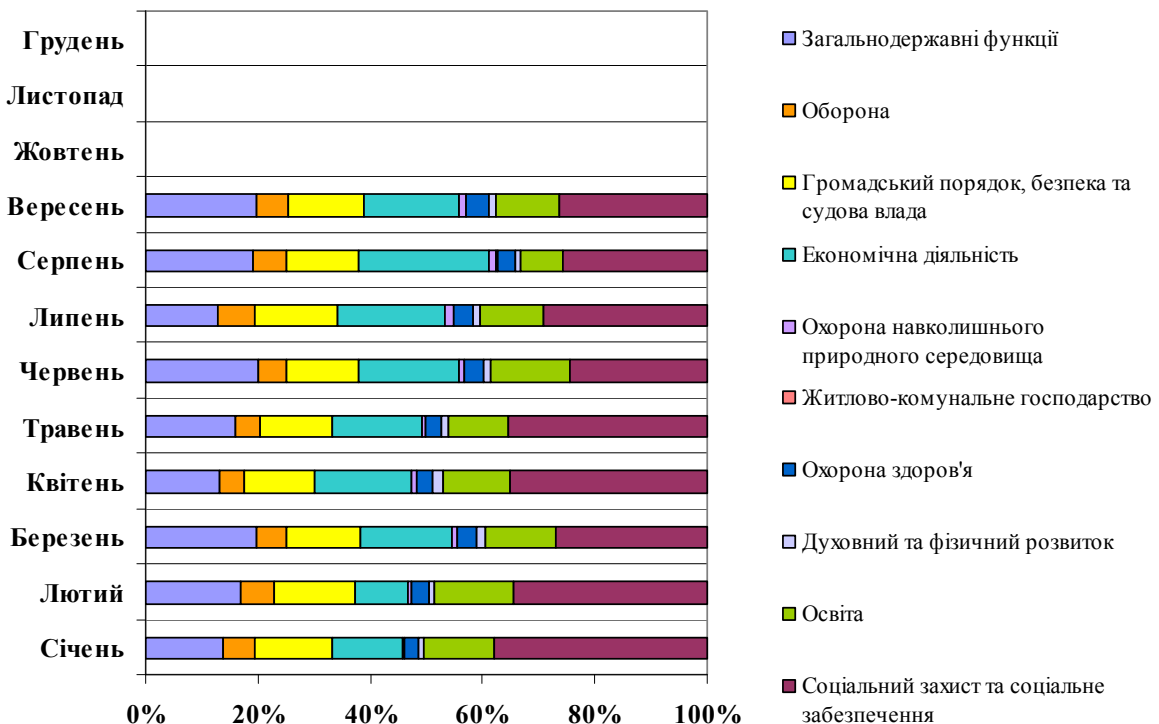
Діаграма 22

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2010 рік

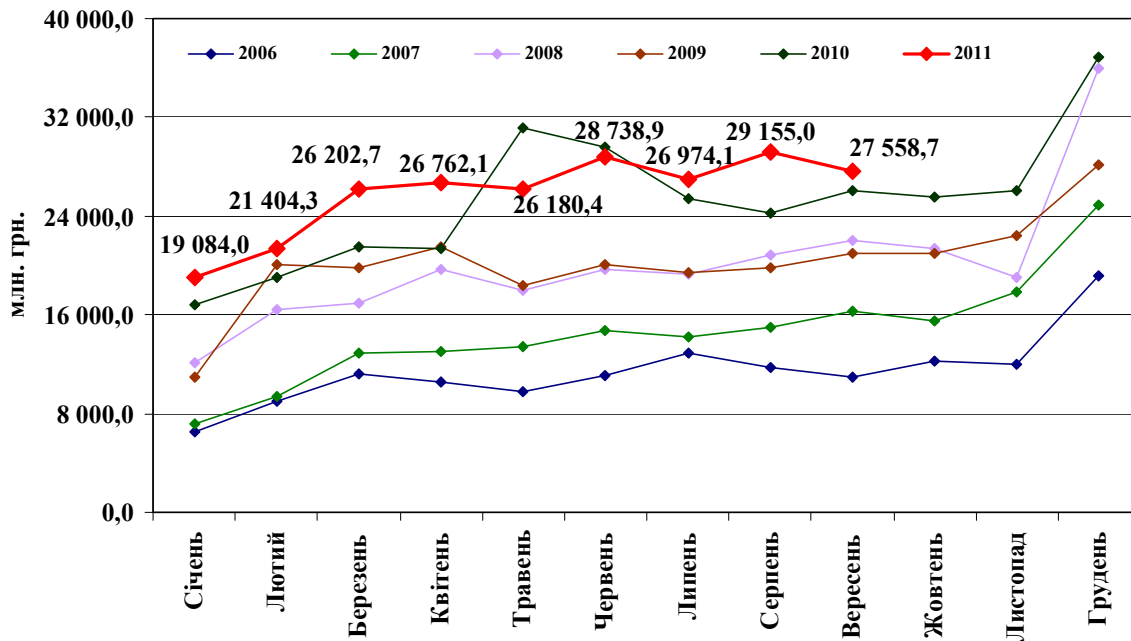

Діаграма 23

Структура видатків державного бюджету у розрізі функціональної класифікації за 2011 рік

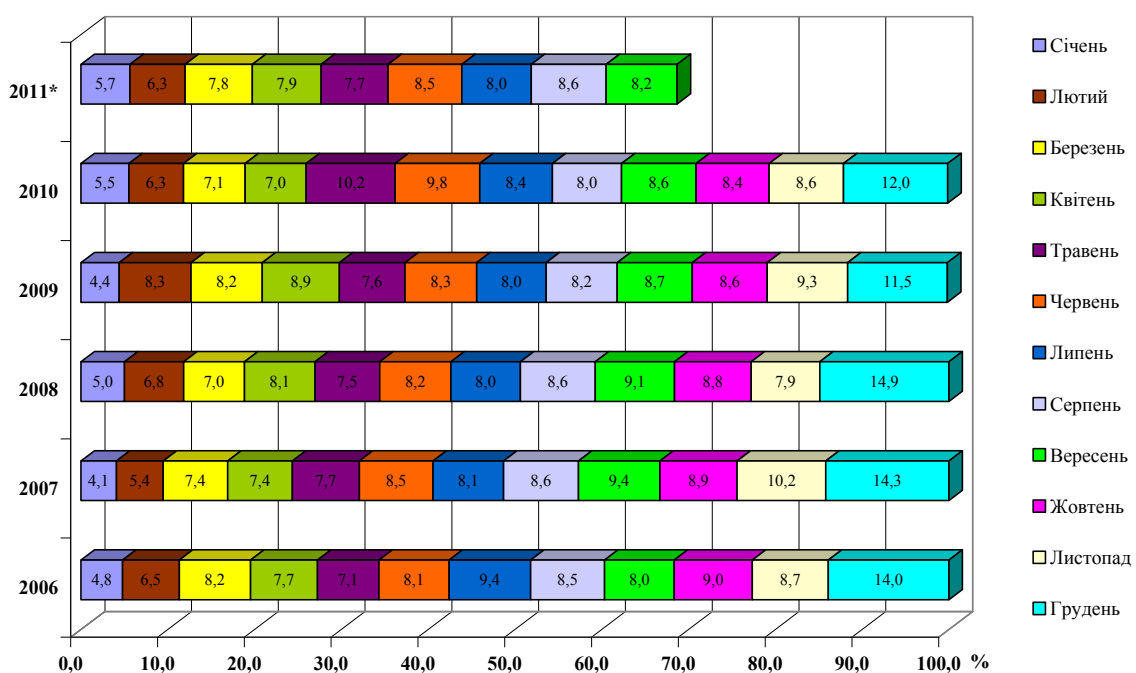

Динаміка видатків державного бюджету за 2006–2011 роки (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)

Діаграма 24

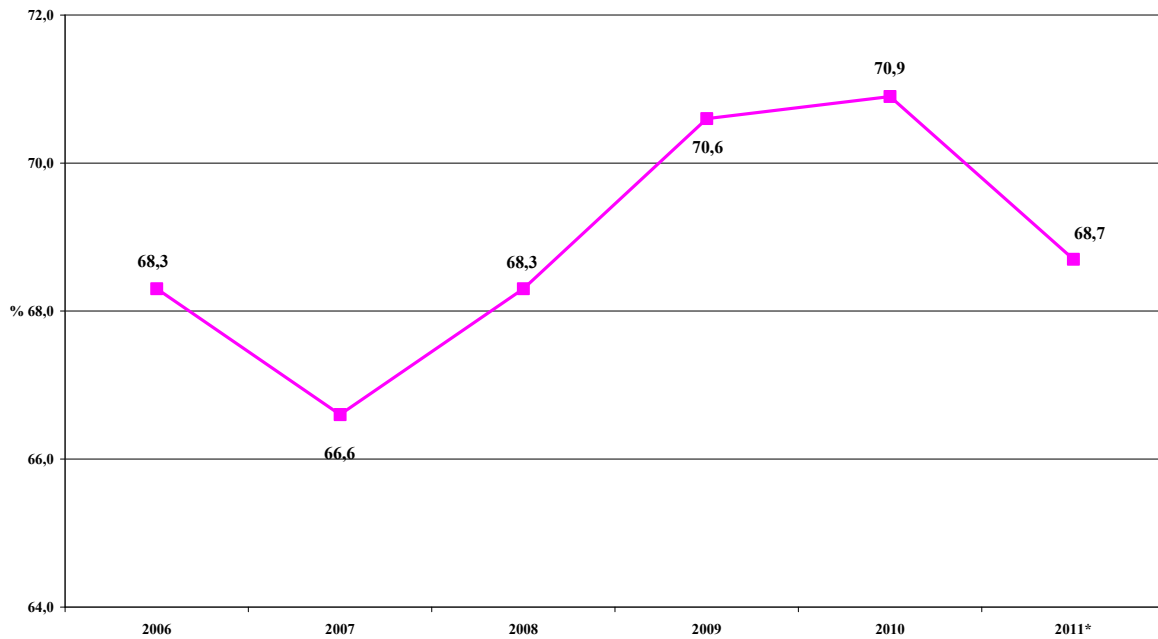
Динаміка часток щомісячних загальних видатків державного бюджету у річному обсязі за 2006–2011 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 38

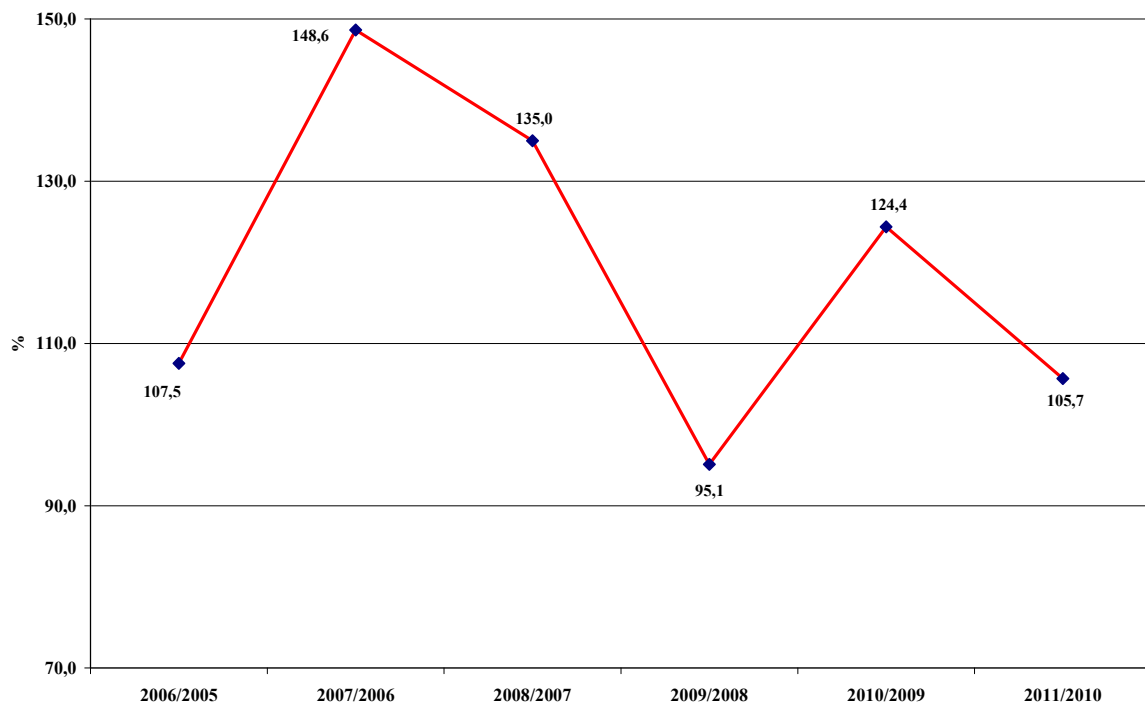
Динаміка частки видатків державного бюджету у річному обсязі за січень – вересень 2006–2011 років

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

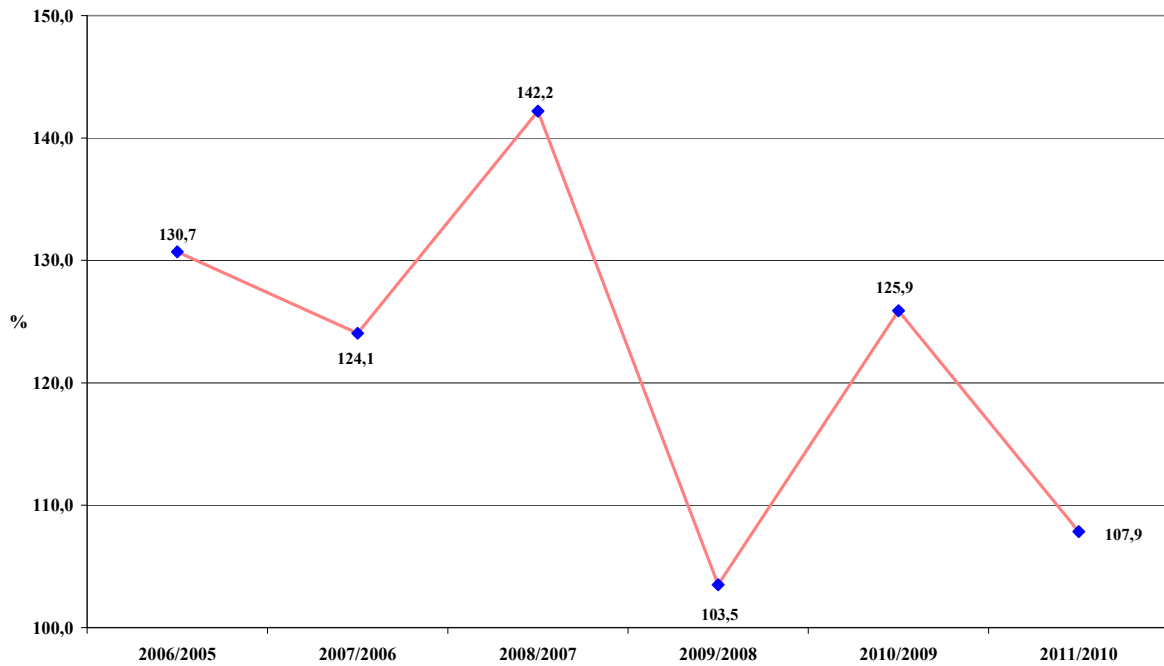
Графік 39

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за вересень 2006–2011 років

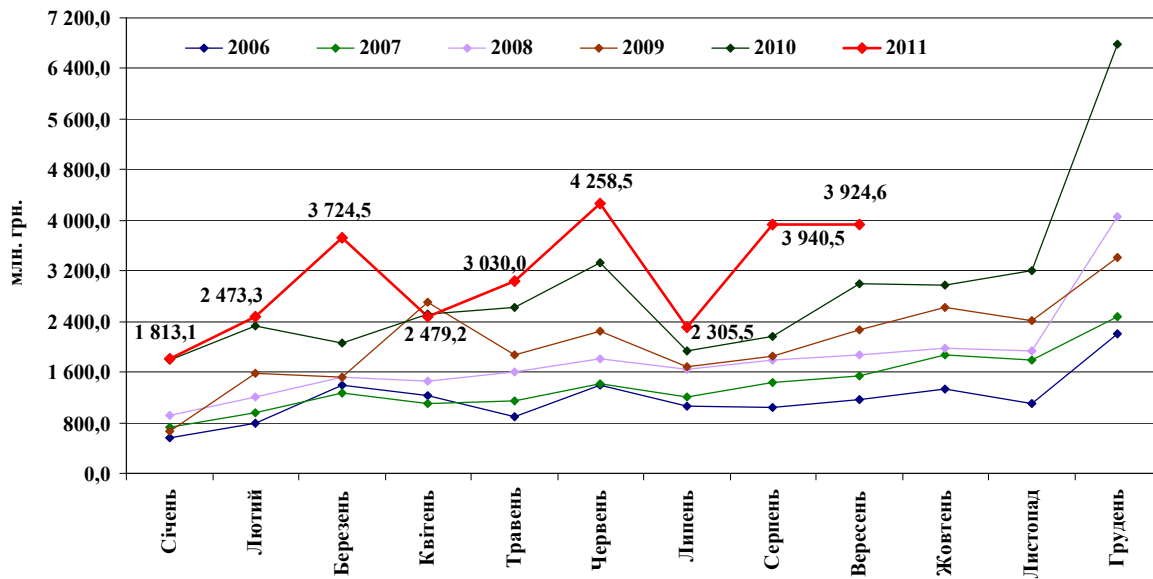
Графік 40

Динаміка темпу зростання видатків державного бюджету за січень – вересень 2006–2011 років

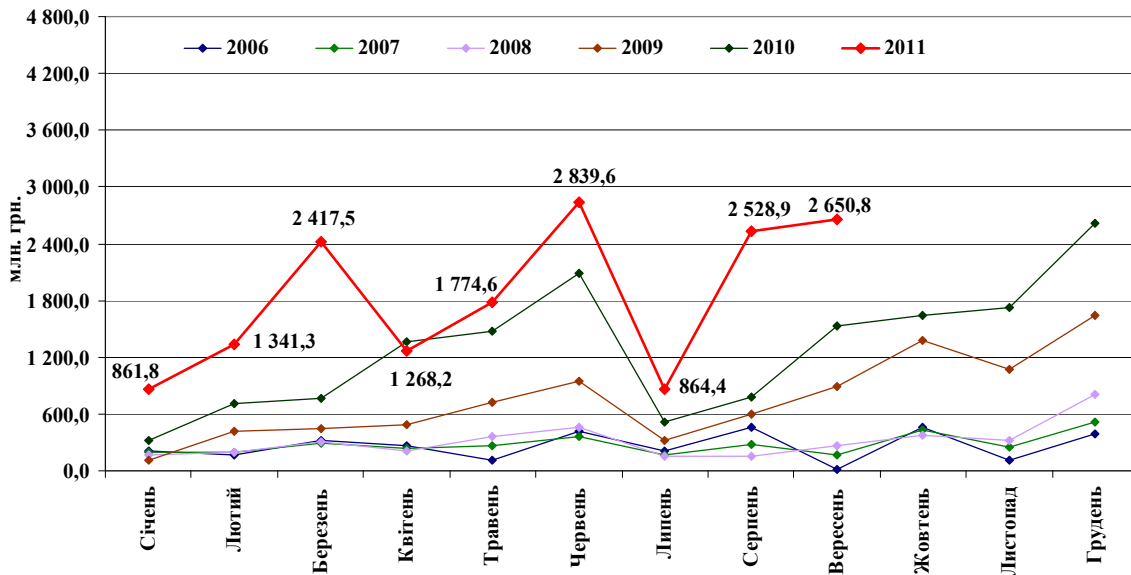
Графік 41

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на загальнодержавні функції за 2006–2011 роки

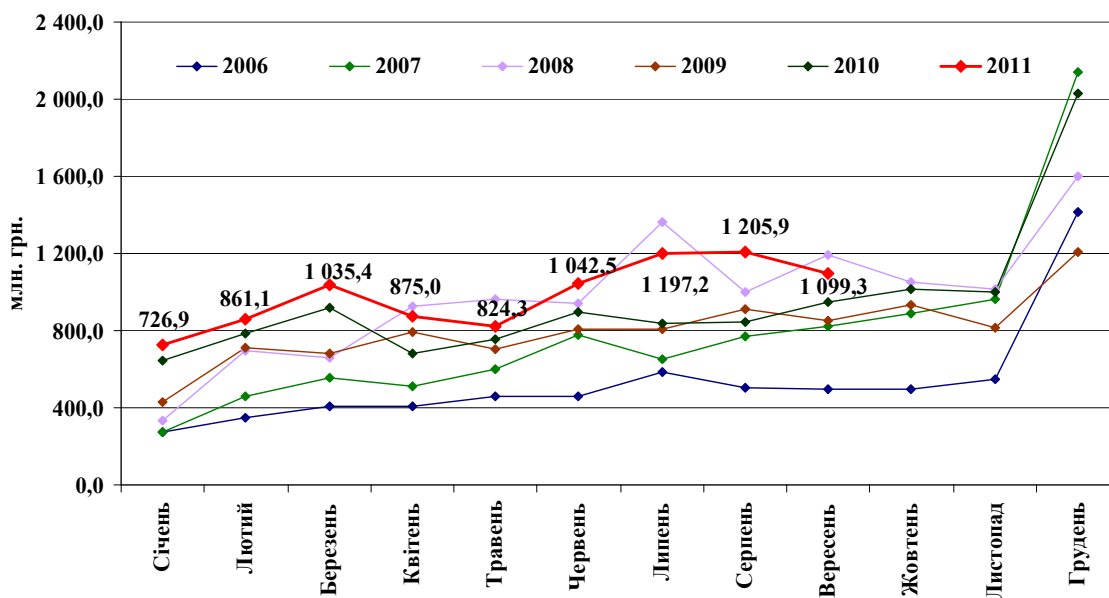
Графік 42

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на обслуговування державного боргу за 2006–2011 роки

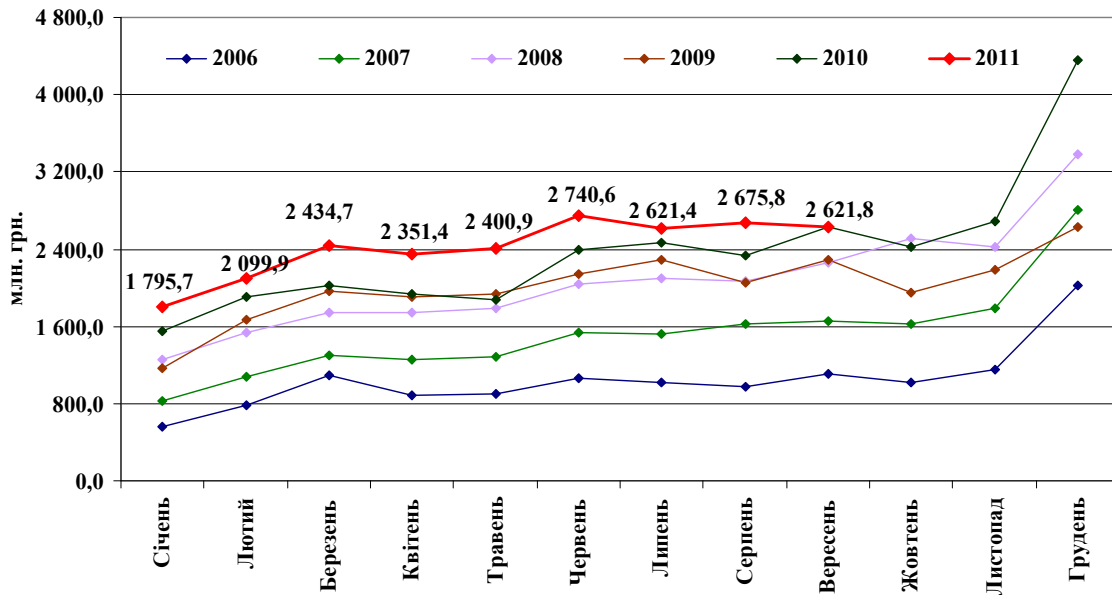
Графік 43

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на оборону за 2006–2011 роки

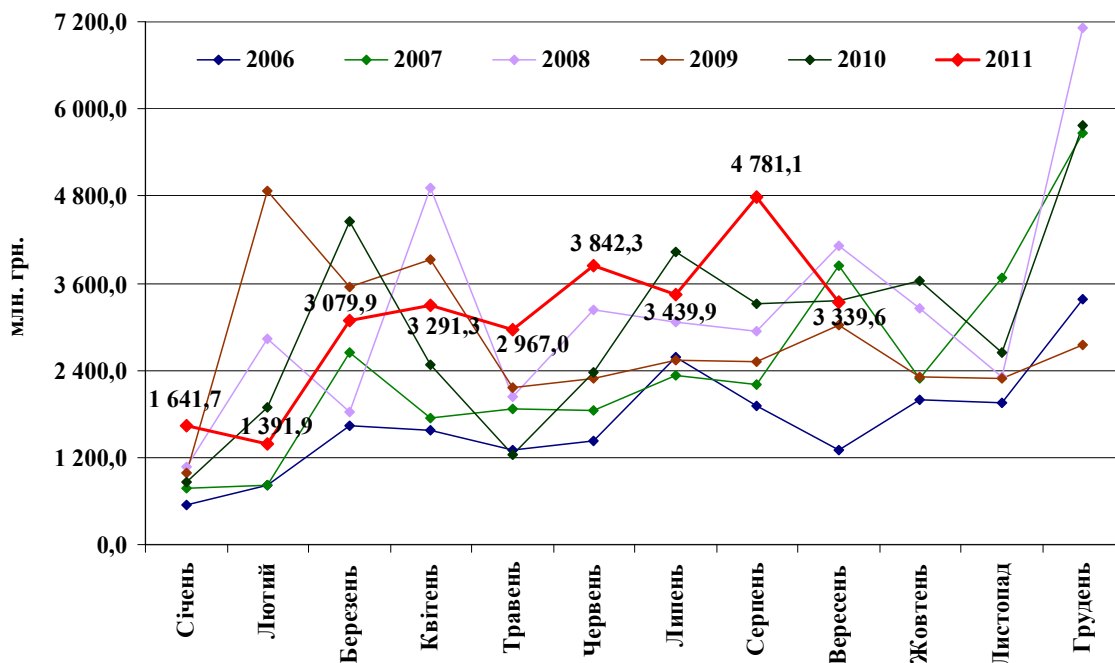
Графік 44

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на громадський порядок, безпеку та судову владу за 2006–2011 роки

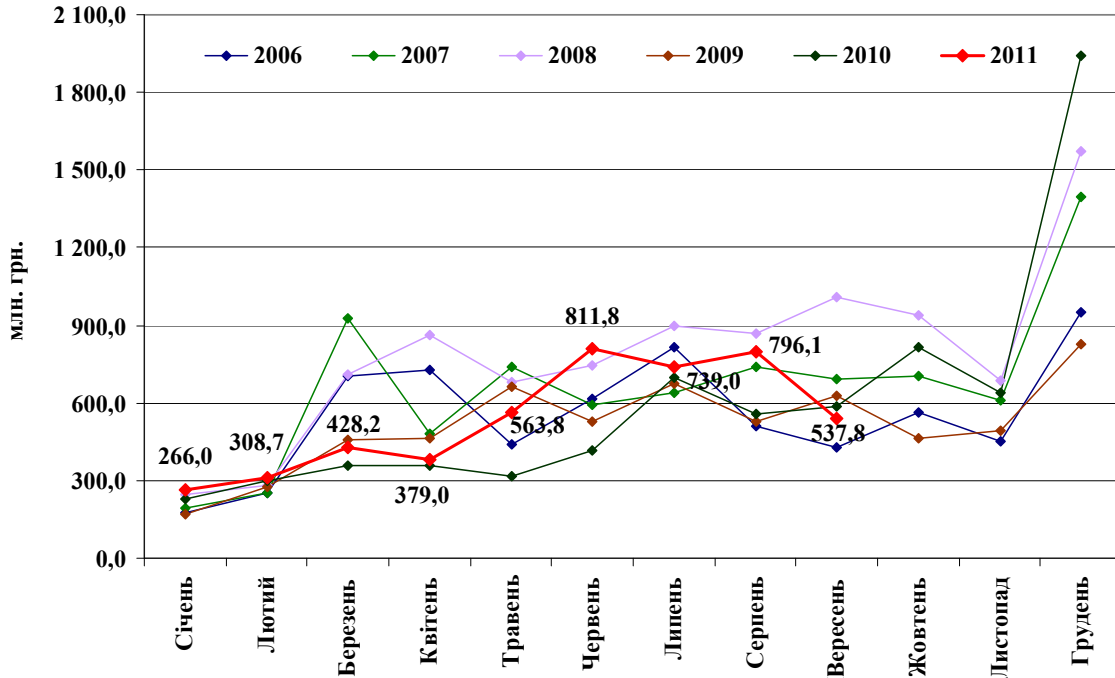
Графік 45

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на економічну діяльність за 2006–2011 роки

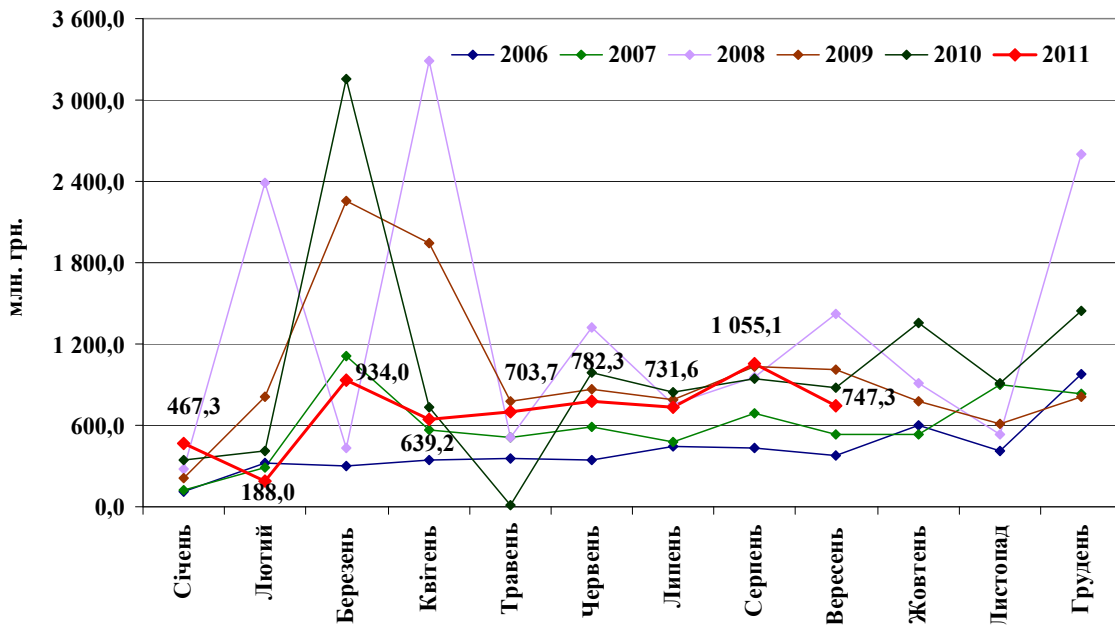
Графік 46

**Динаміка щомісячних видатків державного бюджету
на сільське господарство, лісове господарство та мисливство,
рибне господарство за 2006–2011 роки**

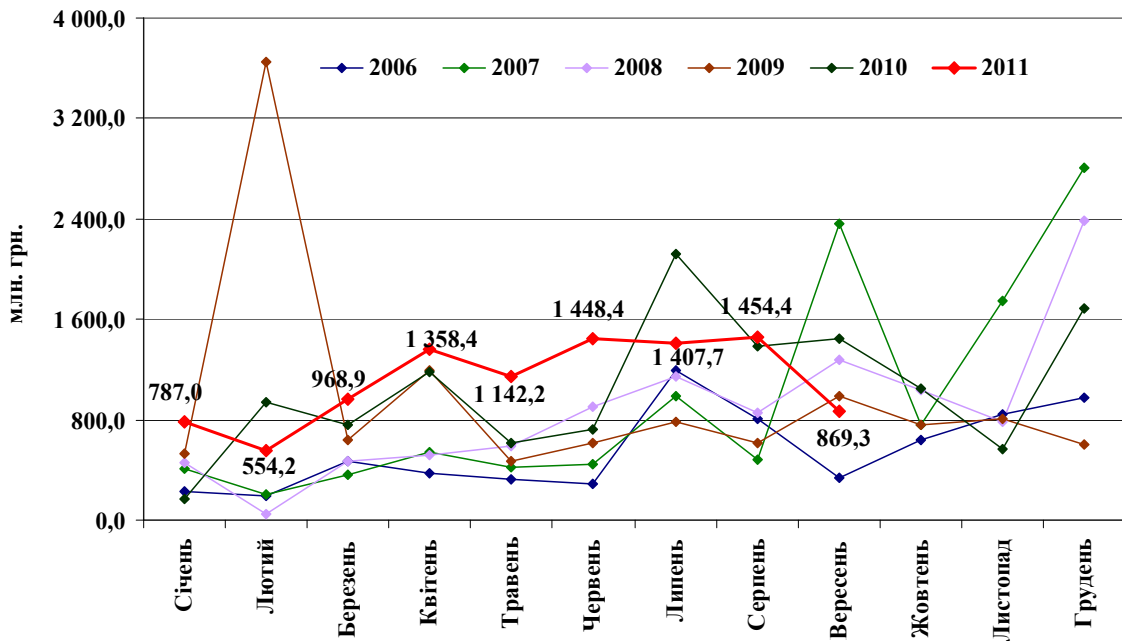
Графік 47

**Динаміка щомісячних видатків державного бюджету
на паливно-енергетичний комплекс за 2006–2011 роки**

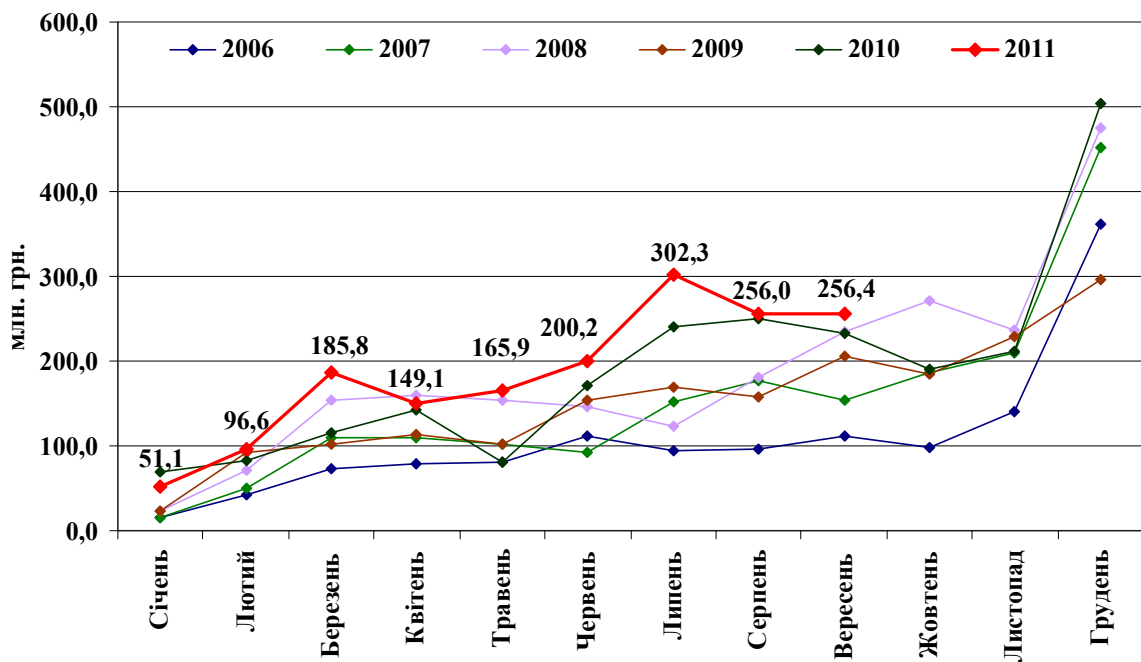
Графік 48

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на транспорт за 2006–2011 роки

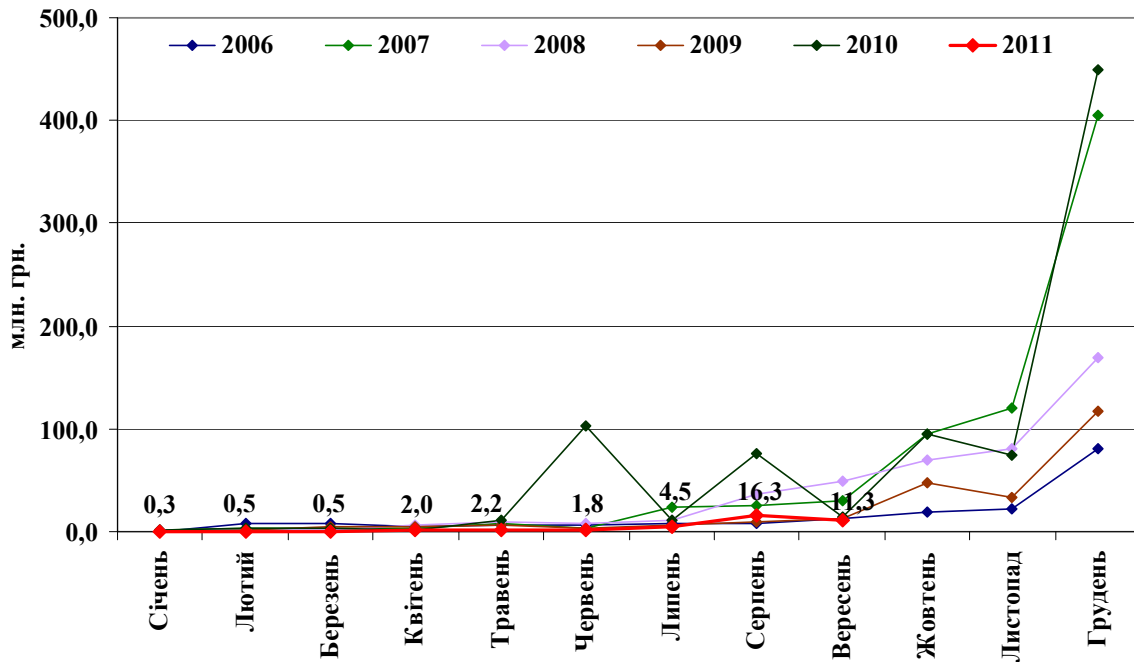
Графік 49

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону навколишнього природного середовища за 2006–2011 роки

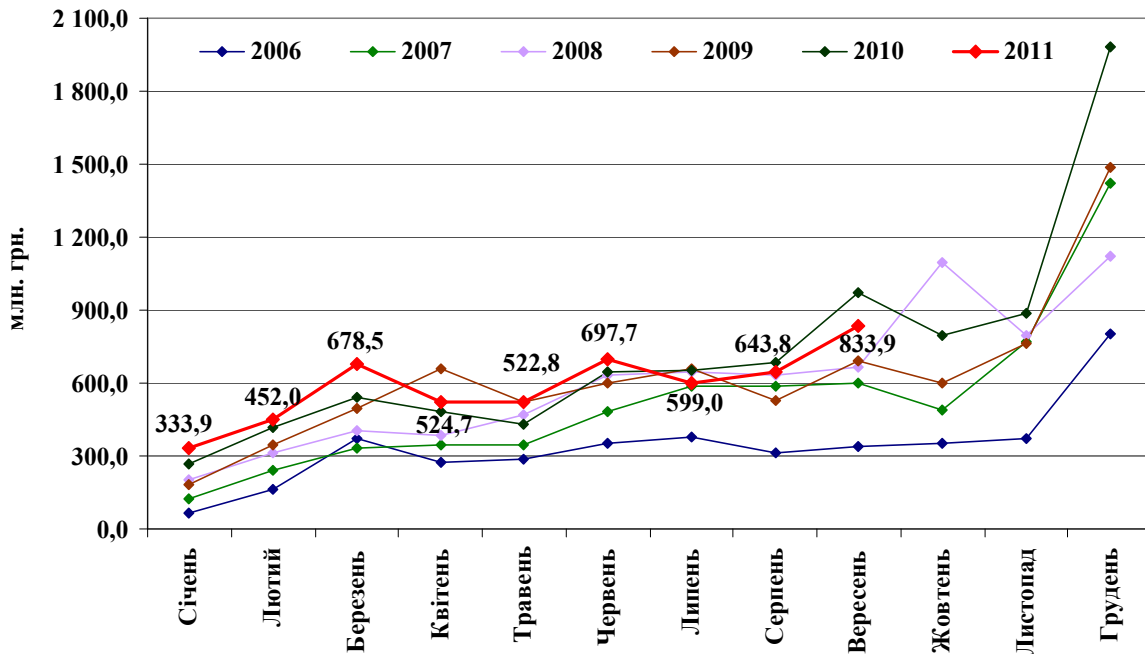
Графік 50

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на житлово-комунальне господарство за 2006–2011 роки

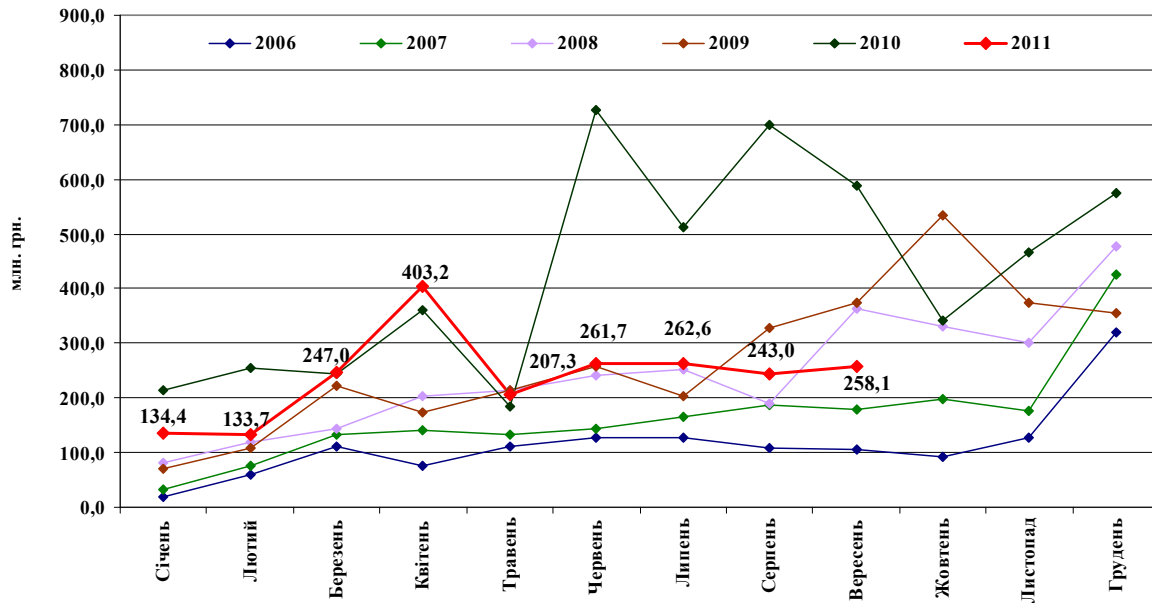
Графік 51

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на охорону здоров'я за 2006–2011 роки

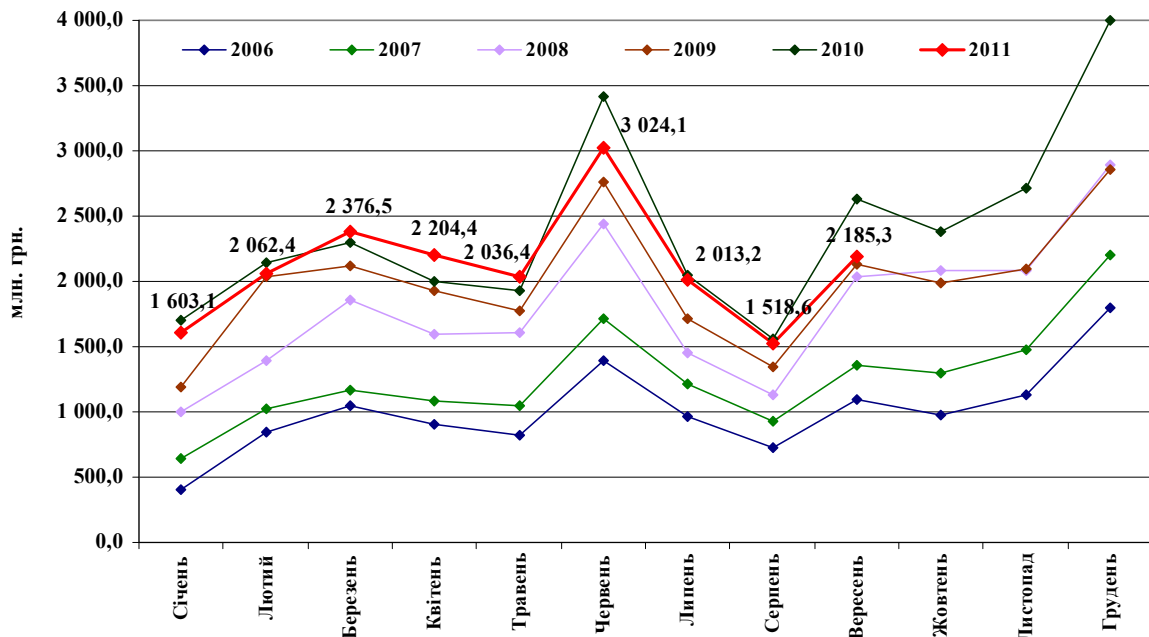
Графік 52

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на духовний та фізичний розвиток за 2006–2011 роки

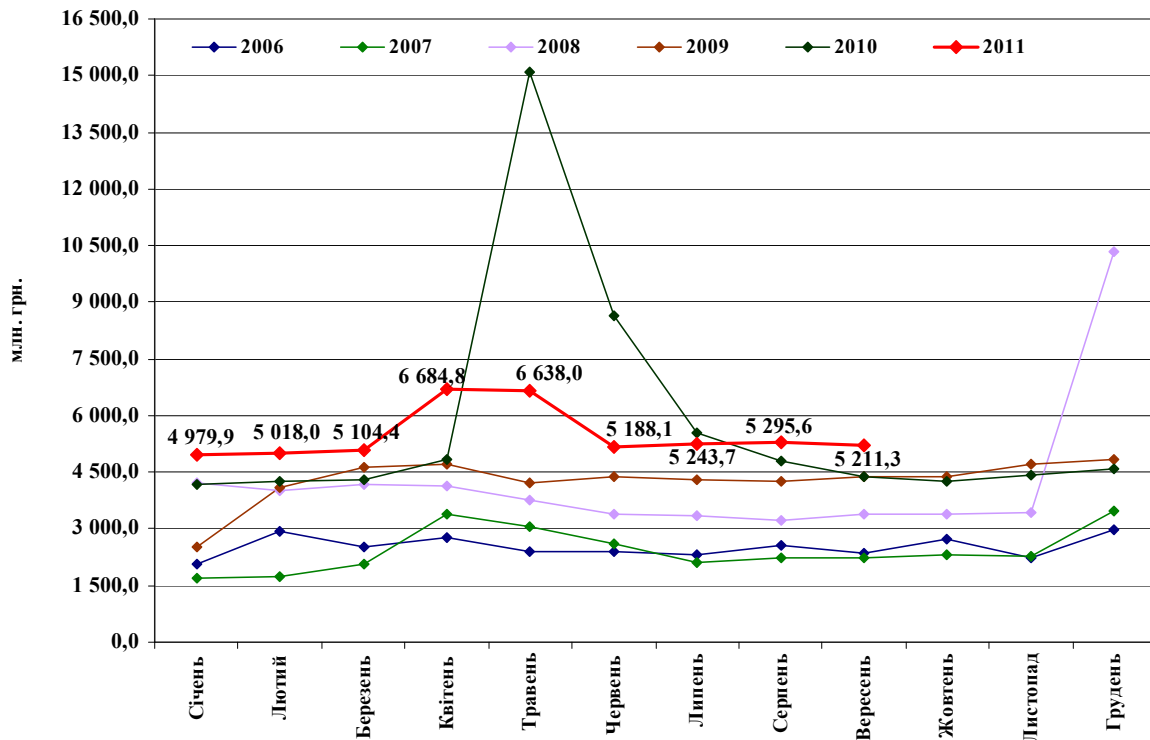
Графік 53

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на освіту за 2006–2011 роки

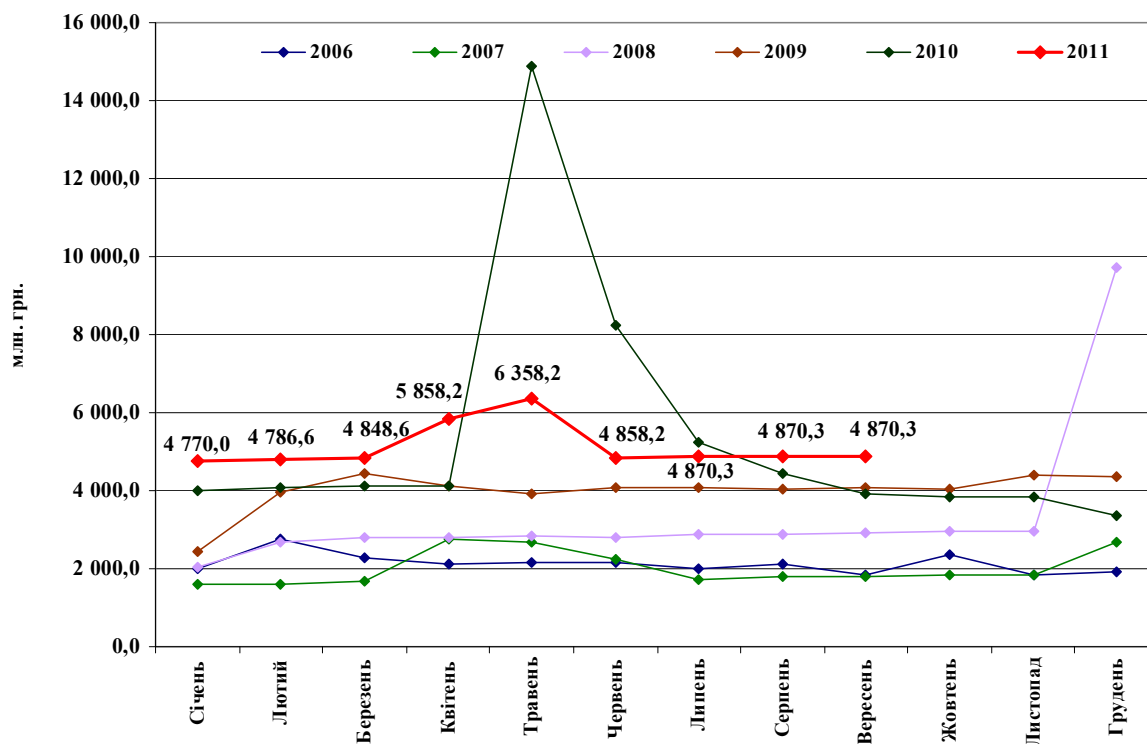
Графік 54

Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист та соціальне забезпечення за 2006–2011 роки

Графік 55

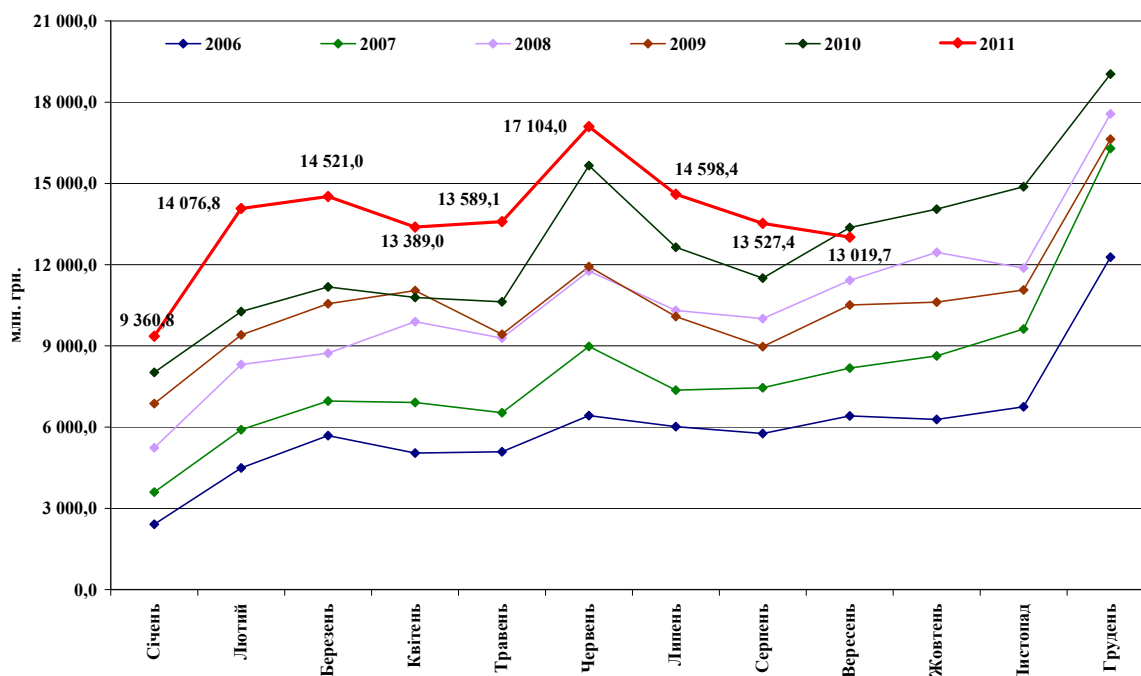
Динаміка щомісячних видатків державного бюджету на соціальний захист пенсіонерів за 2006–2011 роки

Видатки місцевих бюджетів

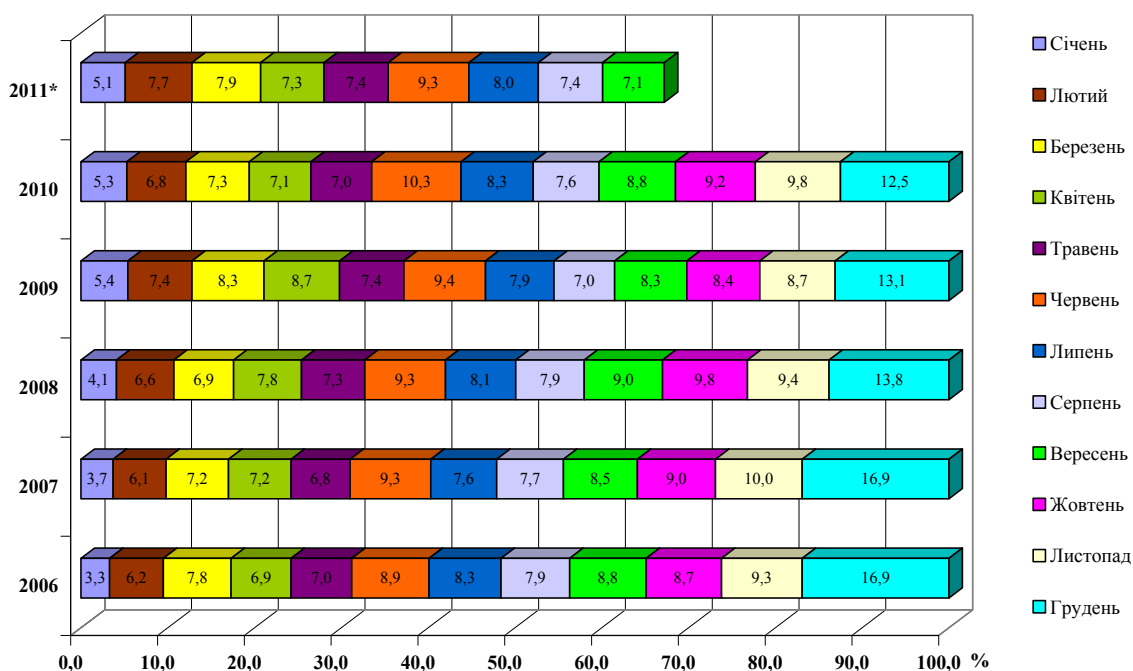
Графік 56

Динаміка щомісячних фактичних видатків місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за 2006–2011 роки

Діаграма 25

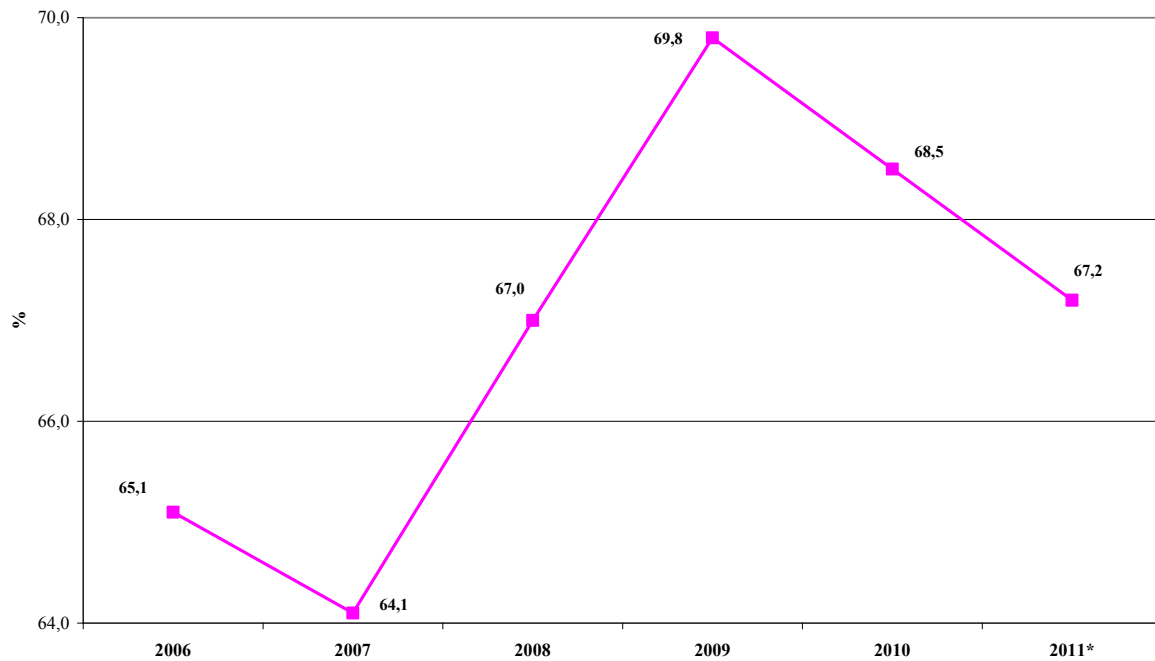
Динаміка часток щомісячних видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за 2006–2011 роки

* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 57

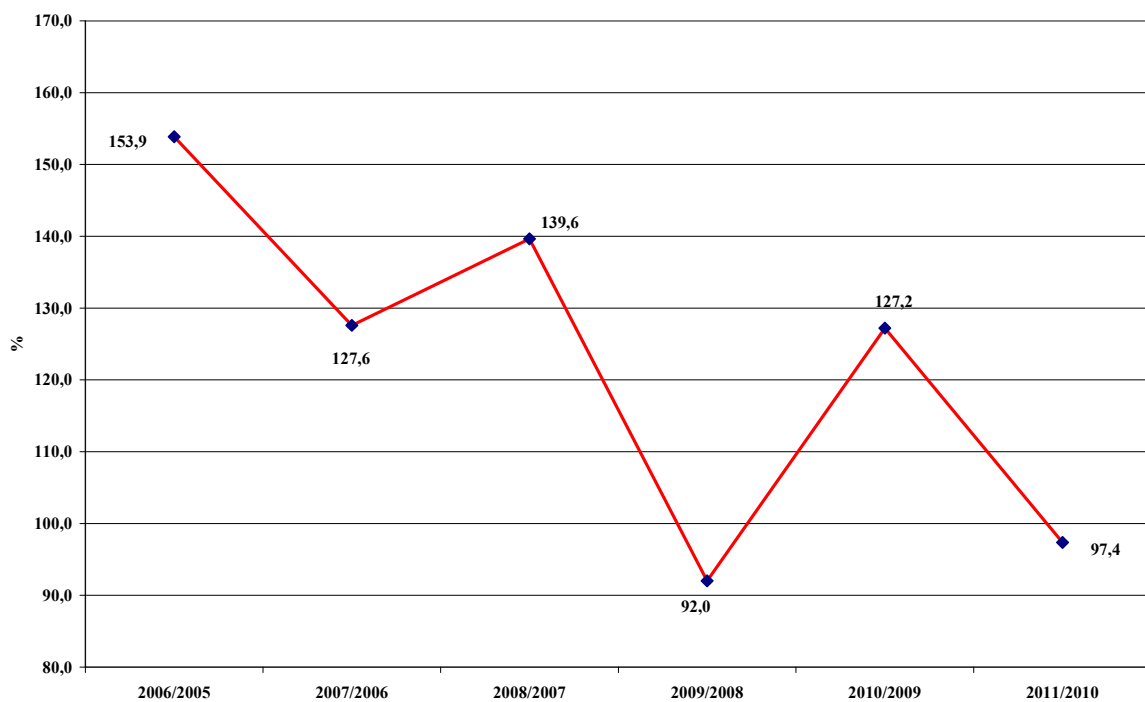
Динаміка частки видатків місцевих бюджетів у річному обсязі за січень – вересень 2006–2011 років

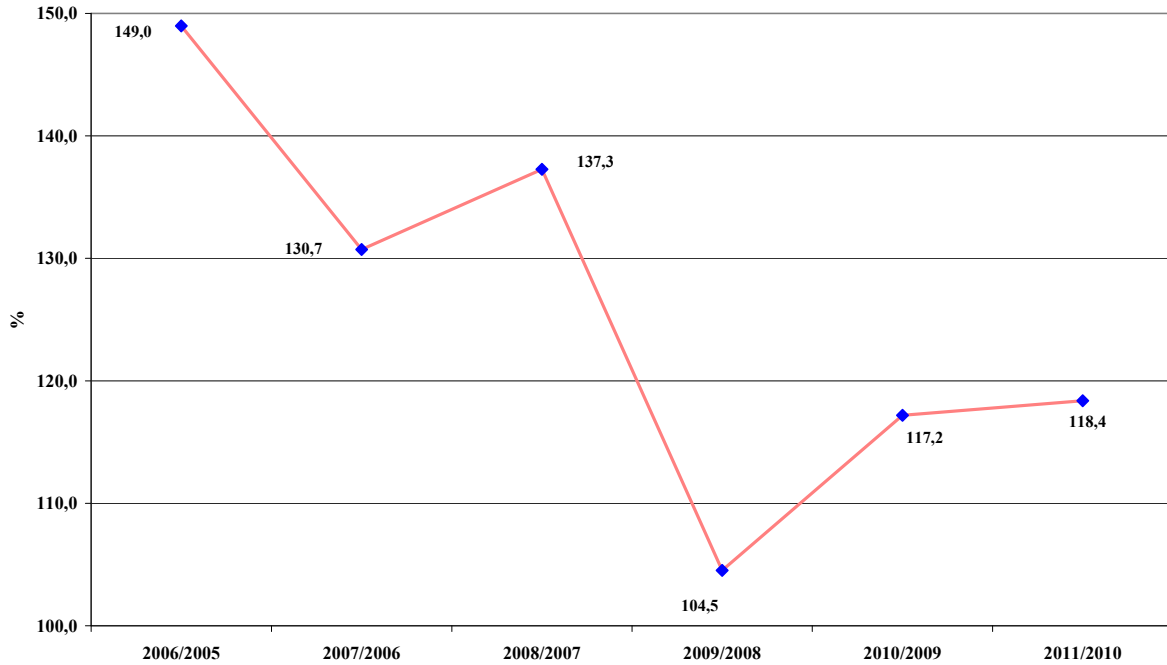
* Частка видатків визначена щодо планового показника, передбаченого на рік

Графік 58

Динаміка темпу зростання видатків місцевих бюджетів за вересень 2006–2011 років

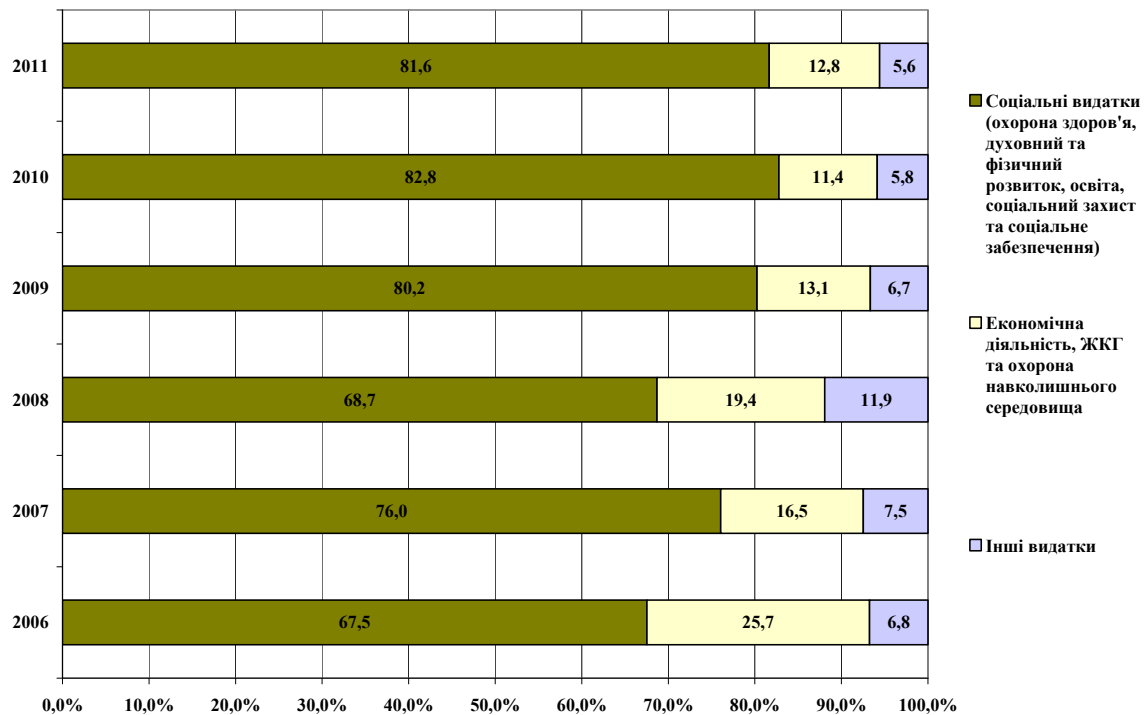

Динаміка темпу зростання витратків місцевих бюджетів за січень – вересень 2006–2011 років

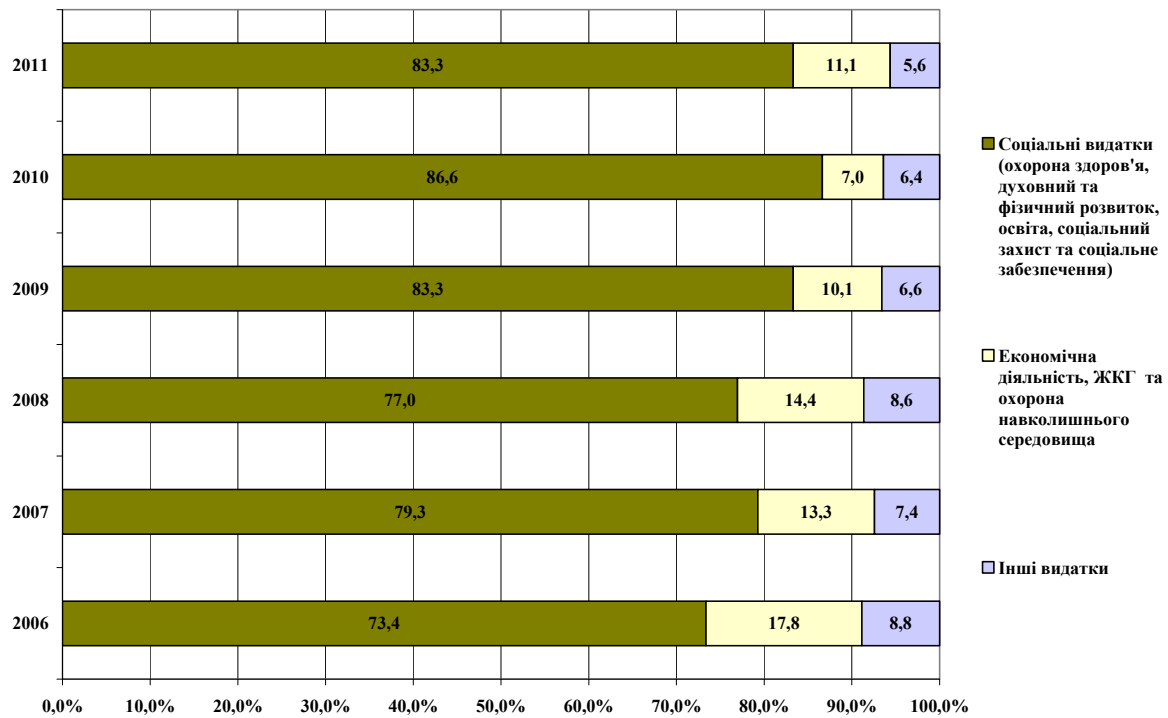

Діаграма 26

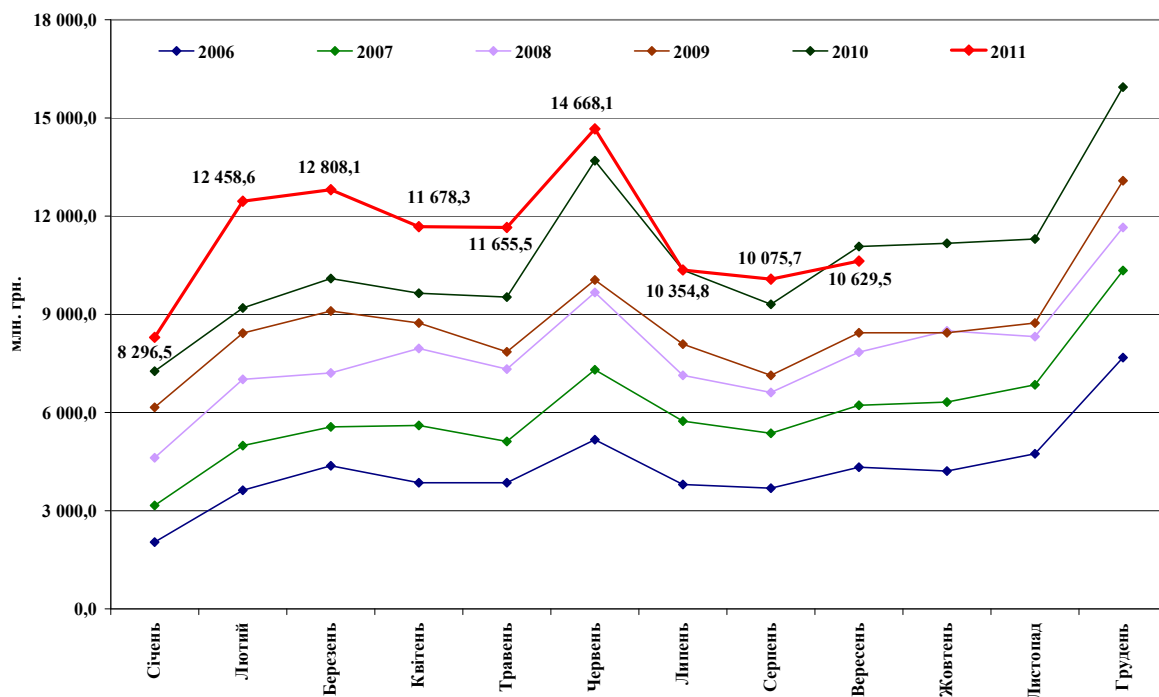
Динаміка структури витратків місцевих бюджетів у вересні 2006–2011 років

Динаміка структури витратків місцевих бюджетів у січні – вересні 2006–2011 років

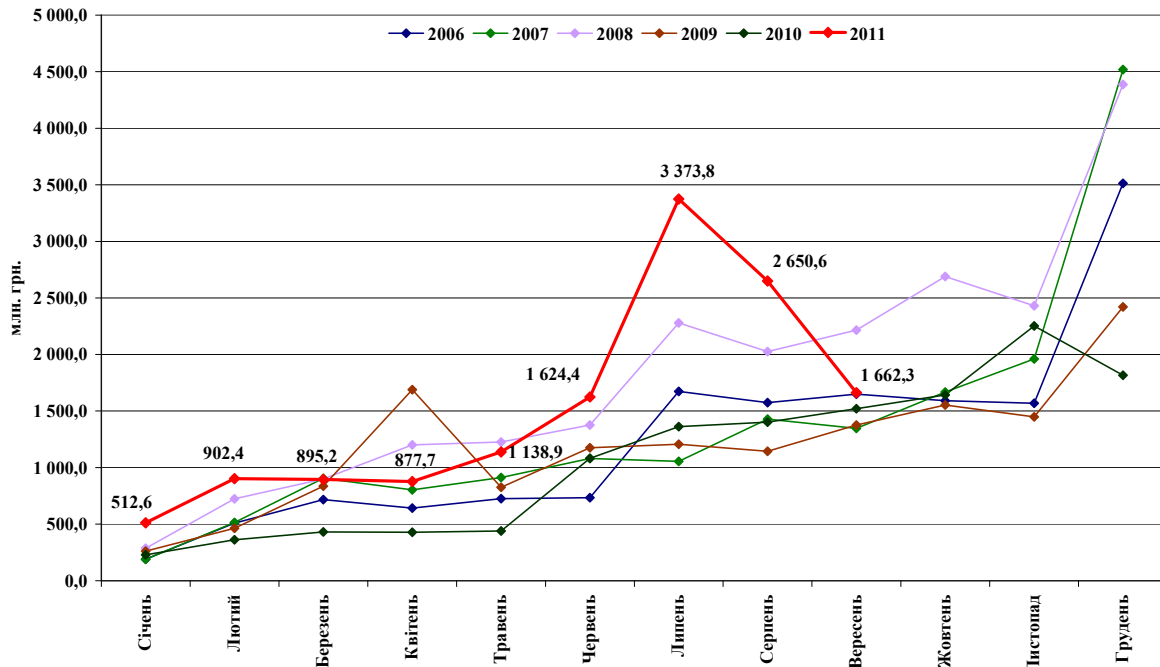

Динаміка щомісячних соціальних витратків місцевих бюджетів (на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист та соціальне забезпечення) за 2006–2011 роки

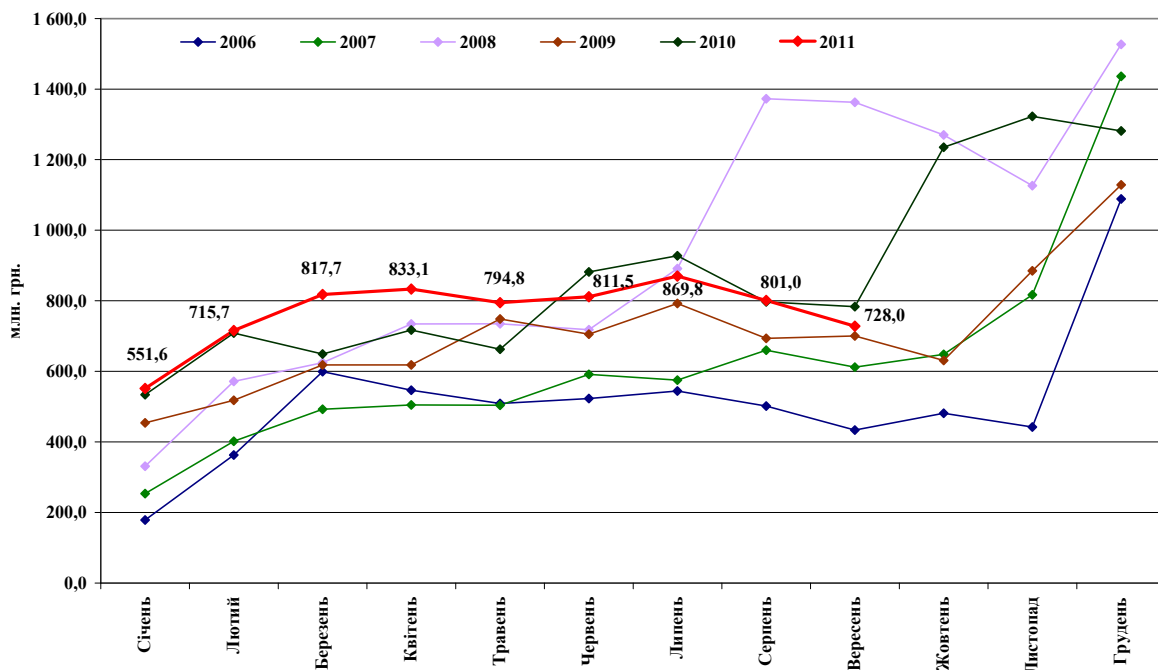
Графік 61

Динаміка щомісячних видатків місцевих бюджетів на економічну діяльність, ЖКГ та охорону навколишнього середовища за 2006–2011 роки

Графік 62

Динаміка щомісячних інших видатків місцевих бюджетів за 2006–2011 роки

Тенденції розвитку банківської системи України

Банківська система України протягом січня – вересня 2011 року характеризувалася:

- **проведенням НБУ** жорсткої грошово-кредитної політики та заходів з метою обмеження тиску на валютний курс і **проведенням банками** більш гнучкої процентної політики;
- **продовженням** тенденції щодо відтоку коштів клієнтів – фізичних осіб у національній валюті;
- **приростом** обсягів кредитних портфелів юридичних осіб та фізичних осіб у національній валюті;
- **збільшенням** частки іноземного капіталу у банківській системі України до рівня 42,0 % (на початок року – 40,6%). При цьому загальна кількість банків з іноземним капіталом скоротилася на 1 банк і складає 55 фінансових установ;
- **скороченням** частки простроченої заборгованості (на 0,22 в. п.) до 10,07 % від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. У абсолютному вираженні обсяг простроченої заборгованості за січень – вересень 2011 року скоротився на 2,45 % (до 82,8 млрд. грн.) на фоні приросту загального обсягу кредитного портфеля клієнтів.

Станом на 1 жовтня 2011 року ліцензію Національного банку України на здійснення банківських операцій мали 177 банків. У стані ліквідації перебуває 20 банків, з них 19 банків ліквідуються за рішеннями Національного банку України, 1 – за рішеннями господарських (арбітражних) судів. У 3-х банках продовжує працювати тимчасова адміністрація.

У вересні активно проводились операції з рефінансування банків, приріст цих операцій у вересні склав 2,0 млрд. грн. (кредити овернайт – на загальну суму 429,2 млн. грн., кредити, отримані шляхом участі у тендері строком на 90 днів, – 382,0 млн. грн. та операції прямого репо – 1,2 млрд. грн.), а приріст обсягів цих операцій з початку 2011 року становив 6,0 млрд. грн.

У вересні обсяг загальних активів банківської системи незначно збільшився. Так, порівняно з серпнем 2011 року загальні активи зросли незначно, на 0,3 %, та склали 1 193,6 млрд. грн.

Банки мають таку структуру загальних активів: готівкові кошти, банківські метали та кошти в Національному банку – 4,6 % від суми загальних активів, залишки коштів на коррахунках, що відкриті в інших банках, – 6,1 %, кредитні операції – 68,7 %, вкладення в цінні папери – 6,8 %, дебіторська заборгованість – 3,9 %, основні засоби та нематеріальні активи – 4,4 %, нараховані доходи до отримання – 4,5 %, інші активи – 1,0 %.

Мало місце зростання обсягу кредитного портфеля клієнтів до рівня 791,6 млрд. грн.

Станом на 1 жовтня 2011 року обсяг кредитного портфеля юридичних осіб склав 589,4 млрд. грн., або 74,5 % від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. Загальний обсяг кредитів, наданих юридичним особам, у вересні збільшився порівняно з серпнем 2011 року на 11,6 млрд. грн. (або на 2,0 %). Зростання спостерігалось як у національній валюті (на 11,0 млрд. грн.), так і в іноземній валюті (на 0,07 млрд. дол. США).

Обсяг кредитного портфеля фізичних осіб склав 202,2 млрд. грн., або 26,5 % від загального обсягу кредитного портфеля клієнтів. Загальний обсяг кредитів, наданих фізичним особам, у вересні скоротився порівняно з серпнем 2011 року на

1,5 млрд. грн. (або на 0,7 %). Негативна динаміка кредитного портфеля фізичних осіб у вересні 2011 року мала місце тільки для портфеля у іноземній валюті (-0,51 млрд. дол. США). У національній валюті спостерігався приріст на 2,6 млрд. грн., або на 3,5 %.

Депозитний портфель суб'єктів господарювання склав 166,2 млрд. грн., або 19,0 % загального обсягу зобов'язань, а депозитний портфель фізичних осіб – 300,7 млрд. грн., або 34,3 %.

Загальний обсяг коштів, залучених від юридичних осіб, у вересні порівняно з серпнем зріс на 1,6%. Якщо розглядати валютну структуру в динаміці, то збільшення обсягів відбулося як за рахунок зростання обсягів депозитів у національній валюті (на 2,0 млрд. грн., або на 1,8 %), так і коштів в іноземній валюті (на 0,08 млрд. дол. США, або на 1,2 %).

Загальний обсяг коштів, залучених від фізичних осіб, у вересні скоротився порівняно з серпнем на 0,9 %. Це відбулося за рахунок зменшення обсягів коштів фізичних осіб в національній валюті – на 2,8 млрд. грн. Кошти в іноземній валюті незначно зросли (на 8,0 млн. дол. США).

За ознакою строковості банки мають таку структуру коштів населення: строкові кошти становлять 75,5 %, а кошти на вимогу – 24,5 %.

Обсяг готівки поза банками у вересні зменшився на 2,1% до 189,9 млрд. грн. Грошова маса у вересні зменшилася на 0,6 % (з початку року збільшення склало 10,4 %). Обсяг монетарної бази за аналізований період скоротився на 2,3% (з початку року – на 3,8 %) до 234,3 млрд. грн.

Рівень коррахунків банків за звітний місяць зменшився на 9,5 % (з початку року – на 12,8 %) до 14,6 млрд. грн. У вересні норматив обов'язкових резервів становив 13,9 млрд. грн., із яких на окремий рахунок у Національному банку України було перераховано 11,1 млрд. грн.

У вересні поточного року середньозважена вартість депозитів у національній валюті збільшилася до 7,2 % порівняно з 6,5 % у серпні, а в іноземній валюті – дещо скоротилася до рівня 5,1 %. Середньозважена ставка за кредитами у національній валюті мала тенденцію до зростання: ставка збільшилася до 15,5 % з 14,9 % у серпні, а в іноземній валюті знизилася до 8,1 % з 8,9 % у серпні. На міжбанківському кредитному ринку середньозважена вартість коштів зменшилась до 8,1 % з 8,4 % у серпні.

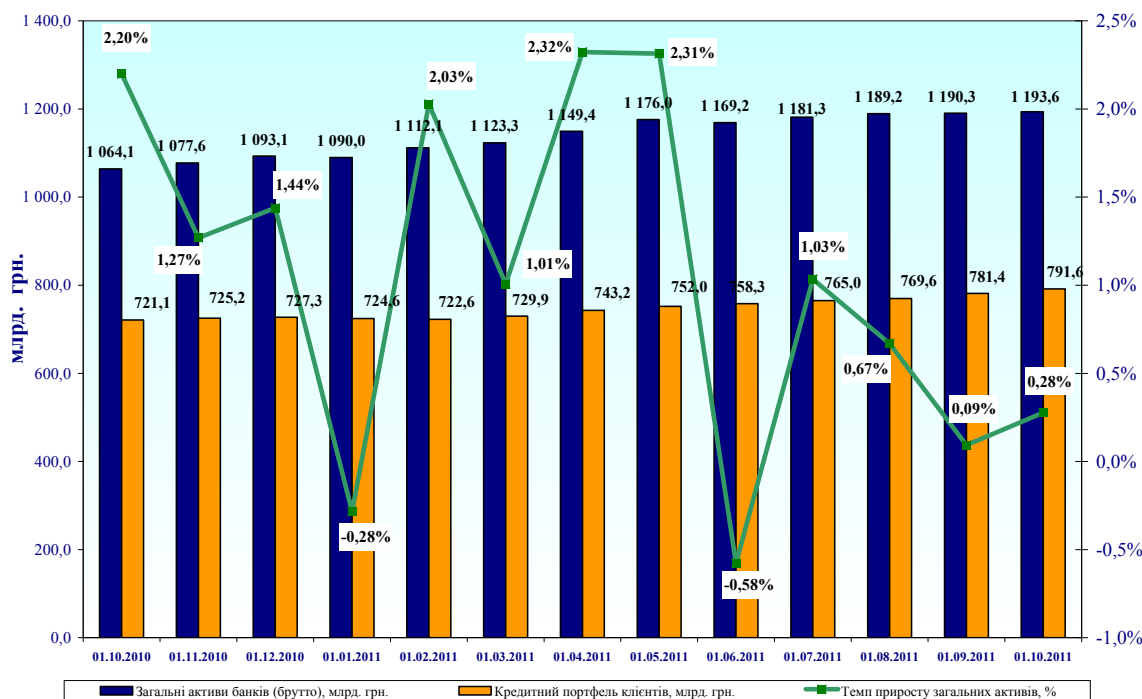
Власний капітал банків за три квартали 2011 року зріс на 12,7 % і станом на 01.10.2011 року становив 155,2 млрд. грн., або 15,0% пасивів банків. Сплачений зареєстрований статутний капітал з початку року збільшився на 14,9 % до 167,5 млрд. грн.

За підсумками роботи за дев'ять місяців 2011 року банки показали збиток, який склав 5,6 млрд. грн. (за відповідний період 2010 року збиток становив 10,0 млрд. грн.).

Банківська система

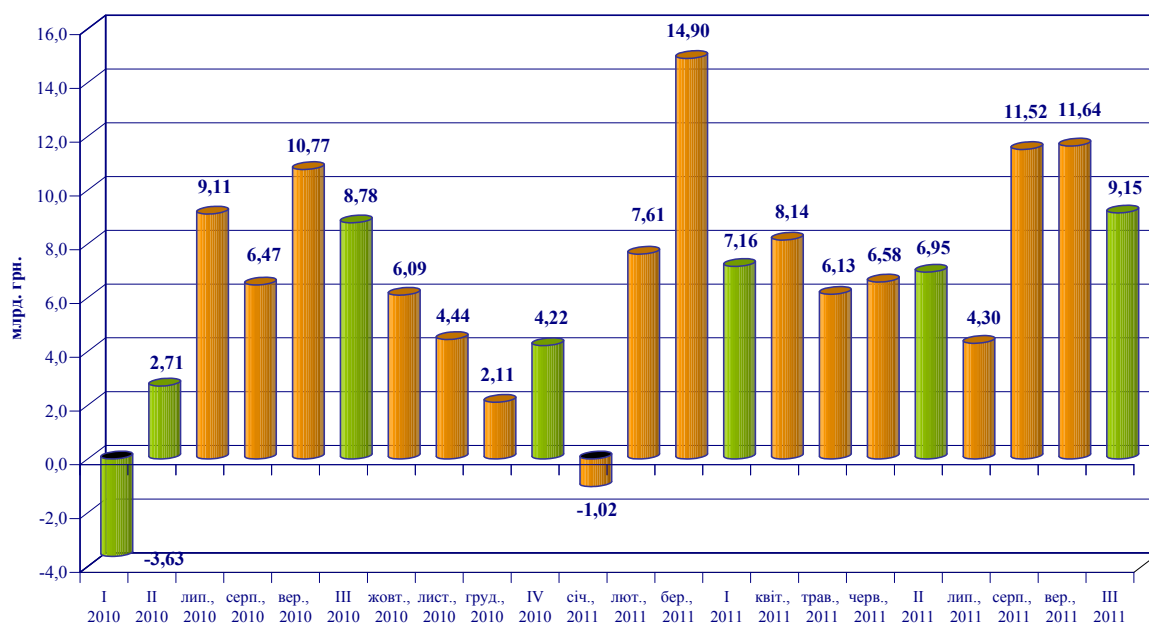
Діаграма 28

Динаміка обсягів загальних активів та кредитного портфеля клієнтів банківської системи України у 2010–2011 роках

Діаграма 29

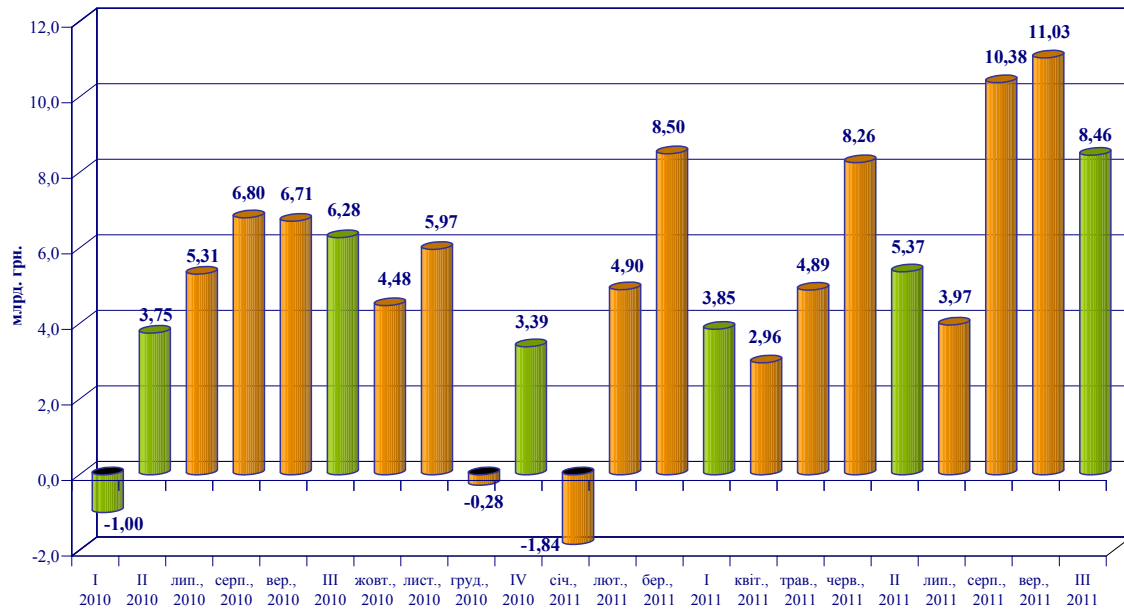
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Кредитний портфель юридичних осіб, млрд. грн.	506,96	513,05	517,49	519,60	518,58	526,19	541,09	549,23	555,36	561,94	566,24	577,76	589,40
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб, %	2,17	1,20	0,87	0,41	-0,20	1,47	2,83	1,50	1,12	1,18	0,77	2,03	2,01

Діаграма 30

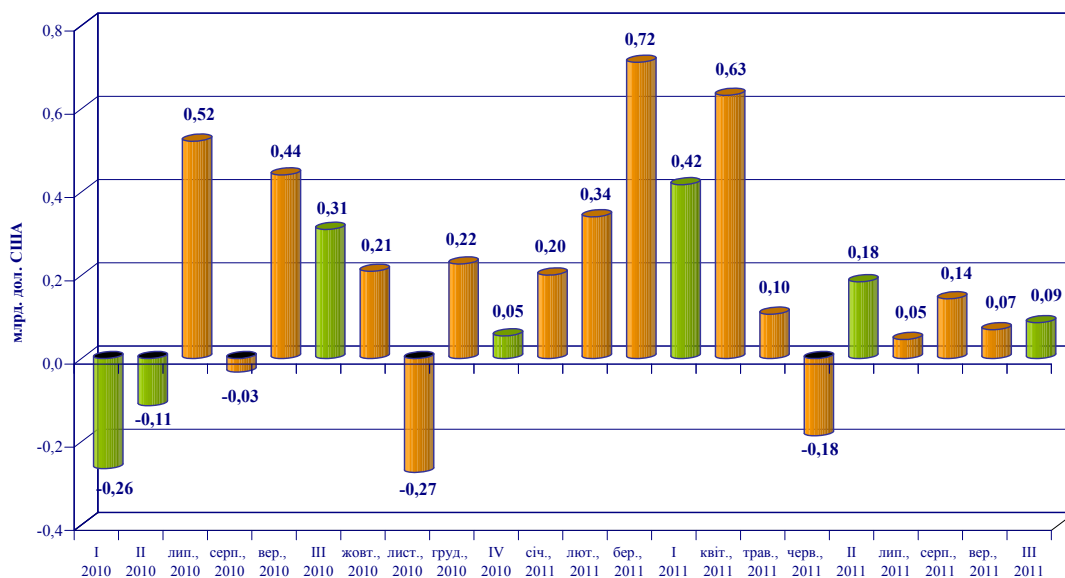
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб у національній валюті

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Кредитний портфель юридичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	314,35	318,83	324,80	324,52	322,68	327,58	336,08	339,04	343,93	352,19	356,16	366,54	377,57
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб у національній валюті, %	2,18	1,42	1,87	-0,08	-0,57	1,52	2,59	0,88	1,44	2,40	1,13	2,91	3,01

Діаграма 31

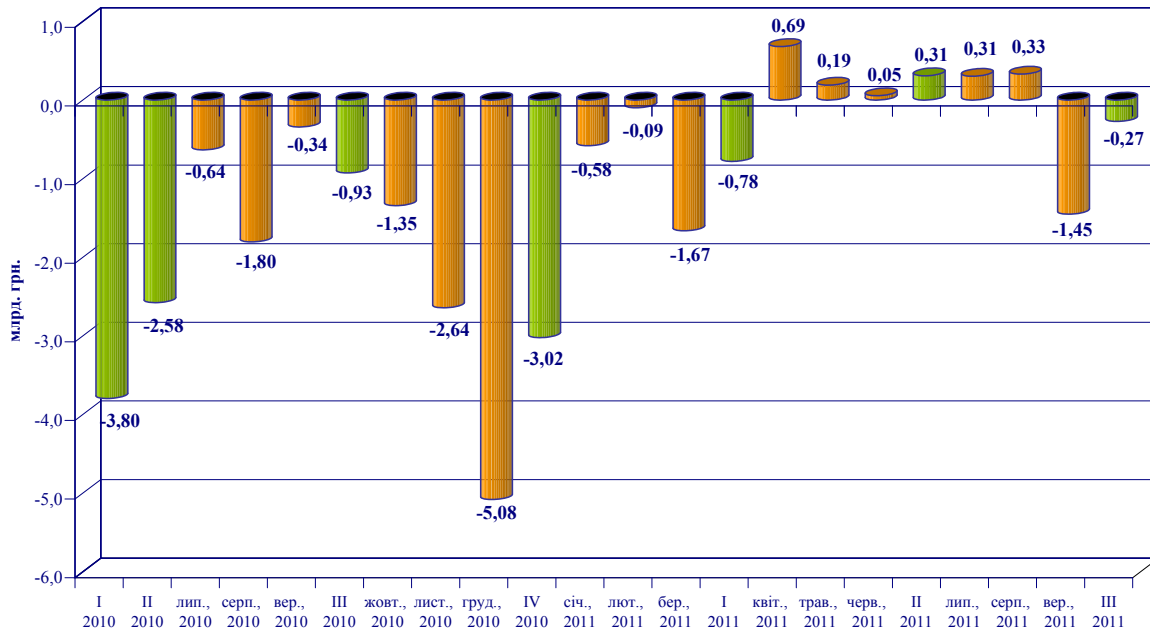
Зміна обсягу кредитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Кредитний портфель юридичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	24,34	24,55	24,28	24,50	24,70	25,04	25,76	26,39	26,49	26,31	26,36	26,50	26,57
Темп приросту кредитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті, %	2,15	0,84	-0,78	1,24	0,42	1,39	3,22	2,53	0,59	-0,80	0,16	0,54	0,29

Діаграма 32

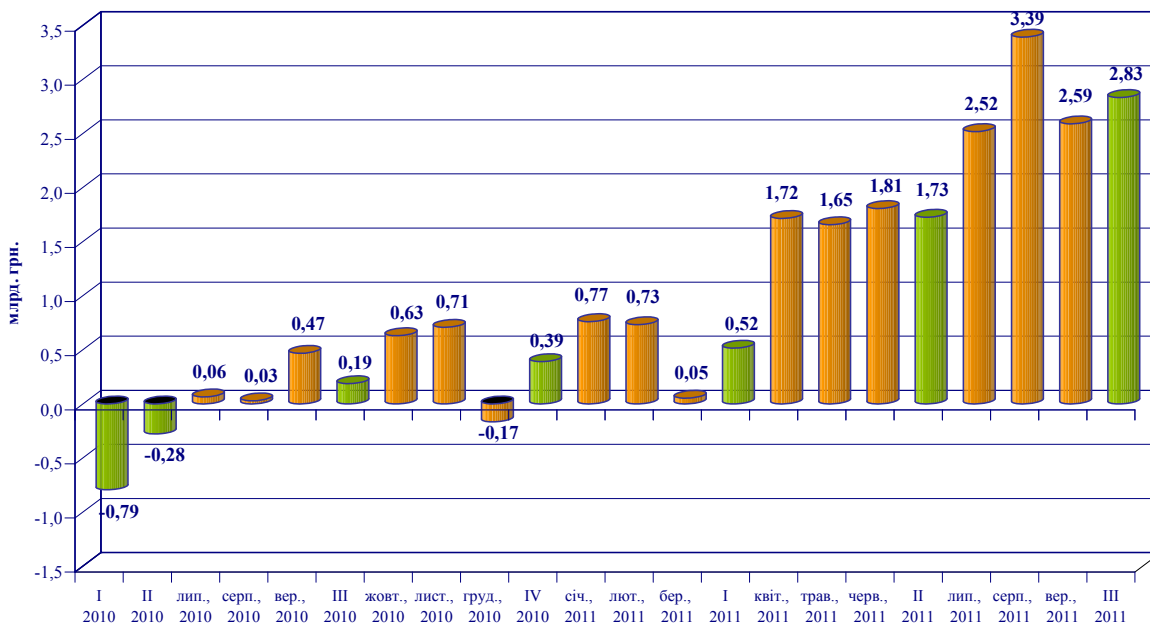
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Кредитний портфель фізичних осіб, млрд. грн.	213,47	212,12	209,48	204,40	203,82	203,73	202,06	202,75	202,94	202,99	203,30	203,63	202,18
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб, %	-0,16	-0,63	-1,25	-2,42	-0,28	-0,05	-0,82	0,34	0,09	0,03	0,15	0,16	-0,71

Діаграма 33

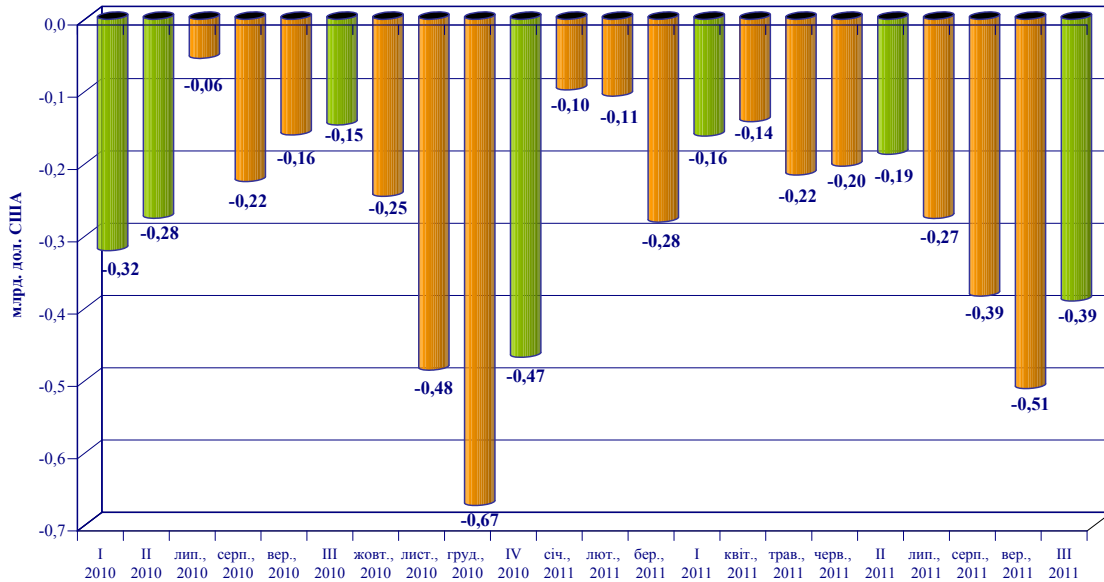
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб у національній валюті

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Кредитний портфель фізичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	60,99	61,62	62,33	62,16	62,93	63,66	63,71	65,43	67,08	68,89	71,41	74,80	77,39
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб у національній валюті, %	0,77	1,03	1,15	-0,27	1,22	1,16	0,08	2,69	2,53	2,69	3,66	4,75	3,46

Діаграма 34

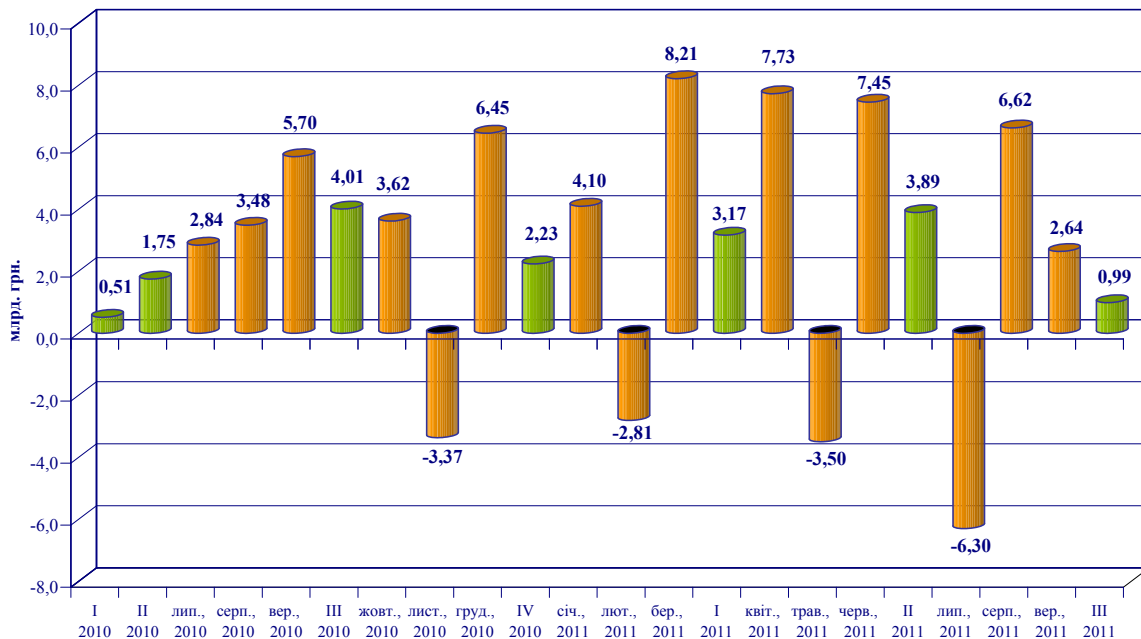
Зміна обсягу кредитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Кредитний портфель фізичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	19,27	19,02	18,54	17,87	17,77	17,66	17,38	17,24	17,02	16,82	16,55	16,16	15,65
Темп приросту кредитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті, %	-0,53	-1,29	-2,23	-3,34	-0,94	-0,59	-1,22	-0,75	-1,07	-1,29	-1,65	-2,32	-3,14

Діаграма 35

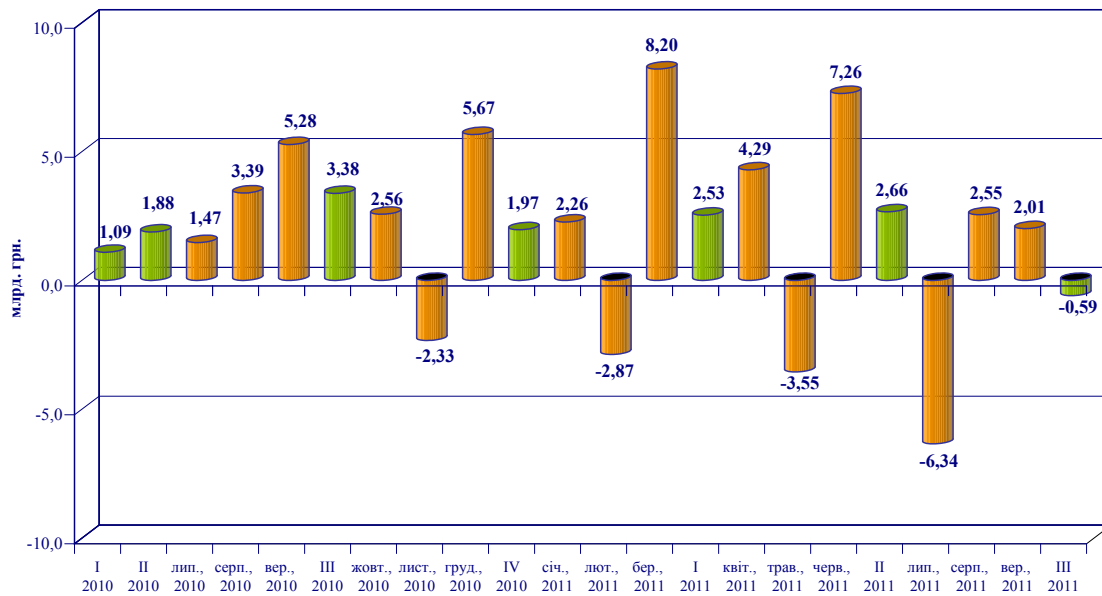
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Депозитний портфель юридичних осіб, млрд. грн.	135,36	138,98	135,61	142,06	146,16	143,35	151,56	159,29	155,79	163,24	156,94	163,56	166,20
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб, %	4,39	2,67	-2,42	4,76	2,88	-1,92	5,73	5,10	-2,20	4,79	-3,86	4,22	1,61

Діаграма 36

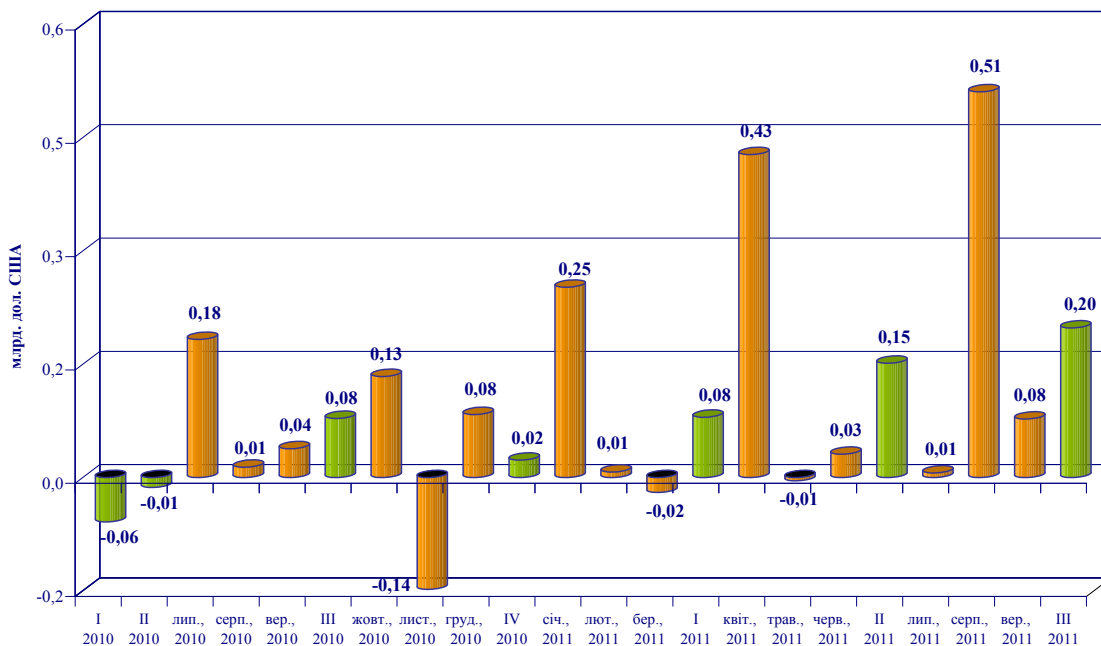
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб у національній валюті

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Депозитний портфель юридичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	94,05	96,61	94,28	99,95	102,21	99,34	107,54	111,83	108,28	115,54	109,20	111,75	113,76
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб у національній валюті, %	5,94	2,73	-2,41	6,01	2,27	-2,81	8,26	3,99	-3,18	6,70	-5,49	2,34	1,80

Діаграма 37

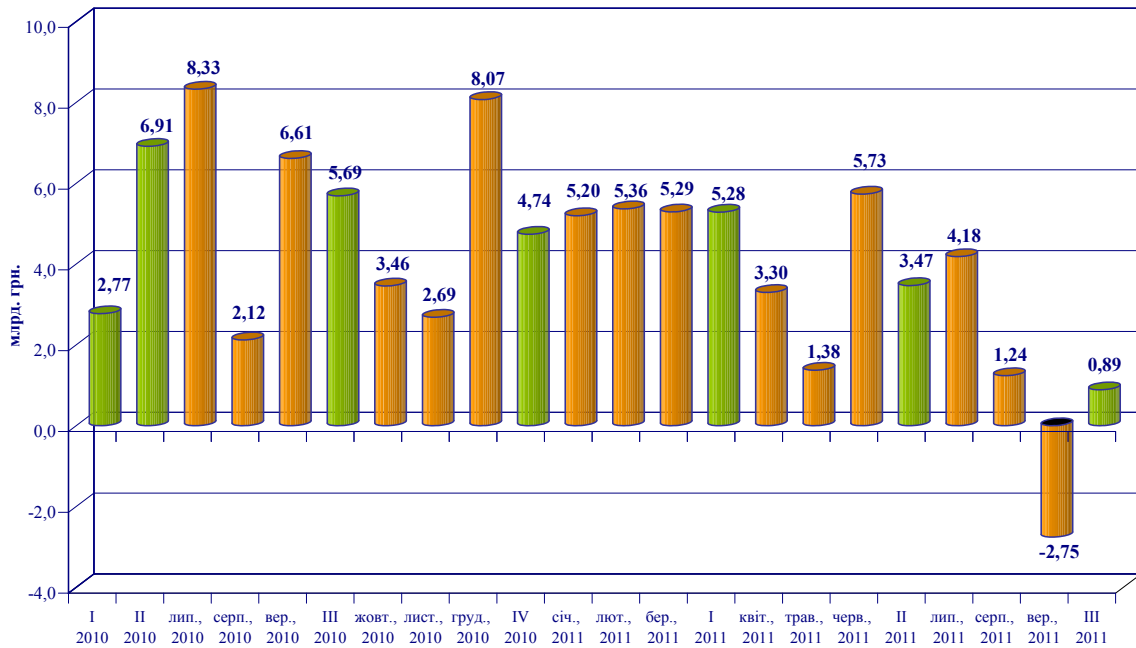
Зміна обсягу депозитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Депозитний портфель юридичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	5,22	5,35	5,21	5,29	5,54	5,55	5,53	5,96	5,95	5,98	5,99	6,50	6,58
Темп приросту депозитного портфеля юридичних осіб в іноземній валюті, %	1,04	2,54	-2,44	1,91	4,35	0,14	0,01	7,81	0,11	0,42	0,09	8,52	1,22

Діаграма 38

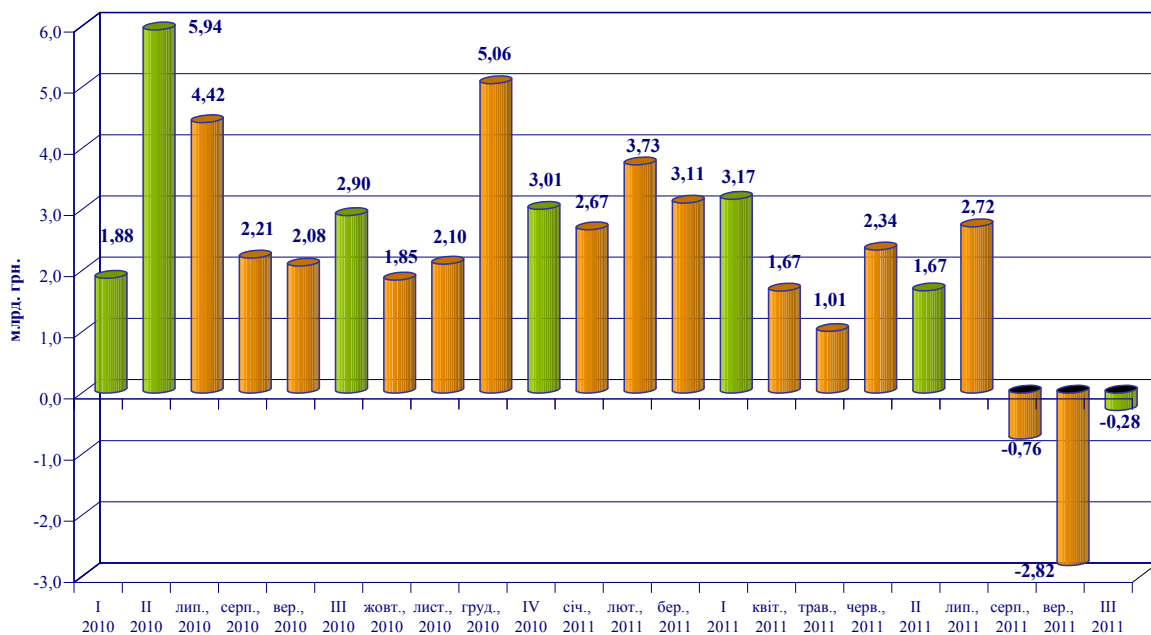
Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Депозитний портфель фізичних осіб, млрд. грн.	257,57	261,03	263,72	271,79	276,99	282,35	287,64	290,94	292,32	298,05	302,23	303,47	300,72
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб, %	2,64	1,34	1,03	3,06	1,91	1,94	1,87	1,15	0,47	1,96	1,40	0,41	-0,91

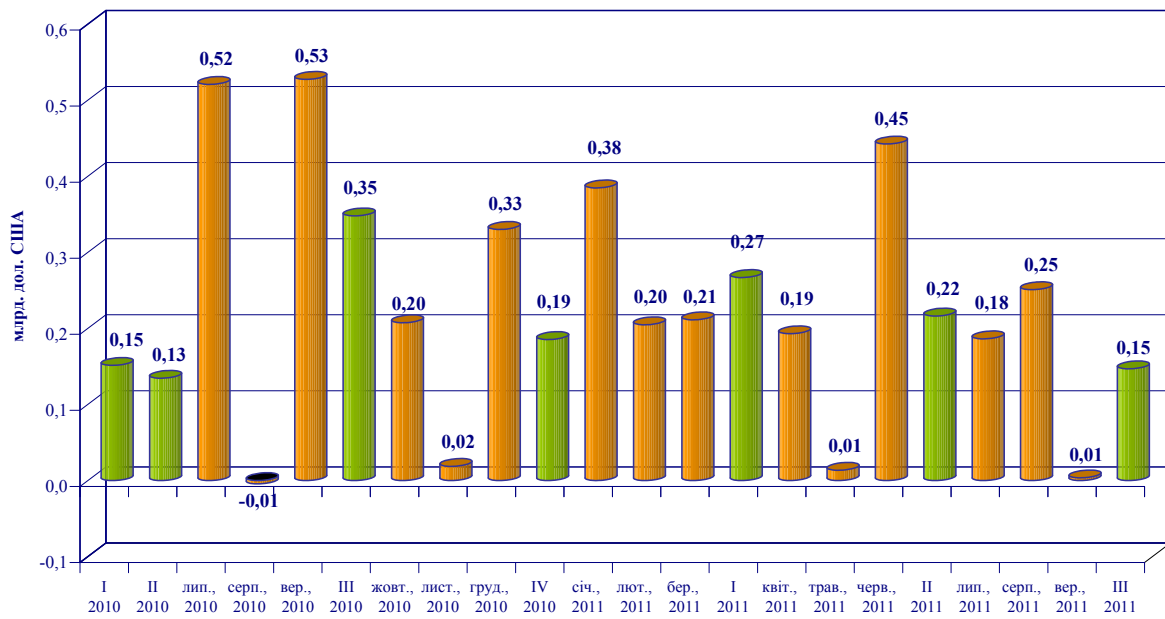
Діаграма 39

Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб у національній валюті

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Депозитний портфель фізичних осіб у національній валюті, млрд. грн.	130,96	132,81	134,91	139,97	142,64	146,37	149,48	151,15	152,16	154,50	157,22	156,46	153,64
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб у національній валюті, %	1,61	1,41	1,59	3,75	1,91	2,62	2,12	1,12	0,67	1,54	1,76	-0,48	-1,80

Зміна обсягу депозитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті

Показник	01.10.10	01.11.10	01.12.10	01.01.11	01.02.11	01.03.11	01.04.11	01.05.11	01.06.11	01.07.11	01.08.11	01.09.11	01.10.11
Депозитний портфель фізичних осіб у іноземній валюті, млрд. дол. США	16,00	16,21	16,23	16,56	16,94	17,15	17,36	17,55	17,56	18,01	18,19	18,44	18,45
Темп приросту депозитного портфеля фізичних осіб в іноземній валюті, %	3,72	1,27	0,45	2,34	1,92	1,22	1,61	1,18	0,26	2,42	1,02	1,37	0,04